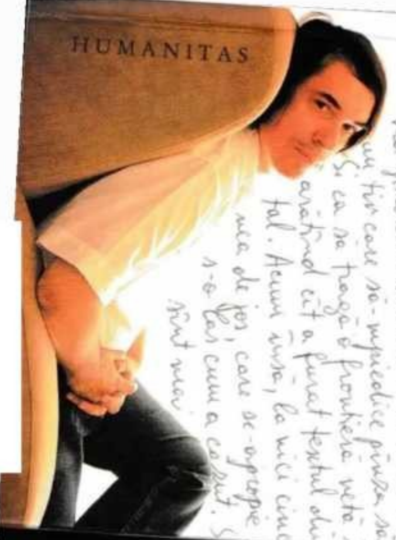
HUMANITAS

mircea cărtărescu

ZEN

jurnal | 2004–2010

Mircea Cărtărescu s-a născut pe 1 iunie 1956, în Bucureşti. A absolvit Facultatea de Limba şi Literatura Română a Universităţii din Bucureşti în 1980. în prezent este conferenţiar dr. în cadrul Facultăţii de Litere a Universităţii din Bucureşti. Este poet, prozator, eseist, critic literar şi publicist.

A publicat următoarele volume: *Faruri, vitrine, fotografii,* poeme. Cartea Românească, Bucureşti, 1980; *Poeme de amor*, Cartea Românească, Bucureşti, 1982; *Totul,* poeme. Cartea Românească, Bucureşti, 1984; *Visul* (în ediţiile următoare *Nostalgia),* povestiri. Cartea Românească, Bucureşti, 1989; Humanitás, Bucureşti, 1993; *Levantul,* poem epic. Cartea Românească, Bucureşti, 1990; Humanitás, Bucureşti, 1998; *Visulchimeric,* studiu critic, Litera, Bucureşti, 1991; *Travesti*, roman, Humanitás, Bucureşti, 1994; a devenit roman grafic în limba franceză; *Dragostea,* poeme. Humanitás, Bucureşti, 1994; *Orbitor. Aripa stângă,* roman, Humanitás, Bucureşti, 1996; *Dublu CD,* poeme, Humanitás, Bucureşti, 1998; *Postmodemis-mul românesc,* studiu critic, Humanitás, Bucureşti, 1999; *Jurnal I,* Humanitás, Bucureşti, 2001; *Orbitor. Corpul,* roman, Humanitás, Bucureşti, 2002; *Enciclopedia zmeilor,* cane pentru copii. Humanitás, Bucureşti, 2002; *Pururi tânăr, înfăşurat înpixcli,* publicistică. Humanitás, Bucureşti, 2003; *Parfumul aspru al ficţiunii,* audiobook. Humanitás, Bucureşti, 2003; *Plurivers* voi. I şi II, poeme. Humanitás, Bucureşti, 2003; *Cincizeci de sonete,* poeme, Brumar, Timişoara, 2003; *De ce iubim jemeilc,* povestiri şi audiobook, Humanitás, Bucureşti, 2004; *Baroane!,* Humanitás, Bucureşti, 2005; *Jurnal II,* Humanitás, Bucureşti, 2005; *Orbitor. Aripa dreaptă,* roman, Humanitás, Bucureşti, 2007; *Dublu album.* Humanitás, Bucureşti, 2009; *Nimic,* Humanitás, Bucureşti, 2010; *Frumoasele străine,* povestiri, I lumanitas, Bucureşti, 2010. Traduceri în engleză, germană, italiană, franceză, suedeză, spaniolă, olandeză, polonă, portugheză, maghiară, ivrit, norvegiană, bulgară, slovenă.

Cărţile sale au fost premiate de Academia Română, Uniunea Scriitorilor din România şi din Republica Moldova, Ministerul Culturii, ASPRO, Asociaţia Scriitorilor din Bucureşti, Asociaţia Editorilor din România. Au fost nominalizate în Franţa pentru premiile Mcdicis, Le meilleur livre ctranger, Prix Union Latine. Romanul *Nostalgia* a primit în 2C05 Premiul literar „Giuseppe Acerbi", Castel Goffredo, Italia. De asemenea, autorul a primit în

2011 Premiul Internaţional pentru literatură de la Vilenica.

ZEN

Cl*

mircea cărtărescu

ONEŞTI

I

Redactor: Lidia Bodca Coperta: Angela Rotaru Tehnoredactor: Manuela Măxineanu Corectori: Cristina Jclescu, Anca Lăcătuş DTP: Corina Roncea

Tipărit la Procditurâ şi Tipografie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României CĂRTÂRESCU, MIRCEA
Zen: jurnal 2004-2010 / Mircea Cărtărcscu. - Bucureşti:
Humanitas, 2011
ISBN 978-973-50-3000-1
821.135.1-94

EDITURA HUMANITAS
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi Carte prin poştă: tel./fax 021/311 23 30 C.P.C.E. - C.P. 14, Bucureşti e-mail: cpp@humanilas.ro www.libhumanitas.ro

Ce este Zen ? *e întrebat un maestru al acestei căi. E viaţa de toate zilele, răspunde el*

.

2004

I ian. Sunt somnolent, mă simt îngreunat şi obtuz. Anul care s-a dus îmi stă în cârcă asemeni platoşelor de plumb purtate de ereticii danteşti. Doar că platoşa mea e interioară, e chiar sistemul meu nervos distrus şi-nnegrit de atâta viaţă chinuită. Inspiraţia nu poate trece prin plumb, trebuie (ar trebui) ca plumbul să devină cristal ca să pot începe o dată. Mi-ar trebui acum luni de zile de recuperare prin somno- terapie şi lectură ca să ajung, cine ştie când, la nivelul meu cel mai de jos.

Caietul de-acum (cred că singurul pe care-l încep chiar în prima zi a unui an) e cel dăruit mie de Gabriela, un foarte elegant produs suedez, legat între coperţi tari, cu poza lui Strindberg pe ele. E mai tânăr ca mine - aproape toţi sunt acum, de-acum, mai tineri ca mine - şi e aproape prăbuşit într-o rână. Are un breton ridicol, retezat cu foarfecă, ochi capii şi răi, ţoale de şcolar. O mână salvatoare-i propteşte totuşi tâmpla, înfigându-i un deget pansiv în zona Broca. Foi moi, late şi lungi în faţă (ce contrast cu pătratul optic, format mic, şi cu hârtia chamois a caietului ăstuia!), o călimară de cristal. Ca ea de limpede să-mi fie zisul sistem nervos cât timp voi scrie aici.

în jurul pozei cu Strindberg - mai remarc, evident, mustaţa lui ca nişte nervi cranicni numerotaţi - totul e ultra- tnarin şi supraimprimat cu un rnss olograf. Scrisul lui seamănă cu al meu, dar deloc cu el însuşi. Primele foi din caiet sunt, cum se cuvine, negre-lucios, şi la fel sunt şi ultimele. Există şi textura fină a unui semn de carte de mătase neagră. Caietul (meu) albastru. *The bine period of Le Douanier-Smith.* Ah, şi chamois-ul (OK, de fapt o velină mai grea şi mai fină la pipăit) e neliniat,

ceea ce mă aruncă-napoi unde mi-e locul, în preistoria mea recentă din primii doi ani de facultate. Sunt de fapt acolo, şi măcar dac-aş avea şi prostia optimistă de atunci, arma dintotdeauna a junilor corupţi.
Pe albul paginilor ăstora gălbui cade-o lumină incomparabil de frumoasă, venită de la singurul obiect metafizic din bucătărie: geamul pătrat prin care se vede cerul iernii, în rest, bucătărie mică şi albă, zgomotul liftului, muzică din vecini, M.C. scriind pe un colţ de masă, înfofolit în scurta albă a Ioanei şi cu un fular ecosez înfăşurat ca o basma pe cap. Altă arătare. Dar de pe aerisitor vine un curent cu miros de *snow* pe care M.C. nu se simte-n stare să-l înfrunte decât deghizat în eschimos. Fiindcă scrie pe a doua pagină din caiet, a trebuit să pună dedesubt, contrabalans pentru grosimea cotorului, ditamai cărţoiul, biblia lui alternativă din ultimii ani (cu carc-şi mângâie bătrâneţele), *The Analomy of Behavior,* deschisă la pagina 534, pe care se poate vedea un text complicat şi subliniat pe două coloane, ca şi F'ig. 13.20 ce înfăţişează o secţiune printr-un creier de şobolan în care se vede cum conectează neuronii dopaminergici în câţiva nudei din aria tegumentală ventrală. Păi, conectează, ce să facă şi ei? Dac-aş fi un neuron dopaminergic aş conecta şi-aş secreta dopamină. Aşa, conectez şi scriu în caietul albastru, pe când în adâncimea vastelor mele apartamente înr. G. începe să protesteze în stilul lui inconfundabil ce se confundă cu al tuturor bleguţilor de (nici) 10 luni. Bye, deocamdată, deci

.*2 ian.* Stop cerebral complet. Ar fi trebuit să scriu un articol despre sex, amor şi nu ştiu mai ce. Nu ra-am putut apuca. Pe acoperişul de sticlă al balconului vin porumbei uzi şi zgribuliţi. Au o picătură în vârful ciocului, ca pensionarii de la cozi. Ca-n fiecare dimineaţă, am băut o cafea marc şi groasă ca un sloi de smoală, care m-a adormit total, ironic şi cu sclipiciuri paradoxale. Am visat morţi. Cei mai apropiaţi morţi ai mei. E de altfel osul mort al anului, când nu sc-ntâmplă nici măcar nimicul, nici plictiseala. Zaci fără memorie, fost autor de foste cărţi.

Şi nici măcar pretextul lipsei de condiţii pentru scris n-o să-l mai am anu-âsta (Dumnezeu ştie cum m-a apărat el de disperarea totală), căci vom avea o bonă colentineancă la copil, aşa că de la 10 dimineaţa la 6 seara voi putea citi şi scrie aproape normal. Va fi în orice caz o situaţie nouă, dacă nu un progres. Doamne, un an de lectură şi soledad... De reînvăţare, reeducare în lagărul dulce al unui Macarenko livresc. Să nu ratez şansa asta, să mă refac, să mai mizez o dată. Poate că, în peisajul sinistru al câmpului de luptă, am fost localizat în revărsatul zorilor: uite, ăsta a mişcat puţin piciorul, chemaţi brancardierii. Şi ţuica mizeră turnată pe gât din căniţa de tablă, şi o clipă fulgerul ferăstrăului cu lama-nsângerată, presiunea braţelor care mă ţin, amputarea fără anestezie, leşinul.

Am să-mi cumpăr drog granulat şi-am să-ncep să secretez personaje şi scene înecate-n morfină pură. Trebuie să rcînceapă nebunia controlată, singura care nu c urâciune în ochii Domnului. Doar aşa pot începe, cu primul pas, făcut la jumătate de metru în aer. Să încetez să gândesc ca un om. Să văd din nou cu ochi de muscă, să gândesc cu minte de păianjen. Să mă aşez în fiinţa nemediată de simţuri, să *fiu* cartea mea, nu s-o gândesc sau s-o scriu. Nu se poate altfel.

tf ian. De azi încep preliminariile la Oj, izotop ce se lasă cam mult aşteptat. Ştiu, dacă preliminariile sunt pentru mine optzeci la sută din plăcere în sex, în scris le-am sărit sistematic şi nu m-am agăţat de ele decât ca pretext ca să amân intromisiunea în vaginul meu de hârtie. Când nu-mi place să frământ, toată ziua cern. Yet, de data asta, în iarna asta amară şi cumplită, simt că, apropiindu-se ea funia de par, ar trebui să ştiu măcar vag ce urmează să închid din tot ce-am deschis (generos şi inconştient) altădată. Ce simplu şi exhilarating c să mergi în evantai, degete din care ies degete din care ies degete, şi ce greu e să cobori de-a lungul degetelor, zgâriindu-te şi oglindindu-te-n inele, ca să reconstitui mâna iniţială. Am să-mi revăd jurnalul precedent de când reciteam *Oj* şi *0},* şi-o să fac o listă pe computer cu liniile de urmat, sperând să nu fac vreo greşeală sau omisiune letală. De altfel, n-am terminat de recitit 0_2, cel puţin ultima parte, cu arestarea, e esenţială, pentru că ea trebuie rememorată cumva în volumul trei. Dacă n-oi fi acum mult prea obosit de o noapte de învelit şi bibilit gabrielul de casă, ca şi de o răceală tâmpită, aş fi creionat acum câteva *must*-uri pe care le am înainte (nu te speria, abundenţa asta de anglicisme nu vine din vreo tentaţie a high-brow-ului, nici a low-brow-ului autohton, ci c urmarea lecturilor mele exclusiv in inglesă din ultima vreme, din care am aflat care sunt circuitele neurale responsabile de adăpat, iernat şi păşunat). Rămâne pe altă dată, ca tot ce sunt şi pot.

Când am citit ultima culegere de povestiri ale lui Garcia Márquez mi-a fost greu să-nţeleg o frază din prefaţă, în care scria ca o carte de povestiri te scuteşte de chinuitoarea (sau agonizanta, nu-mi amintesc ce cuvânt alesese) decizie de a începe un roman. în acel moment scriam uşor şi fericit, iar momentele de început nu le mai

decisesem cu de foarte multă vreme, pentru că, oarecum, „se decidea“ de la sine, nu mai „agonizant“ decât era decizia de a scrie următoarele pagini, a doua zi. Scriam „distrat“, zburând pe deasupra textului meu, nu locuindu-l. Acum însă-mi zbârnâie-n creier zeci de circuite inhibitoare, şi „chinuitor“ e un cuvânt eufemic pentru ce mi se-ntâinplă.

Citesc o carte luată la-ntâmplare dintr-un vraf, *Queer* de Burroughs, tradusă bizar începând de la titlu (*Pederast*, ceea ce cred eu că e din alt registru) şi probabil plată ca o talpă cu platfus chiar şi în original. Ca să nu te păcălească „queer-icitatea" unei cărţi cu poveşti de dragoste homosexuală, ajunge să-nlocuieşti iubitul cu o iubită oarecare: atunci, ce-i minunat într-o parte ajunge minunat şi-n cealaltă şi ce-i de doi bani cu un vagin rămâne la fel şi cu un rect. După operaţia asta Genet apare în adevărata lui vocaţie de teleno- velist, iar Burroughs se dezvăluie ca diletant cu oarece sclipiri, geamăn pidosnic al pizdosnicului Millcr (Humry).

Sunt bolnav, neras, cu ţoalele pe mine fleaşcă de transpiraţie de la aspirină şi de la dormitul îmbrăcat, afară-i atât de ger că nici nu mă gândesc să ies... Toată iarna am stat în casă, lăsând să pâlpâie zilele şi nopţile pe lângă mine ca un stroboscop cu pas egal, care mi-a descompus fiecare gând şi fiecare mişcare. Am fost o serie de diapozitive identice, aidoma picturilor de sub patul artistului kafkian asaltat de fetiţe.

10 ian. Noapte nedormită, nasul congestionat total, chinul de a respira pe gură, buze uscate şi crăpate. Am început - si mă mai gândesc dacă o duc mai departe - *Fata cu cercel de perlă*, „revelaţia romanului anglo-american din 1999“, cum sună *blurb*-ul de pe ultima copertă. Ms. Tracy Chevalier a vândut un milion de exemplare din ea unor mediocri de teapa ei. Carte de subiect şi „poveste“,

despre care nu merită să scrii nici un rând. O temă corectă de premiantă literară (păi, Burroughs tot avea ceva glagoric-n cap şi parigoric în vine, ce puia mea - vorba înţelepciunii orientale).

Flori de gheaţă şi ţurţuri groşi peste geamurile balconului. De zile-ntregi n-am mai ieşit din casă.

Sunt două tipuri de schizofrenie, cu etiologii diferite. O schizofrenie cu simptome pozitive (halucinaţii, idei delirante) şi una cu simptome negative - mutism, retragere socială, aplatizare afectivă. Par a fi chiar boli psihice diferite. Prima pare provocată de disfuncţii ale ncurotransmiţătorilor (dopamină, histamine), a doua de distrugerea (probabil de natură virotică) a substanţei cerebrale.

12 ian. John Cheever, *Falconer.*

Noaptea trecută, o stare foarte stranie. Emoţie cvisce-rantă la vederea (viziuni perfect limpezi în semi-somn) unor peisaje total neutre: un drum cu pomi, nişte blocuri... Un fel de rupere a relaţiei între stimul şi reacţie emoţională, înnebuneam de nostalgie şi nefericire privind acea perindare de clişee.

Mi-e tot mai limpede - dar trebuie să-mi recitesc străvechile jurnale ca să fiu sigur de succesiunea faptelor - că anomaliile de funcţionare a psihicului meu, şi în primul rând manifestările epileptoide, dar poate şi „vizitatorii", poate, Dumnezeu ştie, şi poezia, şi tot ce sunt se datorează cumplitei lovituri în tâmpla stângă de când jucam fotbal pe terenul înzăpezit din curtea atelierului de pe Tunari. Aveam cam 16 ani, curând urma să fac şi pareza facială. Atunci am întors brusc capul şi l-am izbit de un stâlp de metal (cel de care se leagă, vara, plasa de volei). Am rămas năucit de lovitură. A fost durerea cea mai acută de care-mi aduc aminte, din tot ce am trăit vreodată. Probabil că în lunile

următoare s-a format, în zonele ultraimportante de-acolo - zonele limbajului - ţesutul cicatricial care a declanşat epilepsia minoră de mai târziu. Cum jurnalul meu începe la 17 ani, aproape sigur nu cuprinde acel episod. Trebuie recitit însă, nu doar pentru asta.

13 *ian.* Zi rocambolescă. Relatarea (poate) mâine.

Un scriitor de mâna întâi dintr-o ţară de mâna a şaptea nu poate aspira la o notorietate mai mare decât a unui scriitor de mâna a şaptea dintr-o ţară de mâna întâi.

14 *ian.* De fapt, aproape că am uitat vânzoleala grotcscâ de ieri. Notez aici doar câteva fapte, căci CSVD nu e domeniul meu. După multe amânări şi întâlniri ratate, în fine mă văd cu Elvin la tipografia Univers şi-mi dă plicul sosit din Dania mâne-sii. Spre mirarea mea arăta cu totul altfel decât un plic de la o bancă, dar stereotipiile noastre nu ne lasă loc de gândire la-nghesuială, aşa că l-am deschis, şi mirarea mi-a devenit stupefacţie (cu corolarul de stupiditate inclus în cuvânt). Plicul era pe numele meu, dar pe adresa revistei *l.ettre* românească, totul scris cu pixul. Avea fereastră transparentă prin care se vedeau nişte foi (multişoarc la pipăit) şi... o imagine a Giocondei. Straniu, e drept, dar poate că banca - de la care aşteptam nişte bani - mi-a pus în plic cine ştie ce gadget, vreun calendar de anul nou sau mai ştiu eu ce. Pe plic era adăugat cu pixul: „Why don't you sneeze?“, ceea ce, în orbirea mea automatică, nu m-a deranjat prea mult. Ca şi scociul îngălbenit şi boţit cu care era lipit plicul. A fost ca-ntr-un vis în care ştii că nu se poate să-l vezi pe X, pentru că a murit de câţiva ani, şi totuşi vorbeşti cu el şi-l accepţi aşa cum e, fără ca mintea ta să simtă mai mult decât o uşoară dezorientare. Uşor dezorientat deci, am deschis plicul şi-am scos ceea ce s-a dovedit un manuscris de câteva foi scris în engleză pe

computer. Pe spatele lui scria cu roşu, de mână, „Why don’t you sneeze, Jane Doe?“. Jane Doe era tăiat cu o linie neagră şi dedesubt scria, cu acelaşi negru, Mircca Cărtărescu. Atunci am avut un prim moment de vigilenţă. Mi-au vetiit imediat în minte poveştile cu antrax şi scrisori-bombă. Am făcut fulgerător legătura: a strănuta presupune a inhala.

Ce dracu? De unde erau foile alea? Deja eram prea agitat ca să pot citi ceva din ele. Mi-am aruncat doar ochii: părea un fel de text literar, o povestire poate. De fapt, erau două manuscrise, cred, scrise cu caractere diferite şi prinse cu o clemă. N-am avut curaj să le răsfoiesc: dacă emanau cine ştie ce germeni? M-am gândit la vreun anarhist sau vreun nebun pur şi simplu: a citit eseul meu din *Lettre* daneză şi nu i-a plăcut ceva.

Imaginea Monei Lisa părea imprimată pe un pliculeţ, şi mi s-a părut că în el era ceva groscior şi moale, poate o pulbere. M-am trezit brusc şi mi-am dat seama că nu trebuia să deschid plicul. Am coborât scările în grabă, ţinând scrisoarea cu vârful degetelor (trebuia să mă spăl urgent) şi cu o mâncărime autosugestionată în nări, hotărât să scap de ea cât mai repede. O clipă mi-a trecut prin minte să o duc la poliţie, dar mai urgent mi s-a părut atunci să rup contactul dintre mine şi ea. Cum am ieşit pe Brezoianu, am traversat şi-am aruncat plicul şi manuscrisul la primul coş, de un galben imediat săritor în ochi. Am privit câteva clipe plicul, căzut în coş cu faţa-n sus: numele meu se citea clar, dar n-am mai avut curaj să scot plicul şi să-l rup. L-am lăsat aşa, chiar în gura coşului, în văzul tuturor, şi, din zăpăceală, am luat-o pe stradă în sens invers. După vreo sută de metri m-am întors şi m-am uitat iar în coş: scrisoarea era acolo. Am plecat în grabă spre casă. în troleibuz am întors pe toate feţele povestea asta bizară.

Ciudat e că nu mi-a fost nici o clipă teamă. Am mai primit scrisori absurde - rcmember seria Ada şi Carmina -, dar niciodată din străinătate. Scrisoarea avea clar timbru de Danemarca, unde eu nu cunosc pe nimeni. Cine să facă efortul să-mi pună foi într-un plic, să-l expedieze, să o facă pe o adresă pe care a căutat-o o vreme etc.? Ce sens au toate astea? Eseul meu despre Europa era unul pur estetic, fără nimic ideologic în el. Nu putea stârni contra mea nici o minte normală. Dacă nu era vorba de o agresiune, de ce să-mi trimită cineva un manuscris? Şi ce era cu pliculeţul acela, dacă era pliculeţ? Şi de ce strania frază cu strănutul?

Acasă i-am spus Ioanei toată povestea şi ea nici n-a clipit. Mi-a spus imediat ce aşteptam cumva de la ea şi ce ştiam şi eu că trebuie făcut: recuperat plicul din coş şi mers cu el la poliţie. Mi-am luat mănuşi de lână ca să nu mai ating plicul cu degetele goale (spălate şi ultraspălate, ca şi faţa) şi am pornit amândoi la drum. Din fericire, eram foarte aproape de obiectiv. Amândoi eram într-o stare de stupoare veselă. Ce aventură, Iţic, ce aventură! Mult mai surescitaţi decât cu adevărat conştienţi de pericol. Aşa se intră într-un film.

Am găsit scrisoarea la locul ci, neatinsă, şi-am vârât-o într-o anvelopă de plastic: slabă izolare pentru potenţialii germeni dinăuntru, căci doar am îndoit anvelopa la capăt. Cu un fel de mândrie prostească, am urcat din nou la dl Elvin, care făcea corecturi pe şpalturile revistei împreună cu ceilalţi doi membri ai redacţiei, ca să-i spunem ce ni s-a-ntâmplat. Consternare, păreri diverse, agitaţie... Coborâm şi ne-ndrep- tăm hotărât spre Poliţia mare de pe Calea Victoriei. Greşim intrarea, suntem îndrumaţi pe altă stradă - acolo unde se petrecuse încercarea de incendiere de la a nu ştiu câta mine- riadă, când cu „rebeliunea de tip legionar" - dar nici acolo n-am avut noroc. Poliţistul de la

poartă s-a uitat la noi cu acel aer alb al omului din popor în faţa cuiva care nu-i seamănă, nu e din aceeaşi lume. Nici bunăvoinţă, nici suspiciune, reacţie greoaie de robot. Ne-a trimis la altul, un tip în costum, care a ascultat la fel de alb povestea mea cu „plicul suspect din Danemarca" şi cu „prafurile". A pus mâna pe unul dintre acele telefoane de la poartă, plin, pe clape, de hârtiuţe scrise cu pixul, şi a format mai multe numere de pomană. Pân-la urmă a deschis gura: „Să trăiţi. E aici la poartă un... băiat, zice că a primit un plic cu prafuri, chestii.
socoteli..." După care se-ntoarce spre noi şi ne spune cu marc greutate, ca o favoare nemeritată, şi privind în altă parte: „Mergeţi în sala de aşteptare. O să vină cineva să vă ia." Am trecut pe lângă tot soiul de inşi şi inse în cojoace de blană şi ne-am aşezat pe-o banchetă. Lângă noi era uşa unui cabinet stomatologic. „Ia uite, cât aşteptăm pot să-mi fac şi dinţii aici", îi zic Ioanei. Trece vreun sfert de oră, ne-ncălzim, înjurăm birocraţia şi poliţia, dar apare până la urmă un ins. „Cine-i persoana cu plicul?" „Noi!" spunem împreună, ridi- cându-ne deodată. „Mergeţi dumneavoastră ceva mai jos pe stradă, pe Eforie, treceţi de garaj şi o să vedeţi o intrare, întrebaţi acolo de brigada crimă organizată şi antidrog."

Iar un portar, frate geamăn cu primul şi cu toţi, iar telefoane, iar ironia ţărănească în privinţa „prafurilor" („cică a găsit un plic cu nişte prafuri, nişte nenorociri..."), iar aşteptare. Se deschid uşi, ies gagici în fuste scurte, din cele care populează toate instituţiile, una le strigă celorlalte: „aştep- taţi-mă şi pe mine, mânca-v-aş!", se perindă ţipi „populari", îmbrăcaţi ca românul de periferie, până când coboară un ins înalt, cu ochi albaştri, în pulover şi blugi, cu o brăţară de aur la mână (trei sferturi dintre poliţişti purtau de altfel astfel de brăţări) şi semănând atât

de izbitor cu Tudorel Urian, încât am avut din prima clipă cu el un fel de familiaritate încrezătoare.

ian. Duc mai departe relatarea despre uărbi, dar pre- vious to it să mai scriu că am terminat *Falconer* cu - probabil - un facies nedumerit. Un universitar (în ce domeniu? nimic din „universul lui de idei“ nu ne dă cel mai mic hint; tipul e universitar cam în genul lui Petrini al lui Preda: doar cu apelaţiunea controlată) care se droghează de când se ştie. Justificări? Câte vrei, toate la fel de neserioase. Cum să nu te droghezi când maică-ta are o staţie de benzină? Cândnevastă-ta te acuză că te droghezi? Când taică-tu ctc. etc. Intr-o discuţie amicală cu frati-su (un afurisit de filantrop), ii trage vreo douăj' de vătraie-n cap - un accident - şi e băgat la puşcărie. Aici cunoaşte tradiţionala galerie de „bulangii“ pitoreşti, acoperiţi de tatuaje. Cu unul dintre ei şi-o trage până nu mai are fund între fese. Evadează amantul îmbrăcat în ţârcovnic, evadează şi el - reminiscenţă din *Contele de Monte-Cristo* — şi, ca un făcut, în civilie dă imediat peste un nou bulangiu dispus să-l ajute. Şi, pe când omul nostru îşi umple plămânii cu aerul libertăţii, brusc şi neavizat ne trezim citind caseta tehnică de la final. Greşeli tehnice copilăreşti - naraţiunea îngust legată de punctul de vedere al acestui Farragut se extinde deodată, lăsându-l baltă şi urmând alt punct de vedere, al amantului său Jody, care şi-o trage cu cardinalul -, croiala cusută cu aţă albă, o lipsă de orizont şi de perspectivă care te face, şi aici, să-ţi pui faimoasa întrebare: oare de ce şi-a pierdut John Cheever luni sau ani din viaţă scriind cartea asta? Neavând cine ştie ce folos estetic, cui şi în ce alt fel poate fi ea utilă? Citind-o, îmi venea mereu în minte o carte a lui Hamsun, nu *Foamea*, în care se descria - minuţios - viaţa unui tip care... Un tip scufundat într-o minusculă istorie, narată placid. Doar câteva pagini merită citite din *Falconer,* câteva poveşti evident inserate on purposc în structura originară: scrisorile de la-nceput, mai ales cea către episcop, câteva flash-backuri cu femei (îndeobşte), thc continuing story a încornoratului - totuşi nu atât de pregnantă cât ar fi făcut-o un scriitor cu

adevărat imaginativ în grotesc -, alte câteva reuşite punctuale. Dar Cheever nu-l locuieşte cu adevărat pe Farragut. Nimic consecvent, nimic coerent, nici măcar incoerenţa voită a cărţii. Dar poate că viitorul cititor al jurnăluţului meu va dori şi alte opinii critice. I le citez de pe coperta a patra. E drept, cei care le emit n-au autoritatea mea, nici

17

nu se-apropie dc subtilitatea argumentaţiei mele. Dar, din când în când trebuie să mai vorbească şi ageamiii: *„talconer* e un roman splendid. Dur, elegant, pur. Este, în acelaşi timp, esenţial dacă vrei cu adevărat să ştii ce se întâmplă cu sufletul omenesc în America." Asta crede Saul Bellow, iar un anume John Updike reia de unde a rămas primul. Nu doar că perversul, drogatul şi fratricidul suflet omenesc american merită atenţia noastră; el este şi nobil, e chiar nobleţea: *talconer* te îndeamnă să iei dc pe raftul lor prăfuit cuvinte precum «transcendenţă» sau «nobleţe». Cu iscusinţă, durere şi clarviziune, Cheever ne restituie umanitatea sporită." Carnavalul din Veneţia, cu variaţiuni.

18 ian. Probleme dentare tâmpite, însoţite în ultimii ani de un sentiment de destructurare şi de inutilitate. Ţi se aduce aminte, iar şi iar, că eşti împachetat în carne putridă.

N-am mai apucat să duc policier-ul mai departe, şi mi-am şi pierdut interesul pentru el. Mai ales că, de vreme ce-s viu şi vioi, n-a fost probabil nimic nasol. Sigur că televiziunile s-au aruncat şi că j' de mii de telefoane, mailuri şi cetăţeni dc pe stradă m-au interpelat. în linii mari deci:

De la buliţia mare ne-au trimis la crimă organizată şi droguri, unde s-a repetat circul cu portarul şi-a apărut inspectorul în blugi asortaţi la culoarea ochilor. Şi pulover. Ne-a dus la nu ştiu ce etaj, pe nişte culoare şi-n nişte lifturi ca de spital, cu lume umblând brambura, ca să eşuăm într-un amplu birou mobilat învechit, fără nimic poliţienesc în el. Au mai apărut doi inşi chiar şi mai tereştri decât primul, colegi dc-ai lui, unul scund şi negricios, în cămaşă grena, altul înalt şi dolofan la faţă, în haine de stradă cu toţii şi cu un limpede aer de băieţi de gaşcă, din cei ce-şi trag în

piept nevestele în reclamele la berc. Unul dintre ei îmi ia o declaraţie pe care ţine să mi-o dicteze cuvânt cu cuvânt. Mă conformez şi aştern pe hârtie ceva în genul proceselor-ver- bale caragialiene, cu „având în vedere“ şi „considerând“. Siderat, constat că băiatul nu ştie limbi străine. Trebuie sâ-i dictez pe litere *Lettre internaţionale* şi „Why not sneeze?“. In timpul migălirii la declaraţii, sună telefonul. Suntem ca-n lilme. Răspunde brunetul în cămaşă roşie: „Da. Nu. Ţi-am spus: nu! Am deja credite la trei bănci. Nu mai pot, nu mai pot, nu mai pot! Am ajuns la limită! De unde să-ţi mai dau? Creditele mă omoară. îmi nedreptăţesc băiatul pentru ce? Ca să-ţi faci tu gura frumoasă?... Nu, nu, nu! Ştii cc-nseamnă sa mai fac un credit? înseamnă să-mi dai cu ciocanu-n cap. Mai bine ia un ciocan şi dă-mi în cap, că tot aia e. Am tot făcut, de-am ajuns să nu mai avem din ce trăi. De cât ai nevoie ca să-ţi faci gura? Cât?!! Treizeci de milioane? De la 11 au ajuns treizeci? Nu, nici vorbă, cu alt credit nu mai pot să lac şi gata. Gata! Nu mai insista, că degeaba insişti. La revedere!“ Şi vine spre noi amărât: „Femeile astea, dom’le... Femeia nu-nţelege, nu gândeşte. Vrea aia, vrea aia... N-o duce capul să vadă mai departe. Am nevastă frumoasă, dom’lc, da’... nu pot nici eu să-i fac toate chefurile, că trăiesc din salariu...“ Un circ întreg începe apoi cu sacoşa noastră în care era plicul. Din filme, ne aşteptam să apară ceva mănuşi de cauciuc, să se ia ceva precauţii, că doar putea fi antrax sau I)umnezeu ştie... Aiurea, au scos plicul fără nici un fason şi l-au cufundat într-o mapă de plastic pentru investigaţii, inscripţionată pe americăneşte. „Aţi mai avut cazuri din astea?“ întreabă Ioana, care lustruia din când în când canalul latic. „Am mai avut vreo 3-4. O babă care zicea că i-au pus nişte minuni în cutia de scrisori... cazu-ăla din Cişmigiu cu Băsescu... Da’

suntem puţini, ne reorganizăm... Uite, ăştia trei suntem. Şi mai e un colonel. Atâţia pe tot Bucureş- tiul. Ce să facem? Noroc că la interceptare stăm bine. Şi nu va uitaţi că birou-ăsta nu-i cine ştie ce. Avem aparatură americană, de la FBI! Numai cu de-aia lucrăm." Doar că nu prea se vedea că lucrează. Se-ntrebau unii pe alţii ce să facă, sunau la telefoane unde nu răspundea nimeni, umblau de colo-colo cu mâinile-n buzunare... Pân-la urmă a trebuit să plec la facultate ca să-i anunţ că nu pot ţine cursul, iar Ioana a rămas să dea şi ca o declaraţie. Când am venit înapoi, cei trei s-au luminat: „Ce bine că aţi venit, că am greşit declaraţia, trebuie s-o scriem din nou. Am uitat să vă trecem profesia şi n-am descris bine plicul. Ne-a zis şefu'." OK, s-o facem din nou. Am mai frecat menta vreo oră, după care-am plecat în relaţii cordiale cu băieţii, ce ne priveau, cu mâinile-n buzunare, îndepărtându-ne pe coridor. Aveam să fim anunţaţi în legătură cu mersul anchetei... Poate mâine şi mai mâine.

Eram copil şi fusesem într-o tabără, în munţi. Era ultima zi, şi pe geamuri nu se vedeau decât nori întunecaţi de ploaie, în lumina foarte slabă ne făceam cu toţii bagajele, era-n dormitor dezordinea aceea dezolată a despărţirilor. Copiii-au ieşit, pe rând, cu valizele, eu mi-o închideam, în genunchi, pe-a mea, abia se mai zărea în dormitorul pustiu, cu hârtii şi gunoaie rămase pe jos... Un autobuz urma să ne ducă la gară. Am coborât şi cu în curte, când mi-am adus aminte că trebuia să am două valize... Am urcat din nou, îngrozit că sunt în întârziere, şi dormitorul era acum complet gol şi sinistru. Numai în dreptul patului meu rafturile erau pline de lucruri: şiruri întregi de cărţi, rufe, haine... Când le mai împachetez pe toate? Şi în ce? Nu găseam valiza cealaltă. Ce să fac? Am fugit din nou în curte, să le spun să aştepte. Dar autobuzul plecase. Mi-au

dat lacrimi de disperare. Cc-aveam să mă fac? N-aveam decât să rămân în dormitor şi să caut valiza. Am urcat şi-am nimerit pe cu totul alte culoare, cu altfel de dormitoare şi paturi. Aici era etajul fetelor, unde n-aveam voie să urcăm niciodată. Femei de serviciu în uniforme de pânză roz se opreau din spălat pe jos şi strigau la mine...

19 ian. Orice citesc, o fac cu uimirea recunoscătoare a idiotului, care e răvăşit de fiecare frază cu atât mai mult cu cât nu o înţelege. Câteva pagini frumoase în debutul cărţii lui McEwan care trimit - dacă direct sau ironic nu c decis - la stilul avântat-gospodăresc al surorilor Bronte: copilăria delicată a fetiţelor dintr-un secol pierdut. Nu mai ştiu unde era scena cu fetiţa închisăîntr-o cameră străină (am în minte doar o imagine, care s-ar putea să mă-nşele rochiţa ei e numai funde şi dantele, ochii ci sunt acoperiţi de lentile moi de lacrimi, o mână se sprijină pe pervazul ferestrei; şi toată camera e tapetată cu satin sângeriu). Dar ce mă amuză e pasivitatea totală a minţii mele, de parcă acolo unde ea plonja goală şi înota ore-n şir într-o piscină verdc-ntunecat acum c gheaţă groasă, pe care aruncându-te nu poţi decât să-ţi rupi toate oasele. Mi-au dispărut imaginile mentale, cele care, ca plămădeala din parabolă, făceau să se umfle lumea în jurul lor. O gură căscată tâmp, cu dinţi încălecaţi şi-nnegriţi, le-a înlocuit şi e acum tot ce sunt. îi spuneam Ioanei că de la 1 februarie „ori mă spânzur, ori încep cartea“, dar îmi lipseşte forţa şi curajul pentru oricare din variante. Aş avea dc-atunci doi ani şi patru luni, ceea ce la doar patru pagini pe săptămână ar însemna 480 de pagini, mai mult decât destul. Deci timp încă ar fi, cu toată irosirea iresponsabilă a ăstor doi ani şi ceva, singurii în care n-am scris chiar nimic şi în care am trăit un fel de rătăcire tristă de care abia acum îmi dau seama. $tiu că am greşit drumul şi-am luat-o razna, şi c foarte important

că ştiu, fiindcă nu m-aş putea întoarce altfel la un scris genuin.

De fapt, sunt nemulţumit de tot ce citesc pentru că dau mereu de altă poveste decât a mea. Nimeni nu pare a fi scris despre mine.

Verişorii roşcaţi şi pistruiaţi au o culoare „aproape fluorescentă". îmi plac intervenţiile astea care dau adâncime poveştii prin anacronisme auctoriale intenţionate, căci evident nici cuvântul, nici noţiunea nu puteau fi cunoscute fetiţei-dramaturg. E un semn de reconstrucţie postmodernă.

Să gândeşti la temeliile prozei. De ce se scrie, de fapt, o poveste sau un roman? La ce serveşte o superproducţie realistă, oricât de bine construită? Ce e o carte: un fragment de viaţă sau un fragment de minte? Care este interesul ci? Sunt în cel mai amplu ventru din viaţa mea. Blurred.

22 ian. Puternic huruit interior. Când citesc, e un zumzet de telefon kafkian în spatele minţii mele: reiau fiecare frază, nu reuşesc să uit de semnele de pe pagină. Rămân la suprafaţă, când ar trebui să-mi sap galerii în pielea albă a paginii. Cititor alb-lăptos, cu cioturi păroase în loc de membre şi piese bucale străvezii.

Telomeri. Telomerază. Limita Hayflick.

Deznodământ în coadă de peşte la povestea cu plicul, prafurile, bombele. Nici un praf. Chestia cu Mona Lisa era un şerveţel. Pe un colţ al lui scria *Sneeze.* Textul era autopro- movarea unui „artist". Câteva opere ale lui? Un ceainic plin cu urina artistului. Mama artistului spălând rufe la maşină. Permisiunea de a folosi closetul Muzeului de Artă (regal) din Copenhaga de câte ori vrea să defccheze. îşi dă adresa, numele şi numărul de telefon şi-mi cere 100

de dolari ca să-mi facă portretul după o poză. „Funny, isn't it?" Şerveţelul trebuie că era şi el o operă artistică, intitulată „Why not sneeze?" Surpriza e că am primit încă un plic identic cu primul (cel puţin exterior) pe adresa de la facultate. What next?

Dimineaţa asta am simţit că pot începe.

Cavazzoni (tipul pe care l-am întâlnit la Stuttgart în voiajul cel de pomină, împreună cu - ca să nu mai uit - Hans Ernest Buch) îmi scrie: „sto leggendo *Nostalgia*; c bellissima, sono turbato, ti invidio!" Anch'io. După o carte de-a lui a lăcut Fellini ultimul lui film, *La voce della luna.* Am mai primit din Leicester nişte cărţi de Philip Pullman, despre care mi se scrie că „merge în direcţie exact opusă celei a dv." în scris. Cc-o fi asta? Oricum, vinde în j' de mii de copii, ceea ce c, de fapt, direcţia opusă mie. Eu, acum, nu vând nimic.

Cât despre mine, nu scriu încă - dar citesc puţin, şi tot e ceva - şi nu mai ştiu nimic despre cele 3-4 traduceri ce-ar li trebuit, ar trebui, să iasă anu-ăsta. Nimic deci de la bulgari, unguri şi francezi. Americanii şi slovenii sunt pe anul viitor, nemţii şi polonejii când o da Domnul, iar spaniolii la Sfântul Aşteaptă. Nu ştiu când voi ieşi în Suedia, unde e presant. Catalanii-s pierduţi în spaţiu.

Oricum, mi-c mai bine, sunt mai întremat. Am început să privesc lucrurile de deasupra, să nu mă mai simt atât ile-ncâlcit între picioarele, mânerele şi cuvintele lor. Un detaliu supărător c că în cartea lui McEwan un personaj meditează, aproape la fel ca-n *Orbitor*, la „ce înseamnă să mişti un deget, să-i comanzi să se mişte". Dar probabil că e şi asta o chestiune care trebuie să-ţi vină-n minte cândva, în adolescenţă, când cine ştie ce sinapse fac deodată „clic!", ca şi cea cu albastrul tău şi albastrul celuilalt (sunt la fel?)...

Să mă apuc de *Vineland}* Că tot îmi povesteşte Johnny despre cât de fractalici suntem amândoi. Sau „am fi".

S-a-ntunecat peste pagină. Fâşia de hârtie rămasă până-n josul paginii e tristă ca o scară antarctică. Poate numai ca s.i construiesc acolo, la pol, un Disneyland, sperând că va prolifera pe toată pata alba de jur împrejur, să mai spun aici că ani trecut pe strada Rozelor (ce-mi pasă cum îi zice azi), printre vile imemoriale, ca să văd, prin uşa întredeschisă a unui pavilion al Policlinicii 10, pereţii pictaţi în ulei înfăţişând gâze delicios antropomorfe şi prinţi nanometrici alune- ■ ând pe o rază de soare.

23 ian. Foarte stranie această *Ispăşire.* O poveste de familie duhnind a victorianisrn - cel mult până la jocul cromatic al Virginiei Woolf -, lentă şi pedantă, cu greoaie manevre de arhitectură narativă, cu descripţii de o inutilitate perseverentă, cu introspecţii caraghios de serioase, care, din loc în loc, e violentată şi subminată de bruşte străluciri (post)moderne, în paradoxală continuitate ruptă cu plicticoasele pagini anterioare, ca şi când convenţia ar li dusă până la capăt şi prin asta şi-ar arăta grotescul, artificiul, dar şi ciudata frumuseţe. Fiul femeii de serviciu se-ndrăgosteşte, evident, de fiica aristocraţilor şi-i scrie o scrisoare pe care i-o trimite prin sora ei mai mică. Dar face şi o ciornă a scrisorii, în care nu se poate stăpâni să nu spună cât se gândeşte la „pizda ei, la pizdulicea ei umedă"... Din greşeală - atât de grafică! - pune scrisoarea cea graţioasă peste imaginea vaginului din *Anatomia* lui Gray şi în schimb trimite ciorna. Un act manqué perfect. Acest joc lent cu convenţia care, încet, se dezlipeşte la cusături ca o nimfă ce se umflă ca să devină fluture (sau ca mica cerşetoare a lui Baudelaire prin hainele rupte ale căreia se vedeau *la pauvreté et la beauté)* arc ceva tulbure, crud şi pervers, e un fel de viol consimţit şi resimţit

- de cititorul lent dezbrăcat de clişeele narative - ca mult mai şocant decât orgiasticul atât de banalizat al modernilor gen H. Miller sau Burroughs. Ăştia par nişte brute tâmpe pe lângă McEwan. în acelaşi timp însă, efectul rămâne indiscernabil între un tradiţionalism foarte greu de-nghiţit, căci sintetic şi artificios şi lung, lung (zeamă lungă) cât o zi de post şi fluctuaţiile şi intuiţiile unui scriitor artist. De ce atâta butaforic, atâta inutilitate? Nu pot decide între dispreţ şi admiraţie, le trăiesc alternativ, cel puţin până acum, fiind eu la sfertul poveştii. Cert este că sunt împins înainte prin sălile şi culoarele conacului britanic ca prin secvenţele unui film „bun“, cu o corectă atmosferă chihlimbaric.

25 *ian., ora 16 şi 14’* Dar deja seară, cu lumină vătuită pe fereastra unde se înclină, înzăpezite, pantele acoperişurilor de vizavi. E foarte linişte, o linişte cu ape sclipitoare ca o limuzină de lux la o expoziţie cu vânzare. Preţul ei, •150 000. Interiorul ei? Piele parfumată. Roţile ei? Spiţe de argint. Marca ei? M.C. Un M.C. cu tracţiune pe faţă. Şi deodată limuzina se topeşte ca zahărul în seara de iarnă.

Scriu articole pentru *Elle,* unul pe lună. Aş putea scrie unul pe zi, la nesfârşit. Am acum rareori striaţii de nelinişte, pc un fond de aşteptare, de pândă, de fapt. Am dat înapoi incalculabil de mult. De fapt, n-am dat înapoi, totul e aşa: niciodată n-am fost un scriitor (sau un gânditor, sau, până la urmă, un om) valoros cu adevărat. Natura mea nu e sclipitoare, ci mai curând indecisă, „bălmăjită“, vorba lui Pleşu - e drept, despre altcineva ceea ce, stilistic, s-a convertit in pagini mediocre şi laxe. Doar că, aşa lipsit de resurse, de cultură reală, de inteligenţă superioară, cum sunt, am avut... mirarea, fericirea, dubiul şi până la urmă oroarea (cum să spun? oricum, dar nu „şansa“ sau „norocul“) să pătrundă uneori - evident! - altcineva în mintea mea, să mi se dicteze, pur şi simplu, mare parte din tot ce am scris vreodată. Mi s-a dat o forţă pe care am resimţit-o mereu ca fiind străină de mine şi chiar de ideea de „psihic“ sau de „literatură“, şi care a ridicat, pe amărâta colină a scrisului meu „normal“ (clin scrisori, articole sau jurnal) o construcţie ce mă uimeşte pe mine în primul rând. Dacă mă gândesc la *REM* sau la *l evantul,* râd prosteşte când văd că sunt semnate de mine: n-aş putea scrie în mod normal nici un singur rând de acolo. Nu ştiu cum îl vizualiza Socrate pe Daimon, al său personal. Eu simt/simţeam uneori cum, citind în manuscris foile ante- i ¡oare, dispăream deodată, şi-n locul meu se ridica o fiinţă intensă şi sigură pc ea ce nu semăna cu mine. Dc-aici, scriam după dictare şi, nemaiexistând, nu mă puteam nici măcarbucura de frazele şi imaginile care se vărsau acolo. Nu mă bucuram nici la recitire: mi-era ruşine de ciudăţenia şi străinătatea acelor paragrafe. Acelaşi lucru se-ntâmplă şi în visele mele, de multe ori atât de elaborate: cum ar fi "ă mi le atribui, ca şi când aş semna chiar eu regia, decorurile, muzica, efectele speciale şi jocul fiecărui actor? Evident,

altcineva le fabrică, în scopuri necunoscute, la fel ca şi textele mele. Şi cum nu-l pot chema oricând, ca pe un djin, ca să-mi dăruiască un vis revelator, la fel n-am nici un control asupra lui în literatură. A lui sau a ei.

Rcctc: sunt genul de autor care nu poate scrie decât sim- ţindu-sc inspirat, care depinde 1000/100 de inspiraţie. Şi cum de doi ani n-am mai simţit ridicându-se acel entuziasm atât de familiar altădată în mine, n-am mai scris nimic, de doi ani.

Am lichidat într-o oră, alergând prin ea, ultima jumătate din *Ispăşirea.* După ce prima parte s-a dovedit pur şi simplu un roman poliţist, joint-venture Virginia Woolf şi Agatha Christie, ceea ce deja a ruinat toate speranţele mele de scriere autentic artistă, a urmat brusc, după crimă, partea de pedeapsă, un fel de rătăcire oarbă şi ininteligibilă printr-un (film de) război. E ca-n faimosul trucaj al lui Melies, în care în locul unui automobil apărea un dric: aici, în locul unui cuib de nobili nimereau subit în spitale de campanie şi pe drumuri franţuzeşti bombardate. Toţi protagoniştii devin militari şi surori de caritate. Reconstituiri corecte (totu-i corect în cartea asta în afară de ce contează), întâlniri judicioase între personaje... Nimic, nimic demn de cât de mic interes. Şi un final în care iar se schimbă scena, populându-sc cu babe şi babalâci. Să exclami aici „Dumnezeule, cum trece timpul!“ ar fi o blasfemie. Ce rămâne din tot? încă o carte azvârlită în vârful piramidei cărţilor inutile, şi rostogolindu-se la vale până pe dalele de ciment.

30 ian. Dormeam pe salteaua din birou, când am auzit scâncetul lui Gabriel răzbătând tocmai din dormitor, puţin ciudat, ca un mic ţipăt, oricum, neobişnuit pentru el. M-am ridicat alarmat şi m-am grăbit să merg la el, dar brusc m-am simţit înşfăcat de o forţă nevăzută şi pur şi simplu tras

prin aer, aproape de tavan, prin sufrageria întunecată. Simţeam, pe piept, punctul exact în care se exercita acea forţă, şi-mi aminteam alte vise în care fusesem smuls din aşternut în acelaşi fel. în dreptul uşii de la dormitor ştiam deja că visez şi am făcut un efort îngrozitor să mă trezesc. Am deschis ochii şi am rămas în acea stare de confuzie terorizată. Multă vreme m-au străbătut fiori de groază, iar când băiatul a scâncit de-adevărat (eram de fapt chiar cu el în dormitor şi Ioana, lângă mine, avea profilul limpede al statuilor culcate pe morminte), toată fiziologia fricii m-a-nfăşurat ca nişte lire lipicioase.

Au trecut zile. A fost întuneric, apoi lumină (stinsă, de iarnă grea). Am îngheţat pe drumuri foarte lungi. Am luat masa cu un ambasador şi curând voi fi la alt ambasador. Am lost filmat cum intru într-o librărie şi cum ies, cum beau un ceai fierbinte la „Terminus". Am spus lucruri plate şi mohorâte în faţa unei lentile. Am plimbat copilul, de mânuţe, dintr-un loc în altul şi, strângându-l în braţe, am simţit ca am sâni virtuali, poate şi un uter virtual. Am văzut un film - *Dogville* de galonatul von Trier - care nu e decât o glumă nereuşită. In final, frumoasa Nicole Kidman ar mai li trebuit să-mpuşte câţiva ţipi (la carnagiul ăsta gen Titus Andronicus oricum n-ar mai conta), între care pe produ- i ator, scenarist, decorator, pentru ca-n final - căci uneori trebuie să faci treaba singur -, cu propriile mânuşiţe muncite, să-l execute pe regizor. Aşa ar fi triumfat, abia, dreptatea. Am mâncat, am fost la dentist, am respirat, am căutat ochelarii -

I feb. Ar fi trebuit să am azi o zi glorioasă, cea în care aş fi picurat primele miligramc de smângăleală de pix pe prima pagină din *Orbitor.* N-a fost să fie. De două zile am fost într-un infern cât se poate de real: Ioana e bolnavă cum nu credeam să poată ajunge cineva, cu febră care-aproapc

a topit-o - şi pe mine, lipit de ea şi încercând degeaba s-o încălzesc în cele mai teribile frisoane pe care le-am văzut vreodată -, cu vărsături, dureri insuportabile de stomac şi de cap. Chipul ei chinuit, literalmente de marmură umedă. Două pulovere ude fleaşcă de la pieptul şi spatele ei. Am trecut printr-un pericol din care doar extraordinara ci luciditate - chiar în pragul morţii - a scos-o. Azi-noapte, cu o voce aproape ininteligibilă, mi-a spus ce să fac ca s-o aduc înapoi. Mai ales frigul simţit de ea în mijlocul fierbinţelii m-a făcut să-nţeleg de ce supliciul gheţii c, în Giudecca, cel mai atroce din Infern.

Citesc cu admiraţie (în sfârşit! crezusem că am căpătat un soi de frigiditate, un spirit critic tâmpit, ca al lui Franny) *Mătase,* de italianul Alcssandro Baricco, o poveste concisă, cu o intrigă asemănătoare (dar numai atât) cu a filmului *The Pillow Book* al lui Greenaway. Ritm balansat, ritualic, scene delicate, interstiţii poematice. Maniera totuşi uneori împinsă către artificiu. Dar un artist adevărat, capabil să spună o poveste neadevărată.

Am cumpărat drog, voi cumpăra (mâine?) un caiet şi tot c ceva. Se mişcă - s-ar spune - ceva, se umflă de prima suflare de vânt cel mai înalt drapel.

Nimic altceva în afară de continua mea ruşinoasă vieţuire. Am s-o duc tot aşa în ăştia doi ani şi patru luni până-ar trebui să închei? Sunt într-o capcană de a cărei perfecţiune - ce lacăte complexe, ce sistem de zăvoare, ce vergele şi ce pereţi! - nu încetez să mă minunez. „încă doi ani şi patru luni şi sunt liber", îmi spun ca un puşcăriaş care nu mai înţelege sensul cuvântului libertate.

2 feb. Lumina-mi vine toată de la fereastra cea mare din stânga. E tot lumină albă de iarnă, de la acoperişurile încărcate, deşi azi cerul a fost rece ca gheaţa şi intens albastru, virând spre primăvară. Aşa se face că, apropiind vârful pixului meu de pagina pe care se-ntretaie multe

nuanţe de alb şi cenuşiu, vârful altui pix, de umbră, purtat de o abia vizibilă mână dc umbră, se-apropie devenind tot mai intens, dinspre dreapta, până ce atinge vârful pixului meu, de parcă ar veni de dedesubt, de undeva, şi s-ar străvedea prin grosimea paginii. între cele două vârfuri de pix, pagina devine supusă, masochistă şi catifelată, acceptând tatuajul, dubla penetrare, zgârieturile tandre pe spinarea ci uscată şi caldă. Fireşte, cel dc sub pagină scrie acelaşi text, dar cu literele inversate-n oglindă, c un Da Vinci al unei magice anti-lumi, aşa cum I .conardo a fost, poate, umbra unei lumi cu mult mai adevărate, cea din spatele pergamentului pe care scria cu stânga litere ce priveau înapoi. Un lifting al creierului, siliconarc a emisferelor cerebrale lăsate ca nişte ţâţe moi, cremă antirid pentru minte.

Pornografia hardeore, gangbang-urile, sexul în grup şi duşurile aurii mi se par uneori nişte jocuri de copii tâmpiţei, i are nu ajung nicăieri. Cât despre mine, îmi trebuie senzaţii mult mai tari: o şoaptă pe-ntuneric, o cută a pielii, undeva, la subţioară... (ce tâmpit şi ipocrit sunt. Fuck! că mai bine IUI pot să zic). Şi totuşi: chiar nu pot înţelege imaginile sexuale până nu le traduc în limba minţii melc, în care nu există nimic porno, deşi musteşte dc sexualitate. Până nu devine iotul o elaborată fantazare, aşa cum n-am întâlnit până acum *niciodată în* vreo carte (alde Apollinaire şi Bataille sunt ordinari comercianţi de dânsa-ntr-însa) şi extrem de rar într-un film. Poate am să scriu o dată 200 de pagini despre asta. Dacă voi trăi.

(3c c fascinant în acest vis (care altfel nu duce nicăieri) siuni decorurile lui de ghetou, ruinele, mizeria, culoarea înnegrită a imaginilor. Ziduri de cărămidă îmbătrânită, scări de incendiu. Eram, în acelaşi timp, eu şi un frate al meu. în unele scene nc-am separat însă pe nesimţite. La-nceput eram numai el. îmi venise curioasa fantezie să vâr un om

viu într-un cuptor cu microunde. „Dumnezeule, dar va fi carbonizat acolo!“ am strigat, văzând deodată scena din afară. Dar fratele meu, cu mâini pe care le simţeam ale mele pe măsură ce atingeau obiecte, şi-a dus planul la capăt. A-nchis un copil dintre cei ce se jucau pe străzi în cuptor şi a declanşat generatorul de microunde. Când a deschis uşa, înăuntru era un fel de plăcintă umed-murdară. înăuntru mai rămăseseră întregi câteva oase şi bucăţele de organe. „Fratele meu e canibal“, mi-am zis şi, îngrozit, am luat acea tavă şi-am coborât cu ca pe o scară de incendiu, prin acel peisaj îngust, igrasios şi sordid. Am dat de un colţ al unei curţi interioare, în care era puţin nisip umed, pişat poate de vreun câine. Eram fratele meu şi mă simţeam urmărit, mă-ntrebam care să fie pedeapsa pentru canibalism. Aveam să-ngrop acea plăcintă umană-n nisip. Dar, pe când făceam asta, un copil ce se juca în aceeaşi grămadă s-a apropiat şi a-nceput să scoată dc-acolo oase: uite, bucăţi de craniu, o vertebră... Eram dat de gol şi nu puteam face nimic. O mulţime enormă se apropia, nc-nconjurasc...

8 feb. Iarna s-a dus, se pare, întunecată şi albă cum nu-mi amintesc prea multe. Ieri culorile erau foarte tari sub azurul din Cişmigiu, şi de căldură ne-am scos canadicncle. Am ieşit cu băieţelul la plimbare şi l-am filmat: în majoritatea timpului încercând cu încăpăţânare să-şi scoată căciuliţa. Avea şi oarecare dreptate, aşa că de la un timp l-am lăsat în capul gol, zbârlit şi auriu, cu firişoarele bătute de vânt. E mare, mai masiv decât copiii de vârsta lui, pare inteligent, dar numai tehnic - cutii, cabluri, obiecte cu butoane sau becuri, niciodată jucării - şi încă nu spune nimic din ce are pe suflet, in afară dc mania, dada şi câteva sunete fără notaţie convenţională. De la statură la căutătură (gravă, îndârjită, fără pic de dulceaţă) şi la voce

e un ciudat bărbăţel. Acum merge singur, legănându-se şi aşezând picioarele mai puternic decât c nevoie unul în faţa altuia, dar toate progresele îi sunt urmate de lungi stagnări şi chiar involuţii, aşa încât nu sunt uşor dc detectat. Feţişoara îi e nobilă, are clasicitatea scuipai rală a mamei lui, dar când plânge, „face buziţa pătrată" ca mine cândva, în Silistra. Acum doarme mai mult şi mai adânc şi, în parc, ieri, ne-am dat seama cât a crescut, în general, în iarna asta. Acum interacţionează cu copiii, cunoaşte i âinii, pisicile şi porumbeii, înţelege lumea pe suprafeţe mai întinse. L-am dat în leagăn şi pe tobogan, i-am arătat baloanele, copacii, cerul. Priveşte şi primeşte totul grav, râde foarte puţin, semnul de bucurie cel mai frecvent e aviditatea privirii şi, din când în când, un zâmbet surprins. Nc-am întors, fericiţi, după „just a perfect day", sub cel mai emoţionant cer de primăvară, azur şi trandafiriu alternând deasupra unei lumi sclipitoare, entuziaste.

Am început *Vinelandl* Fiecare pagină c scrisă impecabil (cam detaşat, totuşi, pentru gustul meu). Citesc în paralel şi 0 carte despre calculatoare. Am avut o săptămână şucară.

12 feb. Nu pot să-nţeleg, nu pot să mă-nţelcg. Nu se poate i.i fiu eu cel care sunt acum. Dementul ăsta. Mă desolida-1 i/.ez de mine, mă reneg. Dac-aş avea curaj, m-aş anihila. Mi-e foarte greu, şi cel mai greu e că n-am cu cine comunica. Până şi cu mi-am trântit uşa-n nas. Cum pot ieşi de-aici, de unde, de fapt, nu există scăpare, fiindcă nu vreau să scap? (ium niă pot reîntoarce în mintea mea, când abia îmi pot păstra firea? M-am întins prea mult şi acum mă nărui pe mine însumi ca un val mare şi greu. Dau cu mine de pământ. Nefericirea asta a mea se cronicizcază: nu pot

începe să scriu pentru că n-am linişte interioară, n-am condiţii de scris, sunt obosit şi complet tulbure. Dar ştiu că voi scrie şi asta mă ţine încă drept, în picioare.

De două ori, în două locaţii ale visului meu, am văzut cuvântul „purpura". Apărea scris, ca indicaţiile de pe ecranul unei camere video, direct pe imaginile visului, care altfel erau pe o dominantă de ultramarin. Dar mintea mea e un puzzle cu piese de mărimea prafului.

Telefonu-aş putea să-l şi închid, cum mi-am închis de mult snail-mailul. Nu mai aştept nimic bun de la el. De mobil, nici nu mai vorbesc. Nu-mi mai trebuie solicitări de articole şi de prezenţe la radio şi TV. Realmente simt că am trecut în altă etapă, poate altă lume. Nu mă mai interesează deloc lumea literară, revistele, jocurile, prestigiul, imaginea - nimic. Singurul fir cu vechea mea lume conectat încă la simţul meu vibratil e firul negru al furnizorului de internet. Simt acum că doar via modem exist în lumea reală. Acolo încă pândesc, încă aştept, de-acolo încă mai poate veni acea veste. Veste-po- veste. Asta fiindcă, mental, nu mai trăiesc în România. Şi tot ce-mi doresc e să las în urmă şi fizic locul ăsta cu oameni... cu oameni aşa cum i-a lăsat Dumnezeu şi pe ei. Sunt în punctul în care Joyce a lăsat în urmă Irlanda, numai că am treizeci de ani mai mult. Şi încă nu sunt Joyce, şi ţara mea n-a fost, nu e Irlanda. Nici nu va fi.

¡3 feb. Ce mi s-a-ntâmplat e lucrul cel mai simplu de pe lume. M-am lăsat încălecat de viaţă. Care, delicat şi perseverent, cu o apăsare niciodată violentă, ini-a rupt în bucăţi şira spinării. Asta se-ntâmplâ doar când renunţi la scutul puternic al iresponsabilităţii, când te maturizezi, când eşti o fiinţă etică. Fiindcă asta înseamnă să fii matur: să auzi, din când în când, pocnetul de cristal zdrobit al câte

unei vertebre, să te săgeteze durerea şi să zâmbeşti ştiind că fiinţe mici

şi neajutorate se hrănesc cu durerea ta. Ai putea fugi şi ţi-ai putea salva sufletul şi valorile - dar sui mai departe sub talpa moale şi grea care sparge un os pe săptămână. N-am mai scris şi n-aş mai putea scrie, pentru că întreaga mea lume interioară susţinută de coloanele scrisului meu, ale discuţiilor mele cu mine, s-a sfrijit şi s-a lăsat, ca o structură prea expandată a unui aluat scos din cuptor. Spuma acelor pagini, miliardele de bule de aer intersectate şi terciuite unele în altele A secat mizerabil, ca o cremă de ras mânjită pe etajeră şi nu mai înseamnă acum decât cărţi, vechi, tâmpite şi uitate de mată lumea. Sunt blând-nefericit, ironic-disperat, e fundul lacului, mai jos nu se mai poate.

Apar la numeroase televiziuni, simbol vid şi multiplicat la nesfârşit precum cutiile de supă Campbell. Nimeni, inclu-tling mc, nu mai ştie măcar un vers sau un titlu dintre ale melc, dar sunt o „personalitate culturală“. Pe carc-o înfă-şoarn-n pixeli. Plutesc în derivă, oricine face din mine orice. (âim nu mai ştiu cine sunt, ce pot şi ce cred, zic da tuturor. Aş zice da şi călăului, poate mai ales lui.

Citesc mai departe *Vineland,* tăioasă şi îngheţată. Sunt singur în biroul meu, în care-a sosit un nou locatar: o sofa oarecum freudiană, pe care, întins, încerc să mă ascult. Am băut şi primul pahar de nes rece, care deodată m-a umplut de o iridiscenţâ chimică. Aţi avut dreptate, cuvântul-cheie este „amar“. Acolo, în adâncul gâtlejului, în papilele din spatele limbii, sunt porţile, pe acolo se intră. Frumuseţea este amară şi lutul din covată e tot amar.

Ce mai simt cu adevărat? Ce-aş mai vrea cu adevărat să lac din viaţa mea? Nu mai sunt în stare să mi-o spun, deşi o şi iu prea bine. Dar se-ntâmplă mereu acelaşi lucru:

cineva substituie fraza „nu trebuie să ştii“ cu o alta: „e inutil să şi ıı". De fapt, cu un fel de modulare continuă şi universală: inutil, inutil, inutil..., care nu-nseamnă că lucrurile sunt nefolositoare, ci că utilajul care estimează ce-i este util nu mai vrea să facă nici o estimare. *Eu* sunt inutil, ncfuncţional, obosit peste orice măsură. *Eu* nu mai vreau să ştiu, de mine în primul rând.

Ani de zile n-am putut începe volumul unu din *Orbitor.* E acelaşi lucru acum. Un fel de paralizie „în mănuşă“, de natură isterică, şi nu organică. E o conversie în organic a unor gânduri pe care nu pot, nu vreau să mi le mărturisesc. E o crampă a minţii mele, la fel de mecanică precum o crampă a degetelor. Nu pot începe, nu pot iniţia. Nu voi iniţia până n-am să-mi reamintesc că sunt un iniţiat. Şi, mai ales, n-am să încep până n-o să-mi iasă din cap că ar trebui să spun tot romanul din prima frază, ca acei campioni la băut bere care-şi trântesc în stomac, dintr-o bilă de sticlă de la capătul unui lung tub, vreo patru kile de lichid deodată. Uriaşa complexitate pe care canea o implică o simt la-nccput, deşi ea va exista numai la sfârşit. E o eroare de logică de un tragism special, căci ea dă seamă de toată sterilitatea din lume. Steril ca un sterilét - self-portrait-ul meu actual.

Zile extrem de triste, de fapt tristeţe-ntărită şi formând obiecte, volume.

23 *feb.* Cureaua de transmisie mi-a prins mâneca şi acum mă trage spre adâncul maşinii. în ultimele zile am cumpărat mobilă şi am început chinuitoarele lucrări dentare. Am fost la două emisiuni TV. L-am jucat (prost) pe M.C. pe scena universului infinit şi depresiv. Am aflat că sunt un om de succes, că „de la Eliade, Ionescu şi Cioran...“, că „probabil...“, că „goethean“... Am aflat şi că aş fi luat un mare premiu în Franţa, că am volume în

Canada... Se uită lumea pe stradă după mine, de la emisiunea Mihaelei Rădulcscu încoace, şi râd elevele de mine-n troleibuz: „Hei, *Orbitor aripa stângă*! Băi, *Orbitor aripa stângă!*" Ţară nenorocită în care doar formele contează...

Şi mai contează ceva, totuşi. O carte adevărată. Am recitit m româneşte *Clopotul de sticla* al Sylviei Plath şi-am fost surprins de salingerianismul ei. Un salingerianism fără Salinger, înlocuit de inumanul unei priviri schizofrenc. Câmpul vizual vid şi infinit e accidentat doar de câteva obiecte, minuscule datorită efectului de îndepărtare, dar limpezi în incongruenţa stranietăţii lor. Holden îşi putea explica raţional reacţia de respingere a maturizării, putea înţelege distanţa dintre modelul ideal al lumii umane şi mersul ei real. Ceilalţi oameni nu erau monştri, ci ipocriţi care, cunoscând binele, lâccau răul. Fata din *Clopotul de sticlă* e însă atinsă de o vrajă rea, care nu deformează lumea ca entitate etică, ci însuşi câmpul vizual al entităţii ne-umane care priveşte. In ciuda • ulmului glacial al povestirii şi a precarităţii imaginarului ei. la sfârşit rămâi cu impresia că ai fost într-o lume străină, aridă, în care fluviul dopaminei (sau al cine ştie cărui alt lichid sfinţit ce curge între sinapse) a secat şi umanul irigat de el s a sfrijit până la forme embrionare, hidoase. Sub clopotul de sticlă eşti „pasiv şi împietrit ca un copil mort“ - e fraza cea mai importantă a cărţii. Cruzime inocentă, reificare a oamenilor, incapacitate de a înţelege că tu însuţi eşti altceva decât un lucru. Ce adânc înrudită e arta ieşită din atelierele schizofreniei! Aglaja Veteranyi şi Sylvia Plath, poate (iristian Popcscu, sigur Frida. Şi acel Şişman, cred, pe care I am cunoscut odată. Bizarerii, maniérisme, mostre îngheţate de muzeu interior.

Am citit azi aproape toată ziua, întrebându-mă cum o li

plăcerea interzisă a scrisului.

2[J] feb. Confuz, confuz de tot. Nu ştiu dacă exist sau nu exist, dacă sunt fericit sau nefericit. F duminică, soare puternic, imaginea de pe desktop ne arată pe noi doi la Roma, intr-o zi vântoasă, ventilatorul computerului mârâie înfundat.
în rest e linişte şi singurătate. Chiar nu ştiu dacă mai trăiesc, îmi măsurăm viaţa după cărţile la care lucram, acum mi-o măsor cu linguriţa de cafea (şi măcar de-aş auzi şi eu sire- nele-n larg). Nu mai lucrez la nimic şi nu mai ştiu nimic. E un fel de viaţă care mi se-ntâmplă.

Să iau *Cercetările filozofice,* apărute-n fine în româneşte.

1 martie Caietul albastru, deosebit de grosolan, al *Orbitor* voi. 3, mă aşteaptă, încă imaculat şi fără vreun gând concupiscent, pe masă. Gânduri - care mai de care mai depravate - am eu însă cu el, dar... am îmbătrânit şi nu mai pot, nu mai ia pistolul foc. Iar fericirea nu e nimic altceva decât, se ştie, un pistol cald. Pistolul meu cald dintre pulpe, creierul meu cald, ziua asta caldă de mărţişor.

Cum sunt o ţâră mai lucid ca de obicei, încerc să-mi palpez puţin situaţia, să merg la faţa locului ca să constat cât de umflată c. Uite cum stau. Esenţial e că n-am mai scris literatură - în afară de bucăţele risipite şi insignifiante - din septembrie 2001, adică de doi ani şi cinci luni. în timpu-ăsta mi-am republicat diverse texte, am publicat şi altele vechi, încât acest gap nu s-a observat, dimpotrivă, statusul meu literar - dar mai ales social - a crescut. în ultimul timp a crescut chiar dizgraţios, ca un hybris.

Naşterea lui Gabriel şi lunile extenuante care-au urmat au complicat ecuaţia. De multe ori am fost la un pas de... habar n-am de ce, dar la un pas de sfârşit. Luni întregi n-

am dormit, n-am citit şi n-am scris, ceea ce m-a musulmanizat psihic, m-a diminuat moral. M-a livrat unui dezastru de care m-a despărţit un fir de păr. Abia de câteva săptămâni e mai bine: sunt degrevat de multe must-uri, băiatul e mult mai simplu de supravegheat şi îngrijit, o femeie stă opt ore pe zi cu el. Am ieşit şi dintr-o iarnă lungă şi posacă. Prin urmare, condiţiile externe - dacă nu-mi aduc aminte că încă trăiesc, totuşi, în România - încep să pară favorabile. Dar ce mai e iu interiorul meu după agonia ultimelor luni? Şi cât de mult - e întrebarea cea mai grea - mai cred în literatură? Şi, înăuntrul acestei întrebări, ghemuită ca un făt oribil, încă una, şi mai grea, mult mai grea: cât mai cred în *Orbitor*? < lum şi de unde o să am forţa să-l termin dacă nu mai simt i ă c un lucru important - nu pentru alţii sau pentru imaginea mea, ci pentru Mircea, pentru cel care aluneca prin canalele pline de apă de sub vila din Floreasca? Dacă nu mă mai sprijină, de-o subţioară şi de cealaltă, poezia şi visele? N-o sa pot scrie cartea asta dacă-o să simt (cum o simt de-atâtea ori) că vreau s-o termin doar ca să scap de o grijă şi să mă pot apuca de altceva. N-am s-o pot începe, măcar, dacă n-o voi simţi ca pe *Divina Commedia*, ca pe o minune pe cale de-nfăptuire. Nimeni n-a scris ceva bun vreodată dacă, începând, nu s-a simţit mai mare decât cei mari, dacă nu s-a văzut deodată ca o unealtă de zirconiu într-o mână de diamant etern >i indestructibil. Dar azi nu mai pot gândi aşa cu adevărat, fiindcă mă înfăşoară vălul seducător al vieţii. Sunt tare fericit, a/i, cu băieţelul meu, cu noul meu sistem Sony care sună dumnezeieşte - mai ales când cântă Leonard *In my Secret*

ife cu ziua plină de soare care, iată, mi se dă, mi se aşterne-n faţa ochilor. Aş da azi cea mai nebunească pagină pc o icşire-n oraş, de mână cu Ioana mea - tunsă acum scurt, înduioşător, ca Giulictta Massina sau Julie Andrews -, aşa, lilt.i nici o treabă... Sau pe o rătăcire printr-un supermagazin . II obiecte perfecte şi seducătoare. Cât de falsă ar fi munca URM la *Orbitor*? Nu l-aş mai scrie, de fapt, niciodată şi poate n aş mai scrie nimic dacă, totuşi, un fel de infra-voce nu mi ar spune clipă de clipă ceea ce, de fapt, ştiu mai bine decât oi icine (o ştiu corpul meu şi vârtejul complicat al spaţiului, timpului şi-ntâmplării care sunt), că scrisul e viaţa mea şi că IUI pot pretinde că exist dacă nu scriu, oricât de paradisiacă ai fi uneori iluzia cea mare.Socialmente şi... şi... finanţiar sunt mai bine văzând cu ochii. Ne-am aranjat casa şi ne gândim la o căsuţă de vacanţă. Scriu articole glamoroase pentru *Elle* şi foarte dure pentru *Jurnalul naţional.* Am (cam) încheiat şi povestioara cu Ileana, bineînţeles într-o primă formă prescurtată, pe care-am dat-o la *Lettre.* La facultate lucrurile merg de asemenea bine, sunt deja conferenţiar şi ţin un curs serios de literatură de după - al doilea - război. Am putut să mă ocup puţin şi de mine, trec prin infern reparându-mi dantura, dar, măcar, în vreo zece zile voi avea un „surâs de cadavru galvanizat“, ca tipa din Arghezi (sper că arta dinţilor falşi a mai progresai totuşi de-atunci). Ficsionomia mi s-a abătut puţin către-ntomnare, când mă privesc în vitrine văd silueta şi mersul tatălui meu, iar în oglinda din hol faţa mea a trecut hotărât, în ciuda pletelor şi-a ochilor fără vârstă, de linia micrometrică a celor 40 de ani. în interior am rămas totuşi ciudat de fraged. Căci dacă spun că social sunt pe o treaptă mai sus, ar trebui să zic din aceeaşi suflare că n-am avansai asemenea „fiilor faptei“, a tipilor care, la o adică, pot guverna (de la o familie la o fabrică sau o ţară), ci ca un şaman din Siberia care se

caţără pe scara lui grosolană închipuindu-şi - şi consătenii lui cred şi ei - că urcă din cer în cer de stele, din ce în ce mai sus... Tot urcând eu aşa, am ajuns sau sunt pe cale să ajung în locu-ăla paradoxal carc-i atât de sus, încât nu-l mai vede (şi nu mai interesează pe) nimeni. Deja practic nu se mai scrie despre cărţile mele, fiindcă, probabil, nu mai c nimic de zis: desenat, verificat, notat.

Am acum timp să citesc şi c cel mai mare, inestimabil, de fapt, câştig. E drept, nu prea mai citesc ca un entuziast, ci mai curând ca un căutător de noduri şi semne în papură. Cum a venit însă instalatorul, mă opresc acilea.

Addenda: când o să mai inerg la librăria *Cărtureşti,* o să mă aşez pe scaunul lui Cărtărescu ca să mă simt, o clipă, Cârtărescu.

7 martie Lună plină, literalmente orbitoare, pe cerul vop- ••it neglijent. Nu ştiu de ce arde atât de fantastic peste viaţa mea făcută ţăndări. M-am gândit azi din nou cum aş putea •..i termin. Striaţiile de nefericire din ultimii ani s-au îndesit şi acum ele sunt masa densă a vieţii mele, străbătută de striaţii tot mai rare şi mai subţiri - de linişte şi de seară. Ioana

I a luat pe cel mic şi-am fost toţi trei în dormitorul întunecat, privind toţi trei cu aviditate luna. „Luna, Gabriel, luna!"

l:.l a-mplinit un an şi bucuria mea de-a-l avea (de-a mă ţine lângă inimă pe mine însumi la vârsta de un an) n-are nici un punct dc legătură cu continua mea nefericire. De fapt, viaţa mea fericită parazitează ca un mucegai pe noaptea compactă a nefericirii mele. îi iubesc pe loana, pe Ionuţa şi pe

II abriel, îi iubesc mult şi cu duioşie. Şi totuşi viaţa mea adâncă i abandonată, risipită. Gabriel e acum înăltuţ şi masiv, cu ochi foarte atenţi, cu cea mai frumoasă guriţă imaginabilă. I'ărul i s-a cârlionţat pe ceafă şi, în faţă, i-a ajuns, castaniu întunecat, până la sprâncene. Merge singur prin toată casa, bătând parcă nituri cu picioruşele şi ţinându-şi braţele ridi- t ale pentru echilibru. Vorbeşte mult,

înşelător coerent - i itmul şi sonorităţile se apropie ciudat, uneori, de limba normală. ca şi când s-ar organiza treptat şi pe scară mare, nu ■ uvânt cu cuvânt. Pare inteligent şi bun, n-are nimic din rân- |ciclc dc fericire ale multor congeneri, nu pare extaziat nici măcar când se dă în leagăn sau pe tobogan. Spune „mama“ limpede şi mai discutabil „tata“ sau alte vocabule. Prima lui întâlnire cu luna a fost neatentă (din partea lui) şi tristă (din partea lunii).

N am numai viaţa făcută praf, ci şi nopţile, pustii acum „i a nişte stepe". Şi zilele, goale ca nişte cutii de plastic goale. Şi cărţile pe care le mai citesc sunt tot aşa, cutii de plastic albastru transparent, cu capac alb mat, în care se ţin mezeluri şi 1 >i anză. Dar în care deocamdată c doar un aer veşted. Totuşi, minunatele „şuete" ale lui Borges din *Cărţile ţi noaptea*,tonul lui trist, sceptic şi atât de adevărat. Toată dimineaţa de azi mi-a părut rău că n-am locuit vreodată în sudul Buenos Aircsului, că nu sunt un porteño.

Insomnii prelungite. Nici un fel de ştiri dc nicăieri (în afară de una proastă, care era de aşteptat). Enorme cheltuieli. Frică aproape isterică dc viitor.

„Simplul fapt că eşti paranoic nu-nseamnă că ceilalţi nu conspiră să-ţi facă felul."

Era să uit: de pe tăviţă, Gabriel (care, adormind oportun, a scăpat cu moţul netăiat) a ales, în ordine, inelul, stiloul şi fata (întruchipată de o păpuşă), ceea ce, vorba celor din *Al cincilea element*, c pur şi simplu PERFECT.

Mai demult, un vis: mergeam pe mare, noaptea, pe podul de aur imprimat dc razele lunii în valuri. Mă-ndreptam spre o insulă, care era chiar Malta, ombilicul. Deşi era noapte, toate culorile insulei străluceau ca la amiază: creste muntoase înţesate dc flori.

12 martie Am început *Orbitor 3.* Intru tot prin Bucureştiul oniric şi regresiv. Ştiu ce-am dc făcut, şi un pahar marc de nes mi-a spus chiar mai mult. Nu mă descurc fără drog şi singurătate. Merg mai departe după o pauză de doi ani şi jumătate!

Azi-noapte, un drum printre sloiurile Antarcticii reluat din alt vis şi apoi Italia, numai iarbă şi marmură, pe care-o arăt cu mândrie („e cea mai fantastică ţară din lume!") fos tei mele soacre. Iar spre dimineaţă, un coşmar trist: Ioana se-ntoarce la fostul ei soţ şi-mi lasă actul de divorţ pe masă O

discuţie cu ea, cu o groaznică apăsarc-n inimă: dacă pleci, să nu te mai întorci. Multă, multă suferinţă.

31 martie Vremuri triste pentru jurnal. Trei săptămâna de tăcere, şi nu doar dc o pauză de scris, ci de tăcere psihic a. J aşa cum ai spune „cecitate psihică". Am trăit într-un mediu j IM care nu aş fi crezut să supravieţuiesc. Am respirat apă. Am uitat tot, cu mult mai definitiv decât dacă totul (viaţa mea

l, mustită, arta mea de a sculpta în pagina albă) s-ar fi şters tini memorie: am uitat de parcă memoria mea s-ar fi trans- li >i mat intr-un alt organ al unei alte fiinţe din alt univers. Am i< MI complet, cu apa şiroind pe mine, din literatură, şi-acum HM v mur ca un câine, împrăştiind stropi aleatorii. Nu mai •unt m literatură. Am sfârşit şi eu unde sfârşesc toţi. îmi ţiuie

i mie urechile acum de pustietate, de mesaj întrerupt. Am *• o . Im legendă. Sunt un organism ce se deplasează printr-un ....Im. C*hbitor3* a rămas acolo unde l-am lăsat cu trei săptă- M. IIII in urmă: în inutil şi paragină. Am scris articole, am MHtl 'I u pe ici şi pe colo jucându-mi stângaci rolul şi spunând tui tui i III »are nu mai cred de mult, am fost prins şi-nfăşurat Mrfcu* ni M.iya, înfăşurat de nişte picioare multiarticulatc, IM miţ(.ii e precisă şi rapidă. N-am mai citit aproape nimic şl pi .i. n> n .un mai avut mentaţie - în afară de calde şi umede

i «un u n uiale nopţile, înainte de somn, ca şi de vise aler- t II o mic de picioare, oriunde. Ieri, spre zori, mişcăm i ulm i ic doar privindu-le concentrat.

Am!- IM la braşov, mi-am renovat dantura, am fost foarte p> •>) in luăm maşină, adică am sărit de pe o bucăţică < •plod.ua cu ncetinitorul pe alta. Am pălăvrăgit şi *M, i MU < opilul. Am făcut planuri pentru o casă de |l puni tu balcoane cu termopan. Am trăit ca o fami- iiim i ol, igi i umsccadc. M-am degradat, intru-n pământ

ii, uHcricirc pură, izbindu-măde pereţi. ÎMI gândit la Brusli, i-am mai sucit povestea pe-o •lo», dar n am ajuns la nimic. Aş vrea mult să mai urii •, • luai şi etichete de borcane cu muştar. Dar «i mi IM.II găsesc, pe zidul neted, nici o intrare.

23 aprilie Primăvara pierdută. Sunt pe muchia muchiei. Am să înduplec zeii cu ofranda mea de o mie de euro pe lună? Nu ştiu, dar o aduc la altar.

Câte ceva din Cortázar. Wittgenstcin, fără tragere de inimă şi fără înţelegere. Oceane de timp pierdut cu... te miri ce şi alte plăceri mărunte. Valorile mele sunt acum şifonate bine.

Mai voiam să notez ceva din Wittgenstcin (care chiar m-a dezamăgit, din punctul meu de vedere strict literar), un fragment în care seamănă izbitor cu Kafka din aforisme, dar, căutând pasajul, am fost iar dezamăgit. Nu cumpăr investigaţiile, deşi c ceva, acolo, în ele, legat cu milioane de noduri. Le dezlegi unul după altul, căutând în spatele lor cutia cu darul cel preţios, dar Wittgenstcin ţi-a dăruit doar nodurile. Nu e sub ele nici o cutie. E un cadou împletit din sfori înnodate.

Sunt, totuşi, atât de fericit când scriu! Chiar şi rându- rile-astea fără importanţă. Dar nu ca o femeie care găseşte plăcere în notarea mărunţişurilor delicate sau simpatice, nu în ce scriu găsesc bucurie, ci în faptul scrisului, în inscripţionarea pielii albe de sub mâna mea. In tatuarea acestei ţâţe femcicsc-prea-femeieşti.

Am fost în Polonia, pe drumuri lungi, într-o ciudată ano-nimitate. Nu ne ştia şi nu voia să ne ştie nimeni. Catedrale baroce italiene şi autostrăzi nemţeşti. Vechi bătălii şi sarcofage în cripte adânci. Icoane făcătoare de minuni, sticle de votcă prin care pluteşte un pai. Mese sardanapalice, magnolii înflorite. Poland. *Cracow.* Cea mai largă piaţă

medievală din Europa (200/200). Solidarnosci. P'eţe late, mustăcioase. Blonde fără scx-appeal. Ce altceva? Ce altceva? Michnik: obraz aspru, roşu, gângăveală strategică. Auschwitz - filmez o după-amiază liniştită. Poarta cu ARBEIT MACHT FREI e mult mai scundă decât o crezusem, o biată lozincă de ranch sau de SMT. Tâmpiţii de nemţi. La ce-au folosit toate infer- nurile înghesuite la un loc? Oamenii suferă destul şi-aşa. Ce
I himnezeu făcea un imperiu plin dc mauscre şi violoncele t ıı pămătufurile alea de bărbierit? Cu pantofii-ăia presaţi?
< ăte paturi puteau face din pâr omenesc? Trebuie să fii tare idiot să aduni ochelarii evreilor şi să le faci poze când îi sortezi pe rampă: tu la dreapta, tu la stânga... Personal, nu oroarea m-a copleşit, ci dispreţul: ce shit fără sens, ce nenorociţi mărunţi s-au oploşit în umbra omului wagnerian...
I)«• fapt, poporul german (asistat şi de altele) a furnizat mijloace dc omor în masă unor inşi care nu s-ar fi ridicat alt lei mai sus de „justiţiarii“ ce omoară prostituate, după i e au grijă să le şi violeze, ca petrecerea să fie mai veselă. Am văzut fotografiile, am văzut şi cuptoarele. Şi cutiile cu /yclon B. Vilele polonezilor veneau până-n gard, vecine « ıı lagărul. O nemulţumire: n-am reuşit să vedem *Femeia • ıı lu t mina* a lui Da Vinci la Cracovia. O revelaţie: cina de la „Klczmer I lois“: macrame-uri pe mese, vechi bufete cu •iu lârie, perdele „de perdea“, cu aţa groasă şi ochiuri mari, prii ţi cârmâzii, o matroană cântând la vioară, mâncăruri „jidoveşti“, cum îmi spune cineva - totul ca într-o nuvelă, i a tur o altă viaţă în care aş fi fost un galiţian perciunat, fericit
0 usturoiat ca naiba. îmi plac femeile lor, mâncarea lor, imi/ica lor. Nu că-mi plac, dar îmi spun ceva, îmi spun mult. A ni avut cu adevărat o (stră)bunică evreică, aşa cum a „infe-
1 ai" uta într-o după-masă cherchclitâ? Şi-apoi ieşind, noap- n i.ini artierul evreiesc, sub stele ca-n Schulz, privind casele 1« •! . ii firme ciudate, gărduleţcle de fier în formă de

menorah, t op.n ii foarte bătrâni, militarii în negru, de pază, cu ciudate pliloalc mitralieră la gât...

Am inima împietrită. In fiecare zi îmi spun că nu merit IA mai trăiesc.

.'4 ,if>r. Bineînţeles, nu timpul îmi lipseşte, ci mai ales sin- (tni .u IUM. I)ar să spui că-ţi lipseşte singurătatea, ca scriitor, i dr parc ai spune că nu poţi exista cu adevărat, pentru că n-a apărut încă noţiunea de spaţiu. Singurătatea nu e o condiţie pentru scris, e scrisul însuşi. Când nu eşti singur nu scrii, poţi fi fericit sau nefericit, dar nu poţi fi scriitor.

Sunt ñeras de câteva zile. Mă-nvârt şi nu-m: găsesc locul. Nu sunt lăsat să scriu. Nu mă lasă mintea mea ajunsă zdrenţe, nici viaţa mea în zdrenţe de mătase, de ţigan de operetă. Am ieşit din tiparele mele, ultimii doi ani m-au distrus ca scriitor. Dar să nu mă mai plâng.

Citesc câte puţin din Cortázar. Povestiri foarte frumoase, ca nişte torturi ornamentate cu spirale de zahăr. Uneori insule de adevăr pur între volute prea artiste. Azi e ciudat să scrii aşa. Atât de impersonal. Eşti ca bijutierul care îşi izolează diadema de lumea înconjurătoare, plină de turişti şi zgomote de motocicletă. Uimitoare concentrări de frumuseţe, dar gadgeturi în cele din urmă. Scrisul meu însă a plecat din el, din *Sfârşitul jocului*, şi asta nu se poate uita.

Pe masa mea, claie peste grămadă, cărţi, discuri, bani, decupaje din ziare, chitanţe, cutii de bomboane (din Polonia), statuete, toate-n umbra boantă a monitorului de computer. Afară cineva bate covoarele, scoţând praf auriu în primăvara mult mai aurie. Dincolo chirăie şi plânge cel mic, holbându-se pe „Atomic“. Ñeras şi trist, cu ochelarii pe nas, ca un Giinther Grass slab, îmi înghit ruşinea şi-ncerc să merg mai departe, rănit adânc de viaţă. Uneori mă gândesc ce minunat ar fi fost să nu fi scris literatură, să fi rămas un profesor de şcoală

generală în aşteptarea pensiei. Dar singur, singur ca un câine, ca un vagabond care pute a vărsătură.

28 apr. Vară tot mai evidentă, singurătate tot mai acută - nimeni, chiar nimeni n-a rămas în jurul nostru -, zile pierdute fără să ştii cum, risipite ca nisipul printre degete. Scriu cu un fel de cerneală ce se scurge pe lângă bila de iridiu aşa dc uşor, că mă-ntind cât sunt de lung, pur şi simplu, pe
Ii.iiiic, rapid şi nervos de parcă tot ce scriu n-ar fi decât o singură semnătură întinsă la nesfârşit. Hei, dacă m-ar întreba i meva cum mă cheamă, aş putea spune: citiţi-mi numele, de la primele lui litere din prima mea carte până la asta, după i arc pun acum punct.

Scriu mult, în disperare, în caietul cu coperţi de plastic all>astre-moi. Dar, în lipsa oricărui strop de inspiraţie, a
i «i ic .ir ui ajutor de dincolo de pielea şi cornecle mele, nu fac decât să repet, literal aproape, pagini şi imagini de altădată, .n uni veştede şi fără forţă. Rescriu, de fapt, păstos, lenevos, melodramatic, fără proprietatea şi tăişul cuvintelor, *Orbitor.* Nu pot scrie altfel. Imaginaţia mi-a scăzut până la segmen-
ii Ic roşii, nu pot vedea nimic, iar ce-mi amintesc sau visez IUI pot descrie. N-am început cartea, ci înnegresc doar dese-IUIHI bâzdâganii, o foaie, ca Balzac înainte să se apuce de scris, ilour că la mine asta rămâne totul, cu asta mă laud. „Marele •»iiitor Mircea Cărtărescu“ - cum titrau azi în *Ziua* bietul meu interviu - nici măcar nu mai fumegă. Lava a-mpietrit m m râturi subţiri şi terne.

Am însă ceva mai mult timp liber şi-am să-ncerc din nou u lorţcz. Risc să rup nişte dinţi de roată sau nişte pinioane In mecanism, dar atâta pagubă. Oricum nu fac doi bani dacă nu Kcriu.

f ulguraţii de scene şi obiecte care nu pot sublima în

cuvinte. Temperatura cuptorului a scăzut şi conţinutul e sleit n uni ca o mâncare de vinete şi bame după care nu poţi decât • mu. Nu mai e nimic în mine, am ajuns la osul gol al ţestei. t.uţitul os.

Nu ştiu precis când, dar de curând, în orice caz, într-una ilintre lunile astea de nesfârşită oboseală psihică, am ieşit din vechea mea viaţă. Nu mai sunt, pur şi simplu, cel de-acum Un ân-doi, autorul care trăia pasionat în lumea literară, lupta pentru preeminenţă, făcea crize peste crize de orgoliu, se angaja într-o dispută sau alta. Nu mai e lumea mea. Nu mai vreau, de fapt, să cresc, nu-mi mai spun nimic elogiile şi injuriile, nu mai citesc aproape deloc, nu-mi prea pasă că nu mai scriu. Să privesc realitatea în faţă: ra-am trezit din literatură ca dintr-un vis care-a durat treizeci de ani. E ca şi când m-aş fi-nălţat deasupra unei lumi de arteziene, grădini şi palate atât de sus, încât din toate nu mai pot vedea decât pete gălbui şi cafenii, inexpresive, lipsite de importanţă. Nu mai exist ca scriitor, fără să exist, cât de cât, în vreun alt fel. M-am întors (căzând brusc şi stupefiant) la flanarea inconştientă prin lume de la şaisprezece ani, când nu vrei să scrii ceva, ci să fi scris deja şi toţi să te privească admirativ. Visul s-a sfârşit, oricât mai zac în pat ca să mai prind din el o imagine sau două. M.C. e mort, s-a dus...

30 apr. Fericire şi lejeritate de vară, culorile deodată mult mai violente, contrastele-ntrc ele mai mari... Mergem de mână la cumpărături, îl cărăm pe cel mic dintr-un loc într-altul, ne minunăm de cefiţa lui de tânăr războinic cu cârlionţii mergând în amonte. Aş vrea să fiu la Roma, să străbat Italia de la o biserică la alta, de la o fântână la alta... Aş vrea ca viaţa mea să fie sculptată expresiv în piatră lucioasă şi muiata de apele care trec. Aş vrea să mă reculeg, să fiu o vreme un atlas pe-un vechi monument de marmură

străvezie, să susţin arcul unei porţi sau colţul greu al unui fronton. Să fic-n amurg, profilul meu să fie negru ca smoala pe ape trandafirii...

Dacă voi scrie vreodată *Theodoros*, corăbiile vor avea acolo pânze de sidef trandafiriu (reminiscenţă din Arnold? aşa erau „thc days that are no more“!).

Să-nţelcg precis ce se petrece. Sunt acum un pitic faţă de cc-am fost. Să nu pun pe umerii lui cocoşaţi mai mult decât poate duce. N-am să fac decât să-i rup coloana vertebrală, să-l amestec cu ţărâna.

Niciodată n-am fost mai departe de lume. Zgomotul ei mi mai e nici măcar vuietul subliminal din receptorul arpen- i< milui K. E linişte, o linişte însorită, de poiană-ntr-o pădure un alcată de picior de om. O linişte pe care n-o aude nimeni.

Un puşti, pe internet: „Nu pot să cred ce spun unii, că M. (e un satanist care distruge minţile copiilor“ ...

2 mai Mă rog în fiecare noapte, înainte de a adormi, şi . nul mă trezesc în patul meu, în camera mea întunecată, (nir-o stare de tristeţe fără limite. Mă simt ultimul om, poate ultimul posibil. Sunt atât de gol şi de fără nădejde, încât nici măcar nu ştiu cui mă rog, sau de ce. Am eşuat, n-am înţeles • i n-am învăţat nimic, iar acum sunt stors şi curg printre degete în pumnul propriului meu timp. E de necrezut, nu mă pot obişnui cu prostraţia asta a minţii mele: sunt aproape un idiot, inclusiv moral: în cele mai obişnuite discuţii, la o terasă, nu-mi mai aduc aminte numele cele mai uzuale şi cuvintele de vocabular activ. Uit frazele înainte de a le formula Imie. Sunt ca un cardiac sau un bolnav de rinichi: văd cum intui se ruinează şi nu pot face nimic, căci acum şi organul t .11 e „mă“ conţine şi pe care-l confund uneori cu mine însumi (creierul meu care conţine mintea mea care mă conţine) se aiată la fel cu celelalte: centrifug, independent, inervat de

0 putere străină. Mintea mi-e flască acum nu altfel decât un pieior paralizat. S-a-ntrcrupt ceva între ea şi mine, sau s-a di' trus o porţiune din eul meu, cea care o controla. Voinţa,
1 redinţa mea, poate.

Şi totuşi, automat, cu sinceritatea organică a actului reflex, i um mă-ntind în pat şi-nchid ochii, încep să mă rog, pentru Iritarea greşelilor mele, şi-n primul rând pentru marea gre- м dă care sunt. Pentru că sunt gol, pustiu, în bătaia tuturor s auturilor. Faptul că mă rog mă umple de mirare, căci e cu totul in afara mea, de parcă deodată o mână mi s-ar ridica la o comandă străină. Şi e o marc mângâiere care mi se aduce, nemeritat, în fiecare noapte, înainte să cad în somn.

Manuscrisul găsit intr-un buzunar, povestirea titulară a lui Cortázar din culegerea pe care-o tot citesc. Fiecare povestire a lui pe care n-o ştiu mă surprinde şi mă-ncântă. Aici e jungla flexibilă, de fire roşii şi galbene şi de nume atât de cunoscute de pe harta metroului parizian. Şi e traseul interior, maniacal, autosuficient, al marilor obsedaţi. Şi-al nostru-al tuturor care n-o vrem pe Marie-Claire în carne şi oase, ci urmărirea ei, vânarea ei imposibilă. Vrem reflexia ei în geamul metroului, şi n-avem ce face cu fiinţa ei de omenesc, carne şi rubedenii. Sexul e-n creier, unde fericirea stă-n fantasmatic şi-n veşnica foame, insaţiabila foame psihică. Rareori psihologia sexuală a bărbatului s-a eviscerat atât de intens şi de trist. Când îl citesc pe Cortázar (din care totuşi unele texte îmi sunt opace) simt că n-am ieşit chiar cu totul din literatură, că încă văd acel oraş îndepărtat şi alb ce stă singur la capătul razei. E ca şi când, privind o scenă de carnagiu la televizor, un strop de sânge mi-ar sări pe faţă.

5 mai în prelungirea paginii despre rugăciune. Am avut o seric de vise azi-noapte, din care mi-a rămas unul singur.

Eram foarte sus deasupra pământului, pe terasa unei clădiri zvelte şi extrem de-nalte. Am mai fost la acea înălţime în ultimele săptămâni, în vise aproape identice. Dar până la un punct. Căci acum n-am rămas alături de ceilalţi din grup, ci m-am agăţat de cârligul unei macarale de pe terasă, şi deodată m-am pomenit rotit cu putere, într-un arc amplu peste spaţiul gol. Sub picioarele mele, pământul se vedea nu ca de la-nălţimea unei clădiri, fie ea şi un zgârie-nori, ci ca din avion, sau aşa cum îl vede un paraşutist: un puzzle de culori sclipind prin grosimea albăstruie a aerului. Simţeam puternic vertijul fiecărei mişcări, curbele acelea ample şi nebuneşti, . .i şi irica intensă de a fi suspendat în gol. Am privit în sus, .unul că evit astfel, măcar în parte, greaţa şi leşinul balansului, <l.ii efectele fiziologice, acceleraţia simţitâ-n canalele semicir- i ulare erau la fel de intense, de „reale". Dar, uitându-mâ spre braţul macaralei, am văzut, cu senzaţia resemnată că deja şutisem că aşa va fi, că nu mă ţineam direct de cârlig, ci de o < m ea de piele legată de el, şi care se subţia văzând cu ochii «lin cauza tensiunii enorme. „O să cedeze", mi-am zis, şi-n i lipa aceea cureaua s-a rupt şi-am început să cad cu viteză laiiiastică spre spoturile verzi şi galbene, curbate, de sub mine. Ştiam că nimic nu mă mai poate salva, că e sfârşitul. Aveam i mă zdrobesc, să mă spulber os cu os. Şi-atunci, în loc să mlti de groază sau să fac infarct, cum bănuiesc că se întâmplă, am simţit cum mă liniştesc. „Doamne, îmi încredinţez sufletul in mâinile Tale", mi-am zis, şi-apoi mi-am făcut cruce. Am aşteptat apoi deznodământul, dar m-am trezit înainte .1 ating pământul şi să-l mânjesc de sânge. „Slavă Domnului", nu am zis, confuz, în patul meu, în camera mea întunecată. Am lost foarte surprins de acest vis. înseamnă că e ceva deja Interiorizat, deja adânc în mine. Că mai e o speranţă.

Iti mai Un drum la Torino, de pe-acum îndepărtat, cum p ut sa sc fi depănat totul. Oraş întins, galben-pal, sub Alpii pătaţi de zăpadă, clădiri pătrate cu galerii nesfârşite, în per- »pcdivc â la Chirico, porticuri prin care umbli disecat de Utnc de umbră şi de galben la fel de semilunare şi de tăioase.

I..... ııl unde iradiază, subteran, La Sindone (în locul lui, în ui. mta nghcţată, o mizerabilă copie de canon). Biserici baroce, fugi .»vite chiar ăsta-i cuvântul - alb, statui sublim- ridicolc .li . ai >i muze, cu câtc-un principe de Savoia, coclit, în vârf. Muzeul de Artă Egipteană, L'Egizio, cred, mare şi mohorâtă • i/ ıı m,A de cărămidă. înăuntru, zei de bazalt şi oameni de .tip. Şi <»pitică uluitoare, cu faţă de cauciuc natural, cenuşiu.

faţa (dar mult mai tristă şi mai saturniană) lui E.T., şchiopătând ca un automat, vorbind ca un automat, imposibil şi totuşi urgent dc descris, căci a fost în centrul visului meu din noaptea următoare, când venea după mine şi o tăiam pe faţă, îi scoteam ochii, o culcam la pământ, şi iar se ridica şi venea după mine.

24 *mai* Sunt obosit şi uzat (no need to ask the reason why). în câteva luni am fost prins fără scăpare în dinţii de oţel. Nu mai e nimic de spus, nici loc de întors. Am dus o viaţă frenetică şi fără sens: ore de umblat prin magazine de materiale de construcţii şi de unelte, casa transformată în şantier, ore la dentist, articole tot mai fără chef şi nerv, cumpărat maşină - Suzuki Wagon R+, un nume frumos, recunosc, aproape pe măsura nobilului ei cenuşiu-metali- zat - şi-apoi nopţi nedormite-nccrcând să-mi reamintesc mişcările şi comenzile ca pe un cod secret ce mi-a fost ras din minte (ambreiaj, marşarier, acceleraţie), apoi celelalte: prezentări de suedeji, între care pe Şvcdul numărul 1, Trans- tromer, tradus în mii dc limbi, pe Şveda care dă premiul cu pricina şi

pe româno-şveda noastră cu cartea ei din gaze luminoase, plină de păsări fluide, întâlniri cu elevi de liceu în care te prefaci că încă eşti eroul lor, M.C., proiecte de emisiuni TV, tot tacâmul. Şi iar, şi iar, fără sfârşit. Pe încă un plan, înghesuita noastră viaţă de familie, cu Gabriel (micul gigant, cum suna reclama la Matiz), plimbându-şi cârlionţii dc la ceafă printre picioarele noastre, cu Ioana (seri dc dragoste alternând cu seri dc răbufniri nervoase - e prea mult, nu mai putem) şi cu bona şi cu încă 6-7 muncitori învârtin- du-se şi murdărind totul - asta e viaţa mea de acum. Nici o carte, nici un gând la scris, nici o amintire. Dacă e weekend, articolul pentru *J.N.* Apoi cel pentru *B.N.* Apoi cel pentru *Elle.* Apoi anchete şi interviuri. Noaptea visez că găsesc

• ‘ un, tot mai multe monezi, până ajung la o groapă plină ■ u monezi şi ceasuri de mână, iar asta înseamnă lacrimi. Şi m.II < un plan, al cursurilor şi examenelor, cu sute de lucrări .1. corectat. Şi mai e unul: cel financiar, cu impozite şi calcule .1 plăţi care-mi necrozează creierul, şi mai e unul, al cumpăraturilor săptămânale şi cotidiene. Aşa se desfăşoară, lunile

• MI i. viaţa marelui romancier mistic, explorator al „conti- iH'iitului M.C.“, cum scriam odată. Viaţă de broker, de rocker, 'I' »locker. Mă mănâncă deja pielea groasă de rinocer care, Irrpiat, mă acoperă. O să-mi crească şi pe ochi, şi pe nări, şi pest«- gură, şi peste găurile ruşinoase, până o să rămân o sferă git Suzuki de piele de rinocer.

' *nni.* Singur şi teribil, teribil de nefericit. După un drum Iun o mică ţară verde şi vălurită, iată-mă din nou în nebunia o pustiul vieţii mele. Fiecare minut îmi este furat, de fapt tiu I fur singur, mă strâng singur de gât cu putere şi înver- tim.ii *c.* Trebuie să urmeze o plecare, trebuie să găsesc o insulă In mie să pot scrie, o insulă de carne, oase şi tendoane, insula

M < Mi-e atât de frică de viitor, încât mă trezesc noaptea ţipând sau plângând în hohote. îmi lipsesc caietele mele, orele nu li.. arţile mele şi cei care le citesc. Mi-e dor, dor de ele ♦«»•»ii mi-e insuportabil de dor de mine. Am dat interviuri •umbic şi descreierate, am vorbit în bucăţi de discurs mai

• i • Iu, mi .im purtat şi prin Bulgaria marioneta pe care scrie **M** < I insuportabil să nu mai exist, mă frige ca o plită în- iin«.i Nu mai am vreme să citesc şi să scriu, am căzut în mâinile cuiva care mă chinuie ca un copil rău. Azi iar trebuie •4 *CMU un articol, iar trebuie să mă gândesc la oricc-n afară •!• g.uului i, gânduri adevărate. Nu mai ştiu să gândesc gândim. n um doar calculez calcule şi vorbesc vorbe.

I >• | iunie, la Târgul de carte din Sofia, mi-a fost adus un ftMfi «mi, pc care era desenat un fluture cu o singură aripă... Asta mi-a adus lacrimi în ochi şi mi-a amintit de ura, duşmănia, invidia care mă însoţesc în propria mea ţară. Mi-a adus aminte că ţara mea, acum, c întreaga lume în afară de România. Stau acum mult în străinătate şi-mi mănânc, aici, în Bucureşti, pâinea amară a exilului.

12 iun. Născuţi morţi (de fapt, *Copii morţi)* de Martin Amis, un roman punk dintre cele care te agresează sadic, ca un tip gen Hell’s Angels care intră-n closetul public peste tine şi te bate măr just for the hell of it. Sigur, vei purta multă vreme cicatrice şi echimoze, dar tot ce vei învăţa va fi să eviţi întâlniri de fclu-ăsta. Autor nu fără calităţi, jubilând în miezul porcăriei universale, hrănindu-se cu ea şi făcându-ţi şi ţie un sandvici. Apoi, *Barbă albastră*, din nou, de Vonncgut, destul de palidă după cea dintâi (căci ăsta e de fapt efectul cel mai pervers al cărţilor violente: le face pe cele artiste să pară fade, deşi e tocmai invers. Berc după vin e-un chin); cumva, cărţile lui K.V. jr. sunt prea frumoase, prea perfecte,

5

prea diferite între ele, ceea ce te duce cu gândul la un designer minunat, exact din cei care pe mine nu mă interesează. Fiecare roman al lui îmi dă câteva ore de mare plăcere, ca o prostituată de lux. Asta nu înseamnă că mi-o voi aduce aminte a doua zi, căci sunt multe de felul ei. Cărţi cu care te culci, nu de care te-ndrăgosteşti.

Mi-e limpede acum că voi face un an de sacrificiu. Tot ce sper e să mă pot opri, cândva, la anul pe vremea asta şi să las totul baltă şi să mă apuc de scris, fiindcă, de obicei, mecanismul îţi prinde-ntâi degetul, apoi mâna-ntreagă... Sper că nu-mi va prinde şi mintea, deşi am senzaţia uneori că deacolo am fost înşfăcat mai întâi. De ce fac tot ce fac acum?

De ce mascarada asta cu geamuri termopan şi maşini Suzuki, pe care nici nu ştiu să le conduc? îmi folosesc ele cu adevărat la ceva? Răspunsul, atât cât îl înţeleg eu, ar fi ' .mi tic genul: „am încercat să scriu, dar ceva m-a părăsit şi n .mi regăsit drumul. Cum să stau degeaba c chinuitor din . .ui/a remuşcărilor şi suferinţei de a nu lucra, măcar m-am IV nulii să fac ceva util, măcar într-o direcţie, măcar pentru im timp.“ Aşa că, de fapt, e invers faţă de opinia comună (şi chiar a autorilor) despre ratare: nu te opreşti din scris pen- 11 II t .i nu mai ai timp să scrii, ci mai degrabă îţi ocupi timpul ni prostii pentru că nu mai poţi scrie. E la fel şi cu alcoolismul: de obicei, autorii se-apucă de băut când nu mai pot ■i t ic. din disperare şi voinţă suicidară. Se-ntâmplă că ei devin i II adevărat cunoscuţi după ce s-au oprit de mult din scrisul > nativ, aşa că publicu-i identifică, greşit, ca mari autori beţivi. < and, de fapt, sunt foşti autori, mari beţivi.

Ieri am luat o oră de condus maşina. Cred că nu m-am descurcat rău. După jumătate de oră îmi amintisem bazele, da« a IUI ale circulaţiei, oricum ale manevrării maşinii. După n oră am decis că instructorul e prea mitocan şi-am coborât din maşină, hotărât să caut altul. Nu vreau să repet umilinţa lAmpită de acum 12 ani.

Tot ce-mi doresc e un sfert de veac de singurătate.

Suntem mari prieteni, Gabriel şi cu mine. Acum, poate li modelul oricărui renascentist, pentru orice chcrubin, pictat, m ulpl.it sau cântat. Arcadele ochilor le are codate spre tâmple ■ a ale (iiocondei. Guriţa c cărnoasă şi pur şi simplu cu colţu- tllc întărite cu tuş negru, gură de fetiţă, mereu deschisă şi li II,I dă. Ochişorii îi strălucesc mai puternic decât oricare n a HI cu pân-acum. Nu mai vorbesc de păr, întunecat, dar i II melc de aur. Nu c de pe lumea asta. Cărniţa braţelor şi nii ioarelor c străvezie. Obrazul şi guşa sunt tari, curbe ca im s in dulce de femeie. E singurul copil care gâlgâie ca un

poimnbcl, un fel de mică gargară, de câte ori vrea sau îl nemulţumeşte ceva. E puternic şi curios, un mic David ieşit i II ic/.ii la păscut prima oară. Spune „mama", „tata" şi „apa“ ştiind la ce se refera vorbele astea. Desface şi strică orice lucru pe care poate pune mâna. Pentru el merită să sacrific acest an. Poate că pentru el o fac, mai curând decât din cauza lui.

Voi citi, căftănindu-mă matein, *Confesiunile* Sf. Augustin, în franceză, şi nu în latină, din păcate. Voluptatea de a-i citi pe cei vechi şi adevăraţi. Cu cât mai vechi, cu atât mai adevăraţi. Şi mai moderni, căci Chirico, un reacţionar, credea că se-ntoarce la maeştri şi prin asta a inventat o halcă mare din arta viitorului.

Am întâlnit oameni care iubesc volumul 11 din *Orbitor*, şi asta-mi dă o mare încredere şi o marc dorinţă de a duce mai departe cartea asta părăsită şi dragă. Acum ea c o mare ruină-n amurg. De fapt, e o construcţie făcută să fie una cu amurgul. Dar *Orbilor* e o carte dc-o viaţă. E stupid să te grăbeşti să o-nchei, pe ploaie şi cu materiale proaste.

30 iunie Aceeaşi vară adâncă, aceeaşi disperare placidă, senină aproape. N-am reuşit să citesc nimic din Augustin. Mi s-au mai întâmplat întâmplări întâmplătoare din viaţa cea vieţuită (cât despre cea visată...). Am umblat mult şi inutil, zile-n şir pierdute la München prin pieţe carnavaleşti şi magazine care deodată mi s-au părut sărace în abundenţa lor, apoi zile, săptămâni picrdutc-ntr-un Bucureşti torid, străveziu până la destrămare. înmatricularea maşinii, carnetul de şofer preschimbat, atâtea şi-atâtea drumuri, atâtea cozi, atâtea locuri provizorii, fără realitate... De ce fac toate astea? Ce caut printre roţile astea dinţate?

Am citit doar în avion şi-n aeroporturi. Trei mici romane de Dostoïevski, *Jucătorul,* care trăieşte doar prin băbuţă şi pâlpâie gata să se stingă la tot pasul, *Eternul soţ,* mai bun şi pe drumul către *Idiotul,* şi *Omul din subterană,* la fel de răvăşitor ca-ntotdeauna.

Dar şi Dostoievski c un autor punctual, cu străpungeri din loc în loc prin ţesătura textului, aşa cum o foarte subţire i.i/a pătrunde în camera obscură şi zugrăveşte (cum ar spune rl) i» lume pe dos. E dc ne-nţeles cum a putut supravieţui şi M i u m colcăiala din el, cu această ulceraţie permanentă din ■ .uialclc dc drenaj ale minţii lui. Foarte mult mi-a plăcut - neobservată pân-acum - starea de eclipsă temporară în care primele pagini din *Eternul soţ* îl găsesc pc Vcccalninov, singurătatea şi ieşirea lui din lume. E aici o legătură cu omul dedublat: singurătatea e mediul cel mai sigur al debutului nebuniei, al deformării imaginii lumii şi-a imaginii de sine. Viaţa într-un colţişor, fără aer şi perspective, duce direct la M iiiundarca în ameţitorul abis din fiecare dintre noi.

N-am suportat să recitesc pasajul cu Liza, din *Subterană.* Asta pentru că sunt şi eu, brusc, ca şi Vecealninov, altul, altul pâna-n ultimul gând, faţă de cel de-acum 2-3 ani. S. Inmbarea asta insuportabil de tristă s-a întâmplat, e drept, Iii mine, cu 10 ani mai târziu. Nu-mi vine încă să cred că (i încă, de fapt, nu mi-o pot spune cu toată sinceritatea) nu ni.II sunt tânăr. Poate că zbaterea prostească în care trăiesc ni MIM mă şi salvează, căci alternativa ar fi - nu văd alta - colţişorul prăfos al lui Dostoievski, cu tot ce decurge din el.

lin lucru bun mi se-ntâmplă, totuşi, şi mic, anume că in .im detaşat cu totul de lumea literară, pc carc-o văd ca (■1111110 vitrină dc magazin sau ca la televizor. Nu mai e I......... mea, valorile şi orgoliul meu nu mai cresc aici. Nu-mi MI M pasa în nici un fel de imaginea mea, de adversarii mei. I b i urând s-a scris că publicul e plictisit de cărţile mele, . i unei ii nu mă mai citesc. Treaba lor, mi-am zis, şi doar atât. \ m găsit într-un forum pe internet o voce anonimă care in) urăşte. Pentru acest ins eu sunt Sodorna şi Gomora. ((inversează cu alţii încercând să-i convingă că n-am nici im lei de valoare, că am copiat din autori americani, că tra- • bii ei i!e inele au fost făcute de câţiva prieteni şi-au apărut li ı iliiuri fantomă. Că-mi seduc studentele, asupra cărora

am o putere demonică. Urmăreşte orice discuţie despre mine şi, obsedat, intervine vitriolant. Altădată aş fi fost terifiat de un astfel de om, aş fi-nccrcat poate să aflu cine e şi ce jignire teribilă i-am adus vreodată. Acum însă, ridic din umeri. Sper că n-o să mă împuşte, doar atât. în rest, zică toţi ce au să zică. Şi treacă cine-o trece. Eu nu mai sunt de acolo, sunt din nou un anonim care n-a scris nimic încă, aşa cum suntem în esenţă cu toţii.

I *iulie* Sarvam duhkham sarvam anityam. „Totul e suferinţă, totul e neadevăr."

Basilide, Marcion, Valentin. Mani. Paulicienii, bogumilii. Catarii. Mandeenii.

II *iulie* Am scos maşinuţa la drum după câteva ore de I şofat şi pare să fie în regulă. Cum sunt în zona derizoriilor j sacrificii (ani şi luni de sacrificiu, zile de alergătură, nopţi] fără somn - azi-noapte cerul pâlpâitor ca un stroboscop de fulgere şi trăznete), m-am gândit să dedic câteva luni învăţării milenarei meserii de şofer, cu tradiţiile, cutumele şi înţelepciunea ei, ca să-mi rămână pentru toată viaţa. Dacă tot am uitat meseria de scriitor.

Sunt zile caniculare, în care umblu relaxat-prea-relaxat pe străzi şi prin parcuri, simţindu-mă de doisprezece ani - am şi pantaloni scurţi, adidaşi şi şapcă luptându-mă cu firele de iarbă şi-ntorcându-mi, cu un fel de voluptate sterilă, faţa spre cerul aproape literal fără margini. Nu sunt nimic, nu ştiu şi nu vreau nimic, mă uit după femei şi maşini, respir şi transpir. M-am lăsat în voia curentului care mă duce, entropie, în jos. E bine să cobori, să cazi, să decazi. Să fi decăzut din drepturile tale deja atât de vechi, să se fi dat jos M.C., cu armura lui de multe chintale, din spinarea ta. Eliberat deodată de parazitul meu literar, poate că voi sări ca un dop, din nou, la suprafaţă.

l-l ml. Jumătatea verii. Ce fericit aş fi dac-aş putea spune l'm not half the mán I used to be" ... Nu sunt nici a mia parte. Ore de şofat, de jocuri pe computer, furtuni şi ploi

n.ipi .i/nice, hârjoncală cu cel mic. Viaţa mea e viaţă pur şi •umplu, ca o bucată de chihlimbar în care nu e conservată im 1o insectă. Nici vise nu mi se mai arată. Aşa am trăit doar (i II excepţia viselor) în prima adolescenţă. Uneori îmi vine,

• um spunea atât de des mama, „să-mi iau lumea-n cap".

(ie bine-ar fi dac-aş fi foarte rău sau foarte bun, foarte inteligent sau tâmpitul tâmpiţilor. Dac-aş fi sociolog, mer-

• eolog sau măcar olog. Ce uluitor ar fi să nu fiu nimic. Să Im • eva, să mă numesc cumva. Sunt acum doar apele negre, oglinda neagră deasupra căreia nu se preumblă nimic. O oglinda într-o lume vidă, cu nimic de reflectat.

Ieri, şofând pe Magheru, pe o ploaie răpăitoare, într-o IIMIC de maşini cenuşii mergând bară la bară. Deodată trăznit, i a de un trăznet adevărat, din cele ce zguduiau cerul, de gândul că sunt singur, singur - că singurătatea mea a luat-o razna p nu mai are limite. Căci oamenii cei mai singuri de pe lume, dm pustiuri, peşteri şi apartamente de bloc, se au măcar pe

• i înşişi. Eu nu mă mai am, sunt propriul meu văduv, care-şi dm i năuc viaţa lui de supravieţuitor. Eram închis ermetic lu npnţiul cabinei, pe parbriz apa curgea şiroaie, totul afară *M o năclăială de culori scurse, în care se-ntingeau norii nu miceaţi. Mergeam să văd mormântul drag, plutind între iei şi pământ. I

unde malum, iar aspiraţia centrală e mântuirea. Nu „romanul", ci mintea mea (a cărei hartă convenţională e romanul) e construită astfel. Şi mintea universală intuitivă

I i *ml.* Abia acum, când recitesc după mulţi ani cartea lui ' uliaiiu, îmi dau seama cât de mult a funcţionat mintea mea I» uimi turi şi cu mituri gnostice, total inconştiente. *Orbilor ş* liiiul.uncntal aşezat în gnosticism, de fapt e un sistem care VOM MI explice lumea (para)ştiinţific. Aici e joncţiunea cu pnc/ia M cu ercziologia antice. Problema centrală e şi aici

care-a generat acele mari mituri dualiste. Dar acum scufurdă-te iarăşi în viermăluială. A stelelor sau a viermilor, no difference.

16 iul. Cinci şi jumătate noaptea. Nu dorm de două ore, în care Gabriel a plâns continuu. De un an părul alb mi sendeseşte la tâmple şi vederea mi s-a distrus incredibil (nu văd ce scriu acum). Nu mai sunt cu însumi. Nu ştiu dac-am să mai fiu. Nu aştept nimic de la nimeni, nici înţelegere, nici compasiune. The way of all flesh. Singura mea speranţă e că m-am cretinizat destul de mult ca să suport totul. Probabil o speranţă întemeiată.

în rest, totul e praf şi pulbere în cea mai bună dintre lumile posibile.

Catarii: judecata a fost deja, suntem deja condamnaţi şi iadul e lumea.

21 iul. Citesc câte puţin din *Confesiuni,* nu cine ştie ce interesat, cartea e prea retorică pentru mine şi, pe de altă parte, avându-l ca singur cititor pe Dumnezeu, e scrisă-ntr-o limbă pe care n-o stăpânesc prea bine (eu nu mai cred sincer nici că fac umbră pământului). Ca declaraţie de dragoste, fie şi pentru Dumnezeu, e prea lungă şi prea pierdută-n falduri de cuvinte luminoase. Sunt, fireşte, lucruri subtile, ca mereu reluatele meditaţii despre timp şi eternitate. Dar eu speram un portret din Fayum.

Un astfel de portret sunt însă eu. Ochi intens cafenii, donaţi în ochii lui Gabriel. îmi cresc băieţelul într-o vară enormă şi paşnică. Nu fac aproape nimic altceva decât să ating, mereu şi mereu, trupuşorul dulce şi transpirat, obrazul străveziu, cârlionţii cefiţci de zeu elen în copilărie. M-am predat vieţii,

Mim în lagărul ei penlru prizonieri de război, subnutrit, bolnav şi cu soarta incertă, dar cel puţin departe de explozii >i de gloanţe. Departe de sinistrele câmpuri ale literaturii. Nu mai simt nevoia să lupt acolo, şi chiar dacă aş simţi-o, n-aş i <

găsi drumul. îl cresc pe Gabriel, ca o femeie, îl ţin la picp- lul meu, îl ocrotesc în poala mea.

Wittgenstein ar spune că e într-o perioadă ostensivă: aţinteşte mereu degeţelul spre câte-un lucru, spune „ata!“, Indcmnându-mă să i-l numesc. în continuare inteligenţa lui uirporală, manipulativă, c mult superioară celei comuni- i aţionale. Apucă lucrurile şi le manevrează cu o dexteritate i n iotul neobişnuită. încearcă toate posibilităţile pe care le ol eră un obiect complex, ca de pildă o casetă dublă de CD. I).u .1 obiectul e din părţi mobile, îl desface, dacă e monobloc Im cârcă să-l rupă sau să-l vâre undeva. în general, nu-l lasă | Miiă IIU vede din ce e făcut şi/sau cum funcţionează. încă nu înţelege interdicţiile şi nu-i e teamă să rămână singur.

îmi răsfirasem părul pe tâmplă ca să văd dacă mai am vicun fir alb (ca să-l smulg, ca de obicei) şi, deodată, nu «veam unul sau două, ci o pâslă de păr alb, prea mult ca să HM gândesc măcar să termin cu el. în aceeaşi noapte, o vecină m .1 visat: „Vai, eraţi plin de răni însângerate pe spinare, InM seraţi biciuit de cineva...“ Scriu cu picioarele. Chiar aş metil.i să fiu biciuit.

Merg mai departe cu Mandiargucs, din care până şi cea tu n Inimoasă poveste. *Pasajul Pommeraye*, mi se pare acum | iul.mtă şi fadă.

10 iul. Câteva vise, şi ele cu orizontul întunecat. Senzaţie (•' i In i naturală de telekinezie într-unul. Trebuia să privesc #bn'i 'ele (în speţă, jucării dc-alc iui Gabriel) într-un anume Unghi şi să mă concentrez, nici măcar prea tare, ca ele să se ftfmilgă din locul lor şi să-nainteze către mine. Era firesc săpot face asta, nu mă mira nimic: un joc şi nimic mai mult! Am mai visat şi că eram, într-un amurg neobişnuit de dens, pe acoperişul unei clădiri vechi, de unde urmăream escadrile de avioane ce tulburau norii adânci ai cerului. Deodată o astfel de formaţie de cinci avioane s-a oprit brusc, pe cerul roşu-fluorescent, şi-apoi a căzut pur şi simplu, cum ar cădea nişte pietre. „Suntem vizitaţi de fiinţe din altă lume“, mi-a zis cineva. „Urmează să vedem minuni.“ Dar eu nu mai puteam urmări fenomenele stranii de pe cer, pentru că, la o fereastră a unei casc de vizavi, doi tineri, în plină lumină, începuseră preliminariile unei nopţi de sex. Cerurile fierbeau şi se decolorau, obiecte de neunde se arătau pe ele, dar eu nu-mi puteam lua ochii din dreptunghiul luminos în care două trupuri goale se-ncolăceau pc-un pat. Şi-am mai visat şi că eram în Washington, în faţa casei lui Volodea, noaptea târziu. Ajunsesem acolo după o foarte lungă călătorie. Trebuia să locuim acolo de-atunci înainte, pentru că eram diplomaţi în locul lui Volodea, care plecase la New York. Dar uitase să ne lase vreo cheie! Ce era de făcut? Am găsit un telefon public şi-am vorbit cu o insă pe care-abia dacă o puteam înţelege, atât de puternic accent newyorkcz avea. Trebuia, îmi explica ea, să luăm imediat trenul spre New York şi să obţinem cheia de la Volodea.

Vise banale şi urâte, dar vise. Primele după zeci de nopţi negre, pustii ca nişte stepe. încă horcăi, încă mai este suflare în mine.

3 aug. Erau nişte mari piramide aurite. Cu ele, în ele, se juca un joc teribil de complex: aveau mai multe etaje şi fiecare

etaj adăpostea simboluri ce trebuiau combinate pentru ca, în cele din urmă, să ai acces la nişte revelaţii sau, pur şi simplu, să ai satisfacţia uriaşă a epuizării jocului. Nimic nu mă entuziasma mai tare: „Sunt extrem de inteligent concepute:
I 'i uncie trei niveluri îţi sunt dezvăluite, iar celelalte, tot mai I'.M'IC. trebuie să le înţelegi singur.“ Stăteam în interiorul uncia dintre aceste piramide de aur şi priveam spre adâncul
• i, i .1 de la un balcon aşezat foarte sus. Visul cuprindea mult mai multe detalii pe care, trezindu-mă, le-am pierdut.

Vara declină. Mi-e ruşine să scriu ce mai citesc. în câteva /dr <> sa fim la mare, undc-o să joc iar comedia Cărtărescu, • cl ce nu mai are nevoie de prezentare“. Zilele sunt goale yi lungi.

Cineva mi-a lovit maşina în parcare. A fost evenimentul cel mai mare, singurul, poate, al verii ăsteia disperate. I iieralura s-a ridicat tot mai mult, ca o ceaţă, de pe creie-
• ul meu. Dar prin ceaţă vedeam; prin limpezimea de-acum lliut orb.

Am fost mai nefericit ca oricând, paralizat de nefericire, uleie occute. Nu-mi mai puteam ridica braţele de nefericire. Amil din torace mă frigea, şi-l expiram ca pe-o flacără, aproape Vl/lbilă. Nu pot să trăiesc fără să scriu. Şi totuşi va trebui să ti m M aşa, poate asta va fi viaţa de-aici înainte. M-am uitat în im (i u un efort epuizant, de parcă decriptarea amărâtei ăsteia
• li I calităţi ar fi fost ca decriptarea unei pagini-dintr-un alchi-UiiKl delirant): casa asta frumoasă în care stau acum, în miezul
• i ăyului despre care se zice că-mi aparţine, femeia şi copilul unu, mai minunaţi decât oricare alţii, bunăstare şi prestigiu

iparabile cu mizeria de acum câţiva ani. Şi totuşi o strivii, iau- neîmplinire coborâtă peste toate, înfăşurându-le în . Iipclc ci negre. Până n-am să termin *Orbilor* n-am să mai pi'l «pune despre mine decât fraza ireductibilă a lui David:

> in mc sunt, şi nu om!" Şi bucla face aici „clic", fiindcă im vit rmc i iu poate scrie *Orbitor.* Nu pot ieşi de aici fără graţie.

Am mai scris, totuşi, povestioare pentru *Elle* şi eternele Iftti ulc din care trăiesc. Voi face mai departe emisiuni TV. l'iuu. i norilor contează acum pentru mine mai mult decât •Nie pc lume.

Voi face iar drumuri lungi toamna asta: Viena, Stuttgart, Aarhus. Vor apărea *Travesti* în maghiară şi *Orbitor* în suedeză. Poate şi ceva (*Ruletistul})* în spaniolă. Mi-c dor de întomnare şi de curenţii ci reci. De fapt, mi-e dor de orice, mi-e dor de mine, mai ales, nu mi-a fost niciodată mai dor.

Nu mai beau cafea. Ar trebui să iau calmante, am o stare de depresie ce parc să devină cronică, bine aşezată-n cârca mea. Şi nu sunt în stare să şochez maimuţa.

16 aug. Serie de vise foarte limpezi, dar rătăcite, dimineaţa, în lumina trezirii. Unul mi-l mai amintesc, se petrecea-ntr-un compartiment de tren, noaptea... Afară erau stele mari şi strălucitoare. Eram cu un tânăr, amândoi eram, de fapt, tineri, conversaţia devenise deodată intimă, totul alunecase spre inomabil... Homoerotism, scatologic, purtate de toţi în noi, ca nişte germeni latenţi de care nici nu avem ştire.

în altul, o parte din oamenii de pe terasele berăriilor prin care colindam, de asemenea noaptea, erau de fapt automate, figuri de jocuri pe computer, stilizate-n genul bărbatului şi femeii cu membre cilindrice de pe uşile closetelor. „Dar e un mixaj de videogamc şi viaţă reală!" am strigat plin de entuziasm. „E o idee genială." Şi-apoi am repetat până la obsesie cuvântul „genial".

Un alt vis era legat de maşini şi de şofat. îmi amintesc numai coaja lui banală, dar ştiu că în centru avea ceva minunat şi uimitor. „Ce frumos", m-am trezit spunând dimineaţa, după care totul mi-a zburat din memorie.

La mare au fost zile de înot într-o apă de Caraibe şi de citit *Erendira.* Umezeala sărată, băloasă, de unde toţi am ieşit. Meduze moarte şi alge-n mănunchi, ca pătrunjelul, alunccându-ţi pe lângă obraji. Oglinda orbitoare pe care-o bălăceşti înotând. Şi, pe spate, cu mâinile-n părţi ca nişte ochelari de cal - cerul arzând la fel de tare ca soarele. Adânc albastru şi boltit ca întinderea de safir pe care trona Iehova.
'•i mgei ii urmărindu-ne de-acolo ca nişte sateliţi de spionaj, >
'• i până şi perii din cap, toţi ne sunt număraţi. Ochii lor, i i de vultur în planare, urmărind tot ce mişcă.

îmbătrânesc, nu-mi iese asta din cap. Timpul vâjâie pe I mi'.i mine. Dac-aş scăpa măcar câţiva ani, dac-aş uita că nu m.u .im prea mult de trăit (două decenii? trei?) poate-aş mai iruşi s.i scriu ceva. Dar e apăsarea asta: nu mai sunt în cen-Mtil oceanului, văd acum, tot mai clar, celălalt capăt. Iar dacă im se vor da cele trei decenii la care statistic (deci prostesc) I" 'i spera, vor fi oricum cele mai scurte decenii din viaţa mea. I impui fulgeră pe lângă mine fără să-mi lase nimic mai mult di«ai miros de carne pârlită. Mai mult decât vederea, auzul ¡m mirosul, îţi slăbeşte, pe măsură ce filmul se apropie de filial, spiritul subtil al realităţii. Nimic nu mai e cum a fost Hindi .1 tu nu mai eşti cel care a fost.

Anul coboară spre toamnă, lumina a căpătat acea spectra-llliiii' carc-ţi aduce-n minte lumea-nceputului de facultate, • plimbărilor de duminică, a împrăştierii grămezilor de frun-

moarte cu piciorul. A-ntoarcerii spatelui către vânt pe I ip ■ .mi, când ai ieşit de la film, cu ea, şi vă iubiţi şi totul » * dura ani de zile şi se va distruge-n altă toamnă ca şi când u II li fost. Doamne, sunt atât de departe de viaţa mea şi de ffllnr... şi singur lângă foc.

Ml. mda planturoasă, cu mamele uriaşe, de la mare. Brăţară di «III la gleznă, cum se şi cuvine. Păr de pânză de păianjen dm aur, peste mameloanele statuare. Picioare groase de zeiţă i« tusţinc un colţ de templu. Gură roşie de curvă, ochii

um- bi ip tio pălăria de pai. Merge pe plajă învelită-ntr-un fel de IH plum dc feromoni, împingându-şi ţâţele înainte cum şi-ar inipmHo o matroană romană cinstită şi mândră cei doi copii.

'*• i iu prost până şi articolele dc serviciu, până şi c-mai-iMflIi Vorbesc prost până şi la telefon. Pentru că gândesc UUMI. ŞI rău în vara asta care nu se mai termină (căci de ce fr»tr termina?).

22 *aug. Recursul* lui Carpentier: decor complex şi fastidios pentru o operetă cu subiect simplu (până la simplist). Admirabilă canavaua, pasabilă mangafaua. Similitudinile cu *Toamna patriarhului* sunt cele dintre pânza unui maestru şi o copie a unui student ambiţios după pictura triumfală. Mai straniu e că pânza şi copia sunt simultane, ca şi când maestrul ar fi fost Klee sau Magritte, iar elevul - un pictor neconsemnat de istorie, ce ar fi copiat pânza primului pe măsură ce se umplea cu forme, în timp real. Bineînţeles că sunt inacceptabil de rău cu Carpentier (stranie, încă o dată, situaţia unui realist ce pare a imita disperat un manierist, alegând din realitate obiecte alungite şi gracile în loc să le deformeze el prin filierele şi presele stilului), care rămâne un scriitor mai bun decât oricare autor de-al nostru, dar o merită prin recursul - vorba lui - la bullshituri ideologice străvezii ca mitul Studentului sau ca paranoia antiamericană. Una e să împărţi marea în zone numerotate şi s-o iei pur şi simplu de-acolo, alta e să vinzi totul către United Fruits Company. Impresia finală c că ai alergat printr-o grămadă de obiecte eteroclite (uluitor de diversă şi de hetcrotopică), trecând prea repede prin carte şi rămânând cu destul de puţin.

îmi măsor viaţa cu articolele din *J.N.,* cu plimbările de seară, prin parc, eu, ea şi el („Uite, Gabriel, luna!“, arătân- du-i unghia palidă de pe cer, iar Gabriel, ca Ionuţa, în parcul Circului, cu şaisprezece ani în urmă, încercând să pronunţe numele lunii şi spunând, aţintind-o cu degeţelul, ceva ca „nu-

na", fericit că poate numi acea stihie), mereu între două somnuri adânci, cu vise, presate parcă într-un ierbar, mereu cu senzaţia de timp dat înapoi, cu treizeci de ani înapoi. Cu sentimentul că n-am scris şi aproape că n-am citit nimic pân-acum, că abia tatonez o intrare, glisând de-a lungul uriaşului perete al literaturii. Şi totuşi îmi revăd viaţa cum un savant îşi revede marea teorie, căutându-i punctele slabe şi
momentele de echilibru instabil: mă-ntorc mereu la câteva I MUU.'te unde se văd îmbinări stângace, bănuiesc mereu inter-s. mii străine, caut crăpăturile-n care să-mi înfig unghiile i ..i dau odată jos recuzita asta de teatru despre care ştiu uni destule ca să nu mai pot crede că e realitatea, „singura ir ni s-a dat".

I sc/u. Am închis computerul, dar încă-i aud, în tâmple |MO .1 mai mult decât în urechi, zgomotul liminal, dacă nu . • umva doar cel al sângelui strecurându-şi bolovanii lenti- ■ ııl.m prin capilare sau al undelor herziene pompate - cât il. nociv? - peste tot peisajul cu olane cărămizii de antenele « • ninex de pe blocul nostru. Fapt e că-n loc de linişte, liniştea I •• i .u c o caut degeaba de ani de zile, am un amestec de vuiet •uni şi ţiuit supra-acut în timpane. Mi-am recitit texte recente, întâmplătoare şi frugale, totuşi singura dovadă că filonul nu
• . u iotul secat. Unele-mi plac, altele sunt evident făcute la . • •inundă, potrivite pe un trup fie adus de spate, fie pântecos, nun s-a nimerit să fie. Nu sunt totuşi atât de rele, având în Vfdrre naşterea lor. Nu unghia leului, dar spinul lui din labă o i 1ı ..ii umbra pe unele pagini. Bănuiesc că-n ritmul în care public icxtuleţele-asteadin *Elle,* îmi va mai trebui vreun an
• a s.i adun dc-o cărticică, să zicem, de 150 de pagini. Căci mai mult, la acest gen de „digest", c insuportabil. Nu ştiu tlfe a • • s.i mi public şi articolele politice (?!) vreodată, I mcan, .ele din / \. Şi dac-o să le public, nu ştiu cine-o să le

cumpere.

Mintea mi-e deja mai limpede de câteva zile. E normal, •*• t hrănesc cu amfetamină, cea mai pură şi mai exhilarantă: luminii strălucitoare şi rece a toamnei. Pituitara îmi spune i«'i vremea să mă trezesc. S-o iau pe drumuri vechi sau să »toi. .» di unturi ce se bifurcă. De mână cu băieţelul meu, cu luliUii mea. După mulţi ani, după săptămâni şi luni de dezolau, mă simt din nou fericit. Da, e un feeling de toamnă limpede şi senină. Căci pentru scris, fericirea e o lume străină: poţi scrie doar în starea de infrafericire sau de ultrafericire. Cât timp eşti fericit, nu poţi decât să respiri, să râzi şi să mergi. Să rezolvi treburile casei, să-ţi vezi de sublim-hilarele, important-derizoriile aranjamente ale vârstei mijlocii. „Tata s-a-ngrijit de voi“ ... Calcule financiare, proiecte de case de vacanţă, aplicaţii pentru burse. Să nu ratezi zona, înconjurată de toţi poeţii lumii, a vieţii care se vieţuieşte, a omului care-şi face, pe rând, datoriile în lume.

O să-mi apară şi primul *Orbitor* în Italia, Bruno mi-a adus contractul de la Voland.

Chiar sunt fericit în mica noastră lume. Simt din nou că | n-am duşmani şi că legăturile melc cu lumea au slăbit aşa I de mult, că-mi pot dessşulări oricând încheieturile din sforile lor. Plutesc, din nou, în indeterminarc. Mi-e dragă, din nou, casa noastră, mica noastră Suzuki, mă joc ore-n şir cu Gabriel, mângâindu-i cârlionţ» umezi ai cefei (acum abia înţeleg de ce Seymour avea degetele arse după ce-şi mângâia pe cap frăţiorii), fac dragoste ore-n şir cu Ioana, din ce în ce mai frumos şi mai mişcător. Poate că m-am ţicnit, dar abia aştept I să merg şi la facultate, de parcă, o dată cu toamna, s-ar fi-ntors reflex vremurile din studenţie.

2 *sept.* Cydonia. Bineînţeles faţa şi piramida pentagonală. Dar mai ales cetatea - aş vrea s-o revăd - formată din munţi

strâns grupaţi. A fost Enoch acolo?

Citesc *Clubul putregaiurilor* dejonathan Coc, un roman pur şi simplu. Adică una dintre cărţile care, chiar dacă mă i distrează - deloc, de fapt, pân-acum -, nu mă interesează. Dialoguri, culoare locală, documentare. Un film, în cele din urmă. Sigur că e beyond my reach, dar şi să evoluez la cal cu mânere e beyond my rich, şi nu regret defel. încep să-l înţeleg (un pocco) pe Steiner care-ar lua cu el doar Biblia
M \ no cinci dicţionare pe-o insulă pustie. Cărţile care spun i.l< v .irul şi indică o căutare reală, iar nu textuală. Alte cărţi unt povestiri şi romane: e minunat să le scrii, dar micile lor minuni, ca minunatele uşi pictate iluzionist pe perete - până >i timbra clanţei, până şi o muscă lipită de balama -, nu sunt unirea, ci doar ambigue *aide-mémoires* că există o ieşire.

< sept. Aproape trei ani de sterilitate. Şi nu văd nimic dinspre zona oarbă. Şi dacă mă gândesc: ce-mi va aduce viitorul? - nu mă gândesc la literatură, ci la spaţiul hiper-litcrar în care dormim. Şi poate visăm.

îmi amintesc mereu - dar acum folosesc cuvintele cu »ungaria încăpăţânată cu care Gabriel încearcă să pună la Im capacul unei sticle de berc - fragmente de vise vechi, Iun aduc aminte peisaje concrete în care sunt convins că am Cl ăti odată-n realitate, oraşe-ntregi care *trebuie* să existe, gări itibterane în care fiecare detaliu era la locul lui, străin şi totuşi loarte familiar, străzi înguste între calcane vinete, uriaşe... I >a, oraşe-ntregi, cartiere desenate perfect, cu fiecare casă ţi liccarc şină de tramvai. Nu toate visele îmi dau senzaţia .ou, unele suntîntr-adevăr amalgamuri de senzaţii din ziua precedentă, în altele se vede aleatoriul texturii, dar de câteva pin si simplu nu mă pot îndoi. Am fost acolo, şi locurile alea sunt adevărate şi altfel decât orice-am văzut în viaţa asta. Şi «unt visele care mă ard ca un fier înroşit şi-mi vin în minte

mereu. Serile, câteodată, când nu e nimic de făcut până nu •• culcă băiatul, pierd vremea jucând Solitaire, şi deodată. Irigând automat cărţile de joc în rândurile lor, intru-ntr-un lîî de transă în care mintea mi-e pur şi simplu asaltată de Imcăţilc-astea de vise intense şi revelatoare, pe un fond de

• liijire emoţională, de uscăciune şi nevoie de plâns: ce-i asta?

• « i .ista, mă-ntreb, ca un amnezic care deodat-ar fi copleşit tic amintiri.

Aş vrea să stau o vreme liniştit, undeva foarte departe unde faţa apei să fie plană, şi nu bălăcită de vânt. Câteva sute de ani de introspecţie. Trăim prea puţin: din cauza asta nu dibuim ce-i cu noi, cc se-ntâmplă. Nu apucăm să ieşim nici din camera noastră, darmite pe culoarele nesfârşite.

Torless de Muşii, unde clarobscurul e prea violent — dar foarte intense pagini despre incomunicabilul emoţiei şi presentimentului -, *Clubulputregaiurilor* care nu-mi spune nimic, asemeni mai tuturor cărţilor englezeşti de azi (împot-molite-n social şi-n scene de gen ca romanul englezesc din-totdeauna), *Cartea lui Enoch,* pentru-a nu ştiu câta oară, ore-n şir de holbat pe fotografii marţiene cu piramide, feţe umane, tuburi gofrate şi detalii cc-ar putea fi ale unei străvechi arhitecturi, un Kafka în care-abia aştept să mă vâr din nou pân-la gât, pasaje din Biblic - tot amalgamu-ăsta mereu zgândărit, cum scarpini până la sânge o umflătură de ţânţar...

Şi totuşi - asta-i muzica ce-mi place. Un quest etern în semirealitate. Am tot spus-o: semăn acum teribil de mult cu M.C. adolescent, cel dinainte de-a fi scris orice şi de a şti măcar că e M.C., şi de-a vrea să fie. Mă joc iar cu mingea, lenevesc, citesc şi visez, scriu câte un pic, dar fără ambiţie şi proiecte... Diferenţa e că mintea mi-e plină acum şi de *to do*-uri, liste peste liste, alergări peste alergări, gânduri peste gânduri. Acum două zile, exaltat de prăbuşirea toamnei peste

noi, am ieşit, singur, la o plimbare prin Centru, ca-n juneţe, sperând să regăsesc exaltarea şi minunea *acelei* toamne (a lui 76) când am devenit student la Litere, când băteam străzile, intram în expoziţii, în librării, beat de propria mea tinereţe şi disponibilitate şi lopătând, în hainele mele sărace, în corpul meu costeliv, prin aerul rece dintre Inter şi Teatru de parc-ar fi fost proaspăt şi pur ca pe Fujiyama, pentru că *eu* eram proaspăt şi pur. Am hoinărit şi-acum pe
bulevard şi-am intrat în librării, chiar şi-n clădirea Univer-ii .Hii. ilar n-am mai găsit acolo nimic. De fapt, am fost doar li/u acolo, mintea mi-a fost un arbore Yogi vechi de 48 de am şi aproape uscat.

// *sept.* Ceva despre singurătate, despre definirea mea ca om singur. „Centrul geografic al Antarcticii" etc. Mă-ntorc •MICm de şovăitor către literatură, e un proces de negociere Icni şi foarte incert. Mi se deschid unele treceri, cele mai măi unic: scriu mici povestiri, nici una dintr-un real impuls Ituntric, dar care, măcar pe fragmente, mă mulţumesc câte- ...1,11,1 I)ar viaţa mea e-ntoarsă pe dos ca o mănuşă.

Recitesc jurnalul lui Kafka şi mă surprind locuind clan- ■ l. .im in felul lui de gândire. Şi-n felul lui de a aranja cuvintele I" pagină, li cea mai puternică influenţă exercitată vreodată lun intenţionat, ci printr-o osmoză tulbure) asupra scrisului llieu. < and scrie că uneori ajunge foarte aproape de limitele omenescului, nu-l mai pot însă nici urmări, nici înţelege. I'i >ate c.i mă voi întoarce acolo cândva, dar nu mai sunt acolo, o in. i in altă parte. Nu ştiu ce m-a distrus în aşa hal în ultimii din. Acum nu mai e vorba de crize şi de lipsă de inspiraţie, 11 de pierderea bunului meu cel mai important: viaţa în lite- f»Una, in lumea ei şi-n legile ei.

Aproape totul c de citat, dar eu nu mai citez. Cum nu mai •mu şi nu mai ştiu nimic, mi-e frică până şi de cursurile

de l.i hi. uitate, de ieşirile în public, de discuţiile private. Au • i şi dea seama că nu mai fac decât să mă perpetuez fără Ntlft, c.i o carcasă de insectă uscată.

1« *ii sept.* îmi pierd pe zi ce trece obişnuinţa (şi motivaţia)
0 inului. încep ziua cu lălăiala obişnuită, voiajul în jurul
1 * ou de cafea, mailul, chestii administrative - de care altădată Ingi .un, pe când acum le caut, scotocesc după ele, ca să am
senzaţia că fac totuşi ceva util liste bifate, cumpărături... Orice, numai să nu mă văd singur în faţa propriilor mei ochi întrebători. Numai să nu aud clic-ul de la contactul pixului cu hârtia. Numai să nu se-nchidă circuitul şi să văd iar, stupefiat, că motorul nu porneşte, că metalul lui e-ngheţat ca scos de la frigider. Până la urmă, din când în când, chemat de cine ştie ce impuls obscur, de cine ştie ce satisfacţie evo- cată-n amintire, sau mai curând reconstruită de ea pe o cale livrescă, mă aşez totuşi la masa de scris, masa asta incomodă, de computer, pe care scriu cu semi-urletul, semi-ţiuitul ăsta electronic bruindu-mi creierul. Iar când închid instrumen- tu- ăsta care nu mi-a folosit la nimic - mai curând m-a distras de la scris -, propria mea minte începe să ţiuic, propriul meu sânge prin capilarele ce-mi irigă urechea internă.

în ultimele şase luni, pe lângă o mulţime de articole de ziar, vreo 30, din care am trăit, de fapt, căci blestemul Iui Eminescu ne ajunge pe toţi mai curând sau mai târziu în ţara asta de doi bani din care n-am ştiut să plec la timp (uite ce-mi face gazetăria, uită-te la fraza asta de esenţă moale), am reuşit să scriu, tot la comandă, tot contra deadline, şi vreo sută de pagini de literatură. Recitesc din când în când textele astea: povestiri, mici portrete, un soi de eseuri glamo- roase, tot ce-am fost în stare să fac printre picături, în provizorat, dar cinstit şi mereu cu dorinţa să iasă ceva bun, sau comestibil

măcar. Dimensiunile textelor au fost şi ele comandate din afară, şi constrângerea celor (cam) cinci pagini a funcţionat uneori valeryan, alteori mi-a grăbit finalurile, care vor trebui refăcute. Se conturează, încet, o carte mică, o „cărticică", primul meu proiect după o mulţime de vreme, în ritmul de acum, bănuiesc că încă şase luni (adică poate vreo 10 texte) au să-mi mai trebuiască pentru rotunjirea cărţii ăsteia neplanificate şi neaşteptate, scrisă cu gândurile aiurea, care poate fi însă acel prim pas, neînsemnat, dar absolut

o.. i s.it , cu care începe chiar şi cel mai lung drum. Nu vor li III.II mult de 150 de pagini, adică vreo 25 de texte de lun- I IMU' intre 2 şi 10 pagini. Poate chiar numai 100 de pagini, i u <> selecţie mai straşnică. Am să-i mai fac o propunere III,.moaşă lui Liiceanu, cu prima ocazie: volumul doi, şi pi i.ite cel mai bun, din jurnalul meu (al treilea o să fie coope- • ii iva avântul - prăbuşirea), cei şapte ani dc-acasă, din Nada I lorilor, ai lui M.C., în care-a scris *Orbitor* şi-a divorţat. Şi mă bate gândul să fac ceva, totuşi, şi cu bătrânul *Nimic*, pe . ai o vreau să-l împănez cu texte vechi şi să-l trimit, gol-go-luţ ti i ăutând în gunoaie, cum se poartă acum, la vreo editură tir care nici n-am idee.

< iţesc Amos Oz, *Să cunoşti o femeie*, bineînţeles că tot I i > omandă (căci fără comandă rămân încremenit în fotoliu. ca „părinţii" ultimului exemplar din specia umană de U Zoo ui galactic). Nu am o idee limpede după prima sută il< pagini, ceea ce nu-i (neapărat) un semn bun.

JN sept. Am vorbit despre cartea lui Oz la Uniune. Cred i i nu lost pur şi simplu exact, dar reacţiile au fost, vorba cuiva, II ilibergasting. Martin, de-o pildă: „Ai avut un discurs care I- alocuri friza geniul" (mă amuză chestia asta cu frizura). Mulţi alţii m-au felicitat de parcă eu aş fi scris cartea. Oz era |Ml)*portat. Mi-a scris o dedicaţie pe măsură, dar cc-am eu •li a lace cu toate astea? Mie nu-mi

cad firimituri de la masă . -i na mă pot hrăni cu ele. Şi nu mai găsesc drumul înapoi.

l iane/ prin toamnă. Nu mă apuc de nimic. Plimb Gabrie-Inl in parc, îl distrez şi-l schimb. Singurătatea mea creşte III.II departe şi e cea mai aglomerată singurătate din lume. Mi i groază că aşa o să fie până la capăt. N-am linişte, nu-mi

| |ţ4«e*i liniştea.

N am să mă-nscriu la liberali, nu mai fac emisiunile la TV, , • *1 il" irărilc la *J.N.* şi *Elle* sunt tot mai nesigure, o să trebuiască . «I «a i a nesc trei cursuri opţionale la facultate. Merg la recepţii şi lansări. Nu pot spune nu tuturor. Numai cu mine n-am nici o problemă: NU, Mircea! Fa orice, numai nu scrie. Nu trăi. Rămâi în capcana asta, în carcera asta. Nu mai visa, nu mai gândi, nu te-ntoarce!

Mai departe Kafka, sute de puneri în scenă ale aceleiaşi situaţii. Sute şi mii de feţe ale situaţiei. „îmi înţeleg mai bine ca oricând situaţia." Până unde? „Până dincolo de limita omenescului." Până la marele şi bombatul os al frunţii.

Mă joc ca dementul pe Doom 3, asemenea celor ce beau din disperarea de a nu se mai putea găsi, de fapt de a nu se mai putea căuta. Până aici vreau să meargă umilinţa jurnalului ăstuia. Ar trebui de fapt să mă opresc, cum m-am oprit cu toate. Fiindcă nu mai sunt cu aici. Eu am dispărut în Nacht und Ncbel.

30 sept. Prelegerile despre literatură ale lui Nabokov. Abia aştept. în rest, exist doar prin postumele lui Kafka. Se trage mai departe de mine: lansări, conferinţe. Toamna se adânceşte de parc-ar fi un fenomen ciudat, un fel de

inexplicabilă lumină într-un oraş de mult părăsit. Ruinele încep să lumineze. Sau lumina cade-n paragină. Iar eu cad în muţenia de iarnă.

Drumuri cu maşina, ocoliri şi-ntoarceri, animale de tablă în şanţuri de ipsos. îmi lipseşte cel mai elementar simţ de orientare. N-aş fi crezut asta, cum nu cred nici ce-mi spune Ioana, că şofez „agresiv“ (opusul e şofatul „lin“) şi că prin asta îmi arăt firea. Firea mea... ceva tot atât de ceţos cum ar fi etosul unui popor. Cum sunt eu cel adevărat? Care c felul meu de-a fi? Istoria mea c un şir de meditaţii mărunte. Ca şi când toată viaţa aş fi-nccrcat să-nţeleg de ce nu cade luna de pe cer.

De câtăva vreme tot încerc să... tot îmi fac curaj să notez un fapt pentru care n-am acum nici stare, nici cuvinte. Mi-au dărâmat moara, moara „Dâmboviţa“ din spatele blo- ulm .ilor mei. Moara mea personală din *Mendelebilul* şi ilm *(hbilor* şi din atâtea poeme. Am văzut-o, spartă, cu trei >1' nun din ziduri pe jos, cu făina, impregnată-n cărămizi iii o sută cincizeci de ani, plutind ca un nor în jurul ei, . II plopii din jur crescuţi deodată de două ori mai înalţi, ■'i .III să dărâme şi fabrica „Pionierul“, şi fabrica de cauciuc • .bi.idrat“, fără să-nţeleagă că au dat jos o mitologie şi că

.... mâncat câteva milioane de neuroni. Fireşte, totul e-n i H U I ui meu (până şi tu, care citeşti acum rândurile astea iu HI isc pentru tine) şi tot ce dispare c în milimetrii lui cubi • 1« memorie, dar spaţiile astea, colosalele construcţii de cărămidă. faţadele astea mâncate de vremuri, cu copăcei crescuţi ilm ele, ţevile şi aerisirile şi ochiurile de ferestre erau încă ţi m.u mult, căci trăiesc şi vuiesc a singurătate-n textele mele, MI > sunt proiectul nebunesc, infim posibil, al unui hipercrc- !■ i i ,m- mi mai este al meu. Şi câtă blasfemie încape nu-n iU< âm.iiea unor hardughii melancolice din Buzzati şi din

7

• lui u o, ci-n subînţeleasa, prin asta, retezare din rădăcină
• timn singur neuron de sub ţeasta Dumnezeirii. De la ridi-
• «MIM blocului de dincolo de Ştefan cel Mare, care mi-a aco- l>iiii llucureştiul (cum a fost văruită pe dinăuntru Sfânta luli.it And au făcut-o moschee) n-am mai simţit o asemenea I. IMIIII a dată mie şi lumii melc. Şi cât de simetrice sunt, poate . Ai de profetice, sau doar cât de derizoriu parabolice cele llnuA distrugeri, întâmplate la treizeci de ani depărtare.

r .' "t *i.* Straniu efect de cerneală roşie (madeleină pentru inii mei de profesor la generală, când treceam mediile în i uliii« ig). A/i-noapte, noaptea târziu, spre zori poate, stăteam MI >" Ini deschişi lângă faţa scufundată în umbră a Ioanei şl Mimin.tm o idee sau o imagine care mi se părea extrem de Mbit 1.1 şi pe care-o găsesc acum, fireşte, cel mult delicată, •Hiimr «a atunci când Gabriel se trezeşte, la rândul lui, în mu / .!»• noapte, şi plânge, şi loveşte cu picioruşele-n salteaua
lui tare, şi strigă după noi, mă trezesc, îi pregătesc, năuc, laptele (ciudat că în tot acest timp încetează să plângă) şi-apoi mă-ntorc cu biberonul umed în camera întunecată unde, în j cel mai întunecat colţ, e pătuţul lui; nu ştiu nici măcar în ce direcţie e îndreptat cu capul, aşa că mă aplec mult peste pătuţ, îl pipăi uşor peste corp, localizându-i membrele călduţe şi faţa, apoi îl ridic cu grijă şi mă aşez cu el pe sofa. Faţa lui doarme, e dulce şi licăritoare ca marmura în puţina lumină, corpul lui e greu şi cald... Cât timp bea din biberon îmi atinge mâinile cu degeţelele lui, şi la aceste atingeri voiam să ajung, aici era „imaginea“ cea doar delicată: atingerile astea nu sunt omeneşti, ele sunt mai întâi petrecute în vis (cel puţin unul dintre noi visează), iar apoi, degetele lui ezită, ating şi se retrag cu un fel de suflet propriu, cu o graţie de cornițe-j de

melc, cu o - şi iată cuvântul! - gingăşie care ţine nu de suprafaţa banală şi tacită a cuvântului „gingaş“, ci de acea adâncime, acea expresivitate aproape fizică a sa, ce te duce la ideea unei glezne sau a unui picior „gingaş“ în sensul de dureros, de vulnerabil, de de neatins... Nu eram atins de băieţel, în somn, pe când bea laptele cald, pe-ntuneric, nu mă atingeau degetele lui gingaşe, nici nu eram atins gingaş cu degetele, ci - aşa era senzaţia în jurul căreia mă-nvârteam azi-noapte, cu ochii larg deschişi şi totuşi cumva paralizat sau hipnotizat de minunea întunericului - ca şi când *eu* eram „gingaş“, umflat şi dureros, iar Gabricl se temea să nu-mi facă rău cu atingerile lui. Gingăşia era în mine, în el era doar empatia, preştiinţa ei, delicateţea dulce şi blândă a deplinei cunoaşteri. De altfel podul de vânt dintre minţile noastre c cum nu se poate mai concret. Mă trezesc noaptea ştiind fără greş că Gabriel va fi şi el treaz în câteva minute, şi-ntr-adevăr, după o vreme îi aud plânsul în camera cealaltă. Niciodată nu m-am înşelat în intuiţia asta.

l ot azi-noapte mergeam pe bicicletă într-un oraş de pi ui a sculptată. Dc-altfel, îl căutam chiar pe sculptor, care tu luna să-mi facă şi mie un bust. După multe rătăciri pe «n i/i întunecate, i-am găsit casa, de piatră simplă, cu arcade l*ui i i .1 nişte sprâncene. Era un bătrân ce stătea sub una dintre IM adele astea lustruite. Avea faţa galbenă şi ceva ciudat în |*i ivmţa dinţilor: puţin prea lungi, poate. Mi-a spus încurcat . * nu mi poate sculpta acel bust, c prea ocupat, are prea multe
....len/.i. Am plecat cu bicicleta mai departe, copleşit de un iiuiiiment penibil de ruşine.

li n mi-a sosit traducerea suedeză a *Orbitorului,* una • IM o 11 cele mai importante traduceri ale mele. N-am avut nici •Mi e.i. nici răgazul să mă bucur cu adevărat de ea. l-am săru- MI coperta vasarclyană şi-am pus-o-n raftul meu din

biblio- n • >. lângă celelalte traduceri. Să fie-ntr-un ceas bun. înger |l * ialu iela n-au degeaba numele lor predestinate. în ţara Im Swedenborg, două îngeresc au lucrat pentru cartea asta.

sfârşitul lumii şi mă adăpostisem într-o pivniţă, mi-am rea- i mintit deodată un vis mult mai vechi, în care coboram în imense hale subpământene, pline de monumente funerare sinistre, de marmură şi alamă. Iar sub aceste hale erau altele, j cripte cu cavouri şi cenotafuri de porfir. Iar frica devenea tot mai marc, deodată mai mare decât curiozitatea.

8 oct. (se pare) Cursurile de literatură ale lui Nabokov. Care, surprinzător şi nu prea, nu c un om profund. înţelegerea literaturii, la el, nu trece de o anume mărginire profesională. în alte vremi ar fi pictat biserici după canoane rigide. Cărţile se scriu cu inteligenţă, dar se citesc cu „şira spinării", ceea ce e o contradicţie: nu poţi citi cu şira spinării ceea ce nu e scris tot cu şira spinării. Sunt bonificate migala chinezească, lacurile transparente peste lacuri transparente, ceea ce c legitim când discuţi Flaubert, dar mult mai puţin - căci acolo metoda e greşită - când vorbeşti despre Kafka. Detaliul e piatra unghiulară a ideii lui Nabokov despre artă. Scrierile sunt privite miop, de atât de aproape, încât detaliile sclipitoare şi - se presupune - fractalice devin nu doar esenţiale, - halucinante. Nabokov nu iubeşte întreaga literatură, ci doar pe cea concentrată, purificată, imanentă, autosuficientÎ ca o fructă desprinsă de tija ei. „Capodoperele“, „fermecătoare“, „graţioase“, suverane sunt recompuse ca un trailef de film, în care comentariul critic sună dramatic pe coloana sonoră. Cursurile-astea m-ar fi umplut de furie dacă i-aş fi fost student. Aş fi rămas la cărţile lui, unde frumuseţea e atât de plată, încât îţi dă iluzia de profunzime mai veridic decât! frumuseţile ţâţoasc, cum sc-ntâmplă întotdeauna-n op-art

Observasem şi eu evidenta influenţă a *Sfântului Anton* asupra unor zone din *Ulise* - mai ales în episodul „Circe". Dar nu bănuiam că Joyce e atât de fundamental flaubertianl De fapt, în *Dubliners* şi-n tot *Ulise* auzi frazarea, percep® manevrele, recunoşti jocul scenic şi vibrezi la huruitul •ti işMMi'ici care schimbă decorurile-n *Salammbô*, în *Mme lloi'.n* v, în *Bouvard* şi-n toate celelalte. N-au putut fi uluiţi •l* geniul irlandezului decât cei - eu printre ei - care l-au iMt.it sau nu l-au citit bine pe Flaubert. Scriitorul Nabokov i ţi el unul dintre nepoţei.

Well, nu-nţeleg de ce M.S., prietena mea din liceu, îmi apare n vise - nu mai des de o dată pe deceniu - atât de obse-l Hii.i şi enigmatică sexual. îmi amintesc o mulţime de dimi- n* ţi iu care îngheţam prin parcuri, pe vreo bancă îndepărtată, iiruiându-ne (fără ca ea să-şi despartă buzele vreodată) şi ItAmântându-i sânii mari şi frumoşi - i-am văzut goi doar • • «lată, în dormitorul meu din Ştefan cel Mare -, fără să IMihi>i vreodată palmele mai jos de mijlocul ei, fapt pe care nu 1 impusesem singur în prostia mea de atunci. Nu eram ni* i pe departe pregătit să fac sex cu o fată. Am avut ocazia IA la« dragoste cu M. de câteva ori, mi-a şi propus asta, dar «III refuzat de fiecare dată.

Zona ei dintre picioare (care trebuie să fi fost uluitoare: .«in aliat indirect, peste ani, despre vocaţia ei de hetairă esme-
i *l*l.i) nu mi s-a descoperit vederii în această viaţă, de unde l**> tir melancolia şi misterul peisajului refuzat. Care-mi revin in vinele cu ea, şi-n care ca, M., e totdeauna androgină. Am (illAlnii o şi azi-noapte în cursul unor rătăciri confuze, în • nr .mi vorbit cu Paul McCartney şi-am contemplat palate iu vrnisimileaselenizate pe şoselele Bucureştiului. Mi-a propti* •* > merg la ea acasă. Preludiul a-nceput chiar în drum •pir ea. M-am întrebat, pe când îi mângâiam iarăşi sânii, dacă III» vin '

iubită, dar nu-mi aminteam pe nimeni, eram singur ii *•> • in puteam avea fără remuşcări. Dar în apartamentul *! (cu o structură complicată, căci în diversele camere era ıı Im lută de persoane suspecte - un fel de instalatori, câteva hé! rine) mi-am amintit deodată că sunt căsătorit şi i-am spus lui M. că nu se poate-ntâmpla nimic, că trebuie să plec acasă, în mintea mea era că n-am să pot justifica atâtea ore petrecute în locuri străine, că n-am s-o pot minţi pe Ioana. „Cum vrei“, a spus M., care s-a-ntors cu spatele şi şi-a dat fusta jos. Fesele ei în chiloţi de satin verzui au fost mai mult decât puteam îndura impasibil. „Ei, dacă-i aşa, vino aici! “ Şi-am luat-o în braţe, pc la spate, bâgându-i mâna-n chiloţi, sim- ţindu-i vulva moale şi franjurată. Dar brusc am simţit cu degetele şi un cilindru de carne tare şi deodată eram în faţa fetei, care nu mai avea chiloţi pe ca. Un sex viril ireproşabil, erect şi cu vârful lucios se-nălţa dintre dulcile pulpe de femeie. „E chestia mea, ce vrei, c frumoasă, nu-i aşa?“ mi-a zis M.j pe tonul cel mai firesc, în spatele căruia desluşeam, credeam eu, o dramă: săraca fată, înţelegeam de ce trăieşte singură,; îi era ruşine de sexul ei, o-ngrozea momentul când vreun iubit avea să-l descopere. Cu mine era altceva, eram un vechi prii ten, spera că voi înţelege... Atunci camera se umplu de lume: bărbaţii aceia neciopliţi şi bătrânele îşi făceau de lucru prin toate colţurile. Am plecat, fericit că nu s-a-ntâmplat nimi< şi că aveam să mă pot uita candid în ochii Ioanei.

Ca de obicei însă, am trădat visul povestindu-l, căci de fapt I s-au întâmplat în el mult mai multe abia perceptibile lucrul atingeri cu zone străine, cu voci rememorate, contamin; şi reconstrucţii de peisaje interioare. Cum ştia Vaschid< visele sunt de obicei stări de spirit cărora li se improvizea: câte-o metaforă corporală.

Gara din Perpignan, (auto)gara Filaret. Arhitectura ini

dustrială, iar şi iar. Cea de-anţărţ. Mi-ar trebui un albui Ceva. Mă-ntorc în punctul dc-acum exact 30 de ani, de pai n-aş fi făcut de-atunci nici un pas: clădiri vechi cu feresi rotunde. À côté de chez Cojocaru.

10 oct. Şase dimineaţa, deşi e duminică şi n-am obligaţii. M .un trezit chinuitor de greu, şi mintea mi-e departe de a ii limpede. De fapt, un huruit greoi, în tâmple, îmi bruiază li nului ile. In afara lui, liniştea e spartă doar de zgomotul lif- 'ulm, acest mecanism medieval pe care nici nu-l mai conştien- ii am. Afară e noapte totală, căci ne-ndreptăm spre iarnă, »pit* acest adânc sentiment. Ioana şi cu mine, în cele două camere extreme, suntem aripile lucide ale celui ce doarme-ntre •mi. ghemuit în pătuţul lui, cu faţa atentă şi cârlionţii umezi. Am hotărât să ne trezim în fiecare dimineaţă la şase ca să «'■•m două ore pentru noi, pentru singurătatea, meditaţia fi scrisul nostru. Pentru rememorarea viselor noastre (ale m- Ir atât de plate şi dezamăgitoare of late). Chiar dacă nu vm mai li locuit de nimeni, nu poate fi rău. Am să citesc ■l i. a n-am să scriu, sau am să-mi fac acele paraphernalia care nu au mâncat creierul. Am să ascult muzică, pe care n-o mai I» >i simţi de mult. Dar nici n-am mai avut muzica sensibilă . II r odată... Ne sculăm deci la 6. Asta-nseamnă, ca să rezistam li zic, să ne culcăm la zece şi jumătate ca trenul şi, în plus. să mai furăm ceva somn la prânz, când doarme cel mic. I)lncolo de şocul trezirii, nu cred că va fi ceva imposibil sau Insuportabil sau inutil.

M.» tem însă că problema mea nu sunt condiţiile de lucru, vum mă plâng mereu, nu e timpul. Sau nici pe departe doar •IU. Mă tem că sunt ieşit din uz ca om - care nu mai simte ii nu mai vrea nimic, un „conservator“, un „conformist“, • mii mi s-a spus în faţă de-atâtea ori, dar

poate totuşi nu tUiml de des, şi-n orice caz nu mi-am spus-o eu destul de CU şi ca scriitor/cititor, „plafonat“ cum îl aud pe tata prin 111« l.i mată a vremii. Mă tem că m-am golit de mine însumi până la fund şi-am şi râcâit cu linguriţa (pe care-am lins-o 1(10i până a redevenit lucioasă şi m-am revăzut în ea, dar im mustăcios şi pletos şi gcnialoid, poate chiar genial, ca
al’dat, ci un academic ce nu mai are de aşteptat decât onoruri) tot ce-a rămas pe pereţii de caolin ai craniului meu. Mă tem că am acum un craniu subţire şi gol ca de celuloid, fără memorie, fără voinţă şi fără viitor. Dar tocmai vidul ăsta de ventuză lipită pe geamul mediocru al vieţuirii ar putea (dac-ar putea) atrage vântul care însămânţează tot ce atinge. Cum simţeam atunci harul coborându-se asupra mea, fără să simt că e ceva miraculos, căci trăiam în miracol, în plin miracol, şi singurul lucru fantastic mi se părea viaţa simplă a celorlalţi? Dar lucrul de care mă tem cel mai tare e că, şi dacă harul ni-ar încăleca şi struni ca altădată, şi dac-aş ajunge să scriu la acelaşi nivel ca atunci, aş rămâne tot uscat şi inutil, căci seva cea vie pare să fi trecut în alte ramuri. Dacă scrii în timpul tău, în contingentul istoriei scrisului, ajungi necesar la un punct în care înţelegi că lumea nu mai e a ta, că nu mai eşti speranţa şi uimirea celor din lumea scrisului, că nu mai eşti deschis la capătul spre viitor şi iluminare, că ai spus ce ţi-a fost pus în gură şi că acum vorbesc alţii. E, acum, indiferent dacă taci sau vorbeşti şi tu împreună cu ei, căci eşti deja din altă vârstă şi altă lume. Singura ta şansă (şi calea cea adevărată) e să *nu* scrii în imanenţa scriiturii, să *nu* trăieşti, să *nu* respiri lângă ceilalţi. Să faci ceva nu demodat, ci în afara istoriei, ceva deja atât de vechi, încât să nu se poată-nvechi. Să porneşti, să fi pornit, invers din starter, să desfăşori un spectacol care nu e al literaturii, ci al minţii tale, dacă mintea ta e-n stare de asta. Kafka nu e literatură cum nu e

Biblia, el a reuşit asta fiind „nimic altceva decât literatură“, căci eviţi istoria printr-o singură şmecherie metafizică (nu există alt drum): fiind una cu ea, fiind *tu* istoria, care nu mai poate trece ca o locomotivă peste tine, căci *tu* eşti locomotiva.

Care sunt, acum, şansele mele să scriu *Orbitor J?* Primul lucru nici măcar nu ţine de arta literară, nici de condiţii de lucru. E o chestiune de credinţă. Cât mai cred în cartea
isu? în monumcntu-ăsta dintr-o lume fără monumente? K.tspund: credinţa vine scriind, c chiar scrisul. Credinţa e mibînţeleasă, deşi de neînţeles. Primele două cărţi mustesc, MI oiesc de credinţă, căci altfel cum ar fi putut exista? Dacă n am să cred - cum n-am crezut în ăştia trei ani care-au trecut de la *Orbitor 2* -, n-am să scriu şi atât. Dar dincolo tic asia e ceva cu mintea mea care mă-mpiedică până şi să mă gândesc să-ncep. Ceva s-a uzat, s-a prăfuit, s-a rigidizat acolo. E din cauza vieţii pe care-o duc, dacă nu cumva e Invers: viaţa asta fără sevă (în afară de sperma ce uneori ţâşneşte dionisiac), fără trăire, mi-a crescut tocmai pe dărâmăturile fostei mele minţi, ale minţii ce-a luat forma *Levantului* şi a *Nostalgiei.*

Nici un singur rând al meu dc-acum nu mă mai surprinde, mi mă mai miră şi entuziasmează de parcă ar fi al altuia in- tomparabil mai bun şi mai inteligent decât mine. Nu mai ■i iu încântat la propriile mele tururi de forţă. Nu mai am decât puterile mele, pe care le ştiu prea bine şi care sunt rutină şi plictiseală. Pot să-mi ridic braţul, asta fac în povestirile ■ li acum (vai de mine dac-am ajuns să le preţuiesc cât de i ăi). Nu pot, nu mai pot însă ca, prin acelaşi efort de voinţă, « I lac ca muntele să se prăbuşească în mare. Pentru că nici no tăceam eu, ci puterea care locuia - chiar locuia - în mine. Nn cum să scriu mai bine e problema cu care-mi frământ »• uni mintea, ci cum să

redevin cu însumi, ştiind că numesc ‚ru însumi“ ceva ce n-am fost niciodată, ceva străin mic, .1 va ce lipea câte-o placă motorie pe pietre şi stânci şi pe Iun.) i liiar, aşa-ncât ele se mişcau la voinţa mea, căci literatul.» »■ meditaţie, adică levitaţie şi telekinezie.

Trebuie să-mi regăsesc, în termenii cei mai banali, inspi-fiiţiu. Tehnic vorbind, asta-nseamnă să regăsesc acel loc m.ipiiar - uneori foarte fizic totuşi - scufundat la o adâncim-precisă în mine, nu-n miezul de lumină topită, dar în apropierea lui imediată, şi din care acest miez poate fi contemplat deplin. Puteam odată atinge uşor acel punct, şi-l atingeam la fiecare contact al pixului cu hârtia. Acum nu mă mai duc direct acolo, nu fiindcă nu l-aş putea regăsi, ci de teamă că, ajuns acolo, am să contemplu un nucleu răcit şi solidificat, un sâmbure de piatră.

Sunt aproape douăzeci de luni până voi face 50 de ani. Cincizeci de ani! Ar fi trebuit, ar trebui să am trilogia pân-a-tunci, şi dacă nu iroseam anii-ăştia din Vasilc Pârvan (unde n-am scris pân-acum nimic şi unde m-am îngropat în clasica piele de rinocer) ar fi fost posibil să termin. E aproape cu neputinţă acum, chiar dacă n-aş mai dormi deloc. Chiar dacă aş fi inspirat. Chiar dacă aş lăsa baltă toată viaţa mea superpru- dentă, superaranjată şi-aş rupe-o spre nebunie. Douăzeci de luni pare mult timp, o coloană groasă de timp. Aproape cât douăzeci de ani. Naiba ştie, poate se va-ntâmpla ceva în interiorul acelui craniu. Despre care se tot vorbeşte în propoziţie. Dar iată că a zecea zi din cele 20 de luni de până la I iunie 2006 s-a şi dus (e opt fără zece şi cel mic c treaz.), mâna s-a pus şi nu s-a făcut nici o minune.

Zi albă de toamnă. Un oraş vechi desenat pe aburi. Deja casa e-n picioare, c deja forfotă, vremea scrisului a trecut. Fără să se fi scris.

11 oct. Am avut curajul să recitesc falsul început al lui Oj (tritiu parcă-i zice) şi l-am găsit exact cum l-am lăsat: un onirism răsuflat, inutil, umflat artificial, fără nimic cât de cât interesant (sau, parcă, două-trei accente pierdute-n smegma aia liricoidă). Nu, sigur nu aşa trebuie început. Dar nu sunt în interior, n-am nici o idee despre cum funcţionează literatura. Nu ştiu ce-ar trebui să simt şi să spun. Sunt uscat până la ultimul fir al rădăcinii mele şi lumea mea e moartă. Abia acum plătesc, cu vârf şi-ndesat.

.'O *oct.* No ncws, ceea ce nu vrea să spună în nici un caz i.'H >d ncws. Aceeaşi alternanţă de stări isterice şi stări apatice. \< ec.işi exasperare urmată de resemnare. Nu pot ieşi de-aici. Nu e nimic de făcut. Pierd smocuri întregi de neuroni urlând i Ir.imântându-mă, şi la fel de mulţi când cad în prostraţie. I nni e însă mai comod - după legea a doua a termodina- ttiH ii - să nu fac nimic, băltesc. E forma mea de eroism în < maliţiile date.

Zilnic sunt chemat să pun umărul la un car brownian. /ilnic radio, TV, interviuri, anchete, articole. Zilnic cumpărături şi facturi de achitat. Telefoane, mailuri. Cursuri la lin uitate. Ieri şi alaltăieri am sărit matematic din tren în vapor ca Philcas Fogg. Am alergat, cât se poate de literal, Intre Carrefour, teologie şi o americancă dotată cu câine. Aşa IUI se poate nici trăi, nici gândi, nici scrie. Nu mai vorbesc de cel mic: serile sunt în întregime ale lui. Noaptea dorin bocnă, cu zdrenţe de vise ca oul bătut în supă. M-a tă/hii, m-a doborât.

Am reuşit să citesc din obligaţie o carte comercială *(Vară in Sı,im* de Claudia Golea, care şi-o tot trage cu bărbaţi şi 1« mei şi degete şi dildouri rămânând glacială stilistic şi fri- 11' l,i muieristic), una de şoricel fioros *(69* de Chiva) şi *RealK*, ... puzzle cam indeterminat, deştept-prea-deştept, al lui biagoş Bucurenci. Ultimul cu fragmente deloc rele, dar

împărtăşind glacialitatea - etico-filozofică de data asta - a t I indici cea mai sus-citată şi resuscitată. Un fel de nietzschea-iliini hedonistic invulnerabil: sunt singurul deştept într-o Im ne de cretini. Eu fac legea şi-o pot schimba oricând. Dacă ti vreo obiecţie, eşti un bou, un conservator, un cenzor.

In doi ani mi s-au vândut în Suedia 200 de bucăţi din *Nmt.dgia.* Bilanţ zero la royalties şi la orice altceva. Ce sens irr v.i te mai lauzi cu traducerile tale? Când eşti nimeni şi «i.i o s.t rămâi, când alergi stând pe loc ca-n vis?în rest, bătrânul care-mi iese prin piele ca o votcă proastă. Reumatism la şold, scădere „amarnică“ a vitalităţii.

Rcscriu povestirile din *Elle.* Cărticica asta e măsura puterilor melc de-acum. Nu sunt în stare de mai mult. Takc it or leave it. Şi de-aş avea măcar bruma de luciditate ca să-mi dau scama ce trebuie adăugat sau scos din ele. Ştiu doar că trebuie lungite ca să poată respira cum trebuie.

Cum ar fi cinci zile de singurătate într-o cabană la munte, cu sobă de teracotă şi cu ceaţă şi brazi fantomatici la geam? Fără nici un obiect electronic în preajmă, fără liste şi obligaţii. Cum ar fi să te pierzi pe un drumeag umed de munte?
Să nu te mai întorci niciodată, să rămâi în mijlocul unei păduri lapone, siberiene... Iar nopţile să sufle vântul prin crăpături şi să vezi licărirea focului în sobă... Şi pe un milion de kilometri pătraţi să nu fie picior de om... Aş merge oricând în Antarctica, aş trăi acolo într-un adăpost sub gheaţă, ani, zeci de ani... înfofolit în Antarctica, strângând poalele Antarcticii-n jurul meu... Şi-n tot cosmosul - doar civilizaţii dispărute. Sau nenăscute încă. Nici zei, nici diavoli, nici oameni. Nimeni, nimeni...

25 *oct.* Ca acel medic care-n agonie îşi lua încă pulsul şi-şi punea diagnosticul, îmi zic şi eu din vreme-n vreme: „mă tâmpcsc pe zi ce trece“... După o violentă criză de paranoia de acum 3-4 zile m-am potolit din nou. Nu c căzu’. Nu pot pur şi simplu să-ncep să scriu. E ca şi când pân-acum ridicam pietre foarte mari cu sprijinul masiv şi discret al unui halterofil. Acum el a plecat şi nu ştiu ce s-a făcut cu el, dacă mai vine sau nu. Fără cl mă pot juca cu pietricelele; c absurd l să mă gândesc la

piramide.

Citesc din corespondenţa lui Kafka, din nou *Surveillp^k et punir* a lui Foucault şi, pentru curs, uimitoarea reuşită ţfl lui Verdeş, mai proaspătă şi mai haioasă la fiecare recitire*®

* >1.1 zece seara. Eram în mijlocul unui Spider solitairc, i " i i.iliriel sc juca în spatele meu, la bibliotecă, cu nişte discuri In Am auzit deodată, din spate şi dinspre stânga, foarte limpede, o voce puternică de femeie, doar la un metru de mine. care a pronunţat ceva de genul „Spune-i şi lui!". O lingură frază scurtă şi clară, sigur în cameră - nici o iluzie «i muică -, după care tăcere.

oct. La ieşirea din metrou. Trei puşti îmi blochează •liunml. Mutre de derbedei dintr-un cartier muncitoresc. I Inul se ia de mine şi-l îmbrâncesc: „Fetiţo!", îi strig, ca un M.l e injurie, dar pieptul lui e neobişnuit de solid. Nici nu » 'i • lunii la brandul meu. Mă temeam deja să nu mă lovească, lUl.le.Kl ată mi-am amintit: „Staţi aşa. Păi vă cunosc, aţi fost
• li 'ii mei." Şi-mi făcea atâta plăcere să-i reîntâlnesc, că am Cupei.II de mai multe ori: „Da, aţi fost elevii mei." Toţi trei < MII suferinzi, estropiaţi cumva. începură să-mi zâmbească «• imul dintre ei, doar în maieu, depărtă braţul, uşor, de corp. 11* l.i sul>ţioară-i ţâşni un jet gros de urină, care m-a stropit li pe mine. „Ştiţi, de la boala lui i se trage. Uretra i se des-
• lude acum la subţioară", îmi explică cel mai înalt dintre *i Aveau feţe urâte, cu atât mai urâte, cu cât mai priete- H«i Rânjete stupide de metişi peruvieni.

A »oară, la Roland. Apoi la TV. Sunt total izolat peste tot. înlai e.i adjectiv şi ca participiu pasiv. Nimeni nu mă vrea, Uliu m nu ştie ce să facă cu mine. Nu semăn cu nimeni, nu i III cărţile nimănui. Mi-e tot mai greu să am dc-a face cu m m tot mai străini. Şi mai ales cu omu-ăsta tot mai străin I tlf mine a cărui mână o văd scriind aici cu un pix albastru.

Am şofat, la unu noaptea, pe străzi pustii. Viaţa mea s-a | n in mut, sunt exact atât de mort cât mă credea o puştoaică: i, * .ărtărescu scrie-n *Elle)* Eu credeam că a murit de

„I-am întrebat cine este X pc care-l ştiam numai din auzite. Mi-au răspuns că este un excelent scriitor. Am spus da, desigur, dar cine e? Mi-au explicat că, pornind de la suprarcalism, în ultima vreme s-a consacrat unui obiectivism specific. Am spus foarte bine, desigur, obiectivism, dar cine e? Mi-au răspuns că aparţine grupului Melpomena. Am spus că sunt de acord cu Melpomena, dar cine e? Mi-au spus că practică o combinaţie de *argot* cu o metafizică fantastică. Spun atunci că sunt de acord cu combinaţia, dar cine c? La care mi-au răspuns că i s-a acordat Prix St. Eustachc cu patru ani în urmă.“ Restul e mai puţin interesant, dezgoliri, chestii. Gombrowicz, pe carc-l reiau „fortuit“ de împrejurări.

28 *oct.* Trândăvesc şi fac apologia trândăvclii.

Aseară stăteam lungit pe covor, iar Gabriel, lângă mine, făcea turnuleţe din piese colorate de Lego. Şi deodată am auzit iar acea voce feminină şi extrem de intensă, venind din imediata lui apropiere. A fost doar o secundă, ca şi când ai fi rotit butonul unui radio şi ai fi prins doar o clipă un post limpede, pentru ca apoi să se aştearnă iar liniştea. Răbufnire sonoră şi-apoi consternare şi tăcere.

29 *oct.* Ceaţă groasă în zori. Mă pregătesc să citesc Gombrowicz, masiv, which I detest. Hate his guts. Azi m-am simţit mai omeneşte, mai odihnit oricum, aşa că m-am apucat să-mi fac cartea pentru muieri - şi ceva întăriri -, pe care-am scos-o vergină pe imprimantă. Titlul ei panoramic (corp 36) din clipa asta e *Diavolul de hârtie,* dar n-o să rămână aşa, fiindcă Ioana are o inexplicabilă fobie: nu-i plac diavolii. Nici în titlu măcar. Am mai propus eu, la mişto, *Gagicutze* şi, să vezi comedie, Ioana a zis că „ce haios!“. Da’ ăsta nu-mi place mie.

Deocamdată textul stă pe biroul meu şi mă sfidează.

Smu singur în casă! Voi sărbători cu o cutie de Beck's! I ••MI dacă nu in-ar înţepa inima în asemenea hal (prietenii ţliii de ce)...

Am fost şi la balul/spitalul caţavcncilor. Tăind în diagonala, in seara adâncă şi catifelată, parcul Izvor, spre construc- »M ai capiteluri şi coloane. Lună plină, greu de privit în faţă d> atâta strălucire. Noi, îmbrăcaţi elegant, ţinându-ne de nună pe cărarea luminată de Casa Poporului ca de transatlanticul lui Mârquez. Apoi un drum şi mai lung în jurul «■! până la faţada de marmură plină de geamuri de bloc şi instalaţii de aer condiţionat. Şi-năuntru: săli după săli trăim «te- n acelaşi material lustruit, translucid. Şi termitele-n trupuri de carne înfăşurată-n ţesături din ultima sală. Vedete di televiziune, politicieni, Chivas Regal, brânză cu pete verzi di igrasie, necunoscuţi, cameramani, Cotabiţă. Şi drumul di niuarccre, prin acelaşi parc, sub luna arcuită cu mult mai «m Apoi ne-a scos de sub giulgiuri un cutremur de gradul 6.

i nov. Ii posibil ca pierderea mea cea mai mare să ţină tir memorie. Nu în sensul că nu-mi mai amintesc fapte, ci tA ele nu mai fac să sune clopoţelul. Extracţiile de dinţi ar tvra legătură cu asta, naiba ştie-n ce fel. Dar mie parcă mi s ui făcut extracţii de creier, parcă sunt preparat pentru Uxidcrmic.

(mm ar arăta o carte care *să spună* ceva? Care să merite husa? Secretul e că o astfel de carte n-o scrii tu, că ea se scrie •IIi|MIM. Iţi dă brânci spre masa de scris şi tu stai şi scrii după ■li. tare. Mic totu-mi dă brânci acum către cold cold ground.

nov. Nu-mi vine să cred ce liber sunt azi... E prima un a dimineaţă, de cel puţin o lună, de fapt de vreun an, când •i IUI nimic (urgent) de făcut. Mai mult, m-am trezit la zece, . drept, după o noapte agitată şi chinuitoare. Cu zece ani în unnă, în mansarda mea amsterdameză, mă trezeam la douăsprezece,

zilnic, şi-ncepeam să scriu apoi la primul - şi ultimul - *Orbitor.* Acum nu scriu nimic. Mă mir doar că încă trăiesc şi că pot încă, la o lună o dată, să scriu aici, cu un scris agramat din pierderea obişnuinţei. Schimbările din viaţa mea - urlete paroxistice acum în camera cealaltă - m-au dat înapoi cu decenii, cu cinci decenii, poate. Sunt cocoşat de viaţă, pustiit de viaţă. Toată energia „creatoare" mi se duce în efortul disperat de a-mi dovedi - şi celorlalţi - că încă exist, lorgulescu, în reaua lui credinţă, avea totuşi dreptate: sunt la o grea răscruce.

în ultimele 24 de zile mi-am jucat adesea personajul. A fost una dintre perioadele hiperaglomerate în fapte lipsite de aura sensului, fapte ca acele cutii în cutii care-n locul darului ascund biletul pe care scrie „Păcăleală“! Am fost mai mult printre nori decât printre oameni. Am zburat întâi la Arad, unde-am vorbit despre Salinger, şi-am făcut-o-ntr-un fel de transă care nu venea din mine, ci din Zooey. Pe când mă auzeam vorbind, simţeam vântul celor două sute de respiraţii fluturându-mi părul ca un efect kitsch de studio, şi-apoi deodată vântul s-a oprit, şi ultima jumătate de oră n-a mai respirat nimeni. Am mai vorbit minimal despre Gombro- wiez - altă seară, alte încăperi - şi-am citit, lângă Ioana, din „producţiile voastre, maestre!“ într-un Irish Pub dă pă la ci, „Joy’s“, un fel de terariu în care fumul de ţigară se ţâra reptilin. M-a apucat o tuse groaznică din cauza lui şi-am ieşit un minut la aer, afară. A fost singurul minut frumos („neasemuit de frumos“) de la Arad: singur în aerul îngheţat, singur în oraşul pustiu, liber pentru un minut de sclavia incredibilă a vieţii mele.

Am zburat apoi la Viena. Penibilul vieţii-n hotel, al rătăcirii pe străzi din plictiseală, al mâncatului împreună cu alţii. Nici un gând, nici un vis timp de patru zile. Grupuri ce

nulnesc şi se despart. Cuvinte ce se aruncă şi sc prind. I >.

talii: clopotele de sticlă cu ochiuri cu şuncă, şvaiţer sau M tilu şi ic mai ce de la Frühstück; oglinzi în care sc oglindesc • i lm/i, în holuri cu lift şi yucca de pastic; cutare vitrină li I .ilenea cu menu-ul afişat; cutare pasaj, cutare catedrală.

I 11 iun înir-un templu asaltat de vandali; graffiti pe o marc pi chita, intre coloanele corintice. Un public masiv, gata să tftil.) şi dacă-i arăţi degetul. Autori români de toată mâna, itMt.i vârsta, tot lungul nasului. în pauze, vin roşu şi bârfă imensa. Apoi citesc eu, neinspirat, prea mult, neconvins că mu ita, deplin scufundat în irealitate. Două lucruri de spus iu i despre Viena: că editorul lor cel mai galonat vrea să-mi publice *Orbitor* (căci cu Suhrkamp am pus-o de mămăligă,

pare, de mult mai multă vreme decât credeam eu şi i iciliaidt) şi că, de la 1 martie, probabil - dac-o să-mi ia-n i niisiderarc scrisoarea de intenţie, trimisă târziu, dar cu data popci ()K -, am să stau patru luni la Viena, ca belfer lafacul-i'iie N-o să mai scriu aici ce bună ocazie ar fi fost să mă limpezesc şi poate şi să-ncep ceva, pentru că n-o să fie nimic din Uute astea. Va fi ca la Bucureşti, pe muncă, sper, ceva unii puţină şi pe bani ceva mai mulţi, în care-mi bag picioa- nlr d e pe-acum. îmi voi târî şi-acolo ghiulelele mele de aur, lu I .11 e mi văd, diformă, faţa de ocnaş. Ce-nseamnă pentru mine ieşirea asta pentru care mi-aş fi dat cinci ani din viaţă di-td.it.i? Multă alergătură pentru acte, stres şi nelinişte (nu i mu IM limba, nu mă descurc cu maşina - pe care cică-i musai » o luam cu noi - nu ştiu nici măcar dacă *vreau* să predau ….li I. sa trăiesc acolo), ruperea iarăşi a unei vieţi ce deja zace di /membrată-n ţărână.

Am zburat, în fine, în Danemarca. Pe Billund ningea l< vi ii m luminile portocalii, avioanele virau în puf de zăpadă fi «il.tie.ui la coadă Ia dezgheţare. Drumuri lungi pe şosele minunate* nopţi reci cu stele magnifice, clădiri vechi, depiatră aparentă, într-un peisaj cum doar în America am mai văzut. Şi-un aer atât de dens şi de proaspăt, de-ţi venea să-l întinzi pe pâine şi să-l înfuleci cu poftă. Dimineţi cu coruri religioase, cu fete şi băieţi blonzi ca făcuţi de aceeaşi mamă, cu mese la comun, cu somn la comun (al lor) sau într-o meschină singurătate (al meu). Mai mic cu un cap decât multe fete, pletos pana-corbului şi ciudat, mă învârteam prin curţile interioare ca un defect al peliculei. Zeci de ochi albaştri se uitau după mine, cu fereală, cum priveşti un infirm. Dar conferinţa mi-a fost simpatică, deşi mi-am strâmbat gura vorbind în engleză.

Şi-n dimineaţa următoare (la patru, pe stele-ngheţate), un taxi pân-la autobuz, un autobuz pân-la aeroport (iar şosele nocturne, nesfârşite, întortocheate ca nişte glomerulo în ţara aceea micuţă), un avion pân-la Amsterdam şi-apoi altul pân-la Otopeni, şi iar un taxi, şi iar acasă... Şi din nou zilele mele demente cu articole şi plăţi şi Dumnezeu ştie mai ce, dar nu cu mine, niciodată singur cu mine. „Oare nu e-n lumea asta vreun loc pentru iubit?" Pentru dragostea disperată dintre mine şi mine?

Cronica asta de doi bani are şi un final („egali în prostie; aici este finele" - citez iar şi iar din bietul Nino), şi-ncă ce final. Fiindc-am alunecat iar ca pe un tobogan absurd. Pară nici o nevoie, fără nici un sens m-am apucat să le vorbesc Ioanei P. şi lui Liiceanu despre „o nouă carte", chiar să le spun că e gata şi că lc-o pot da oricând. A fost ca-ntr-un vis. Căci ci mi-au dat un deadline şi eu am muncit două zile pc brânci ca să-l respect, şi din toate astea a ieşit şuşaneaua cu titlul cel mai prostesc posibil (chiar dac-ai căuta mii de milenii altul), *De ce iubim femeile* - nu, nu poate rămâne aşa, strigă totul în mine, dar

aşa o sa rămână, căci e-n producţie şi iesc-n zece zile! -, prima mea culegere care nu mă reprezintă, care nu c-n scria şi-n linia scrierilor melc. Textuleţj •• i/mnalc, gâfâite, printre picături, scrise-n condiţii impo- il >ilc Vorba tipului de pe chat - ce monştri colcăie în subte- tm lc Internetului! - „te miri de ce-a scris-o“, dar mai cu

< mia mâ-ntreb de ce-o public, şi nu înţeleg. De fapt, mă " pi■ vuită, pe mine de-acum, cel ieşit din literatură, cel eşuat pi " limbă de nisip. Sunt acolo 20 de texte, adică, la oglinda l' >r,"ni dintr-o colecţie „Poche“, vreo sută cincizeci de pagini, ii »trie din *Elle* în primul rând, curăţate de mine de câteva • idente vulgarităţi şi penibilităţi. O carte de autoservire, il» >i nu îndoiesc că va face ceva „reţetă“ măcar. (Acum îmi «liitl seama că - jubilaţie! - sunt singur în toată casa, că e linişte, că urlă liniştea doar, în toate celelalte camere). Pe şase di. cinbric o să apară. Singurul mod în care o să pot spăla li «la asia (câtă ruşine, câtă umilinţă o să-mi aducă: toţi în- jut.Horii mei o să mă sfâşie de viu, o să triumfe: „Asta-!

< litărcscu, v-am spus-o de atâtea ori!“) va fi să scriu un fabula •. intangibil *Orbitor 3.* Câteva fraze. Ioana P. (care, în ino- ««Miţa ei, m-a propus, pe bune, zilele astea pentru premiul Nolu'l - căci la noi e ori la bal, ori la spital...): „Textuleţele 1 de sunt ca nişte fulgi de zăpadă: îţi pare rău că se topesc |ıкм repede“. Liiceanu: „Să nu vă miraţi daca lumea o să vă iubească mai mult pentru cartea asta decât pentru capodo- ţ«i 1 ele dumneavoastră“ (fireşte „capodopere“ spus pe un ton di elegantă ironie; dar el n-a citit cărţulia). Ioana mea - de . itie .im lost atât de apropiat în ultimul timp - crede că textele M ţin şi au „forţă“. Dar ea nu poate fi decât subiectivă, măcar pi nur o atenţie exagerată dată textului. Mă rog, m-am plictisii de chestiunea asta. Cărţile au soarta lor. De-acum să-şi Milă n mă-sa de soarta ei.

I \ir.«ordinară, dincolo de orice aşteptări cartea lui Teo (ııı

toate micile ei probleme). N-am putere acum să scriu ttirti mult. Ar merita o cronică, un studiu chiar, de care însă nn mă simt în stare. „Mamele cu copii mici se prostesc, c
demonstrat ştiinţific", spunea cineva la televizor. La fel şi taţii.

Am dat în lucru şi jurnalul meu din ultimii ani. De el, măcar, nu mă-ndoicsc nici o clipă.

Ce paradoxală e relaţia mea cu singurătatea. O vreau cu nebunie şi-o detest la fel. Mi-e groază de închiderea din ultimii ani a vieţii melc: închidere la propriu, între patru pereţi (ai minţii mele îngenuncheate, mereu ruminatoare). Nu mai am prieteni - chiar nu mai am: nu pot vorbi sincer despre mine *nimănui*; în plus, nu ne mai vedem, superficial şi la propriu, cu nimeni -, îmi lipsesc petrecerile, dezordinea, disponibilitatea, nebuniile, chiar aventurile. Mă simt privai de libertate, mă chinuie monotonia şi mediocritatea, *previzibilul* vieţii mele. Nu e noapte-n care, înainte s-adorm, să nu mă gândesc mirat: de fapt, n-am trăit ziua asta. De fapt, n-am de ce să adorm, n-am *după ce* să cad în somn. Intr-un fel, sunt cel mai singur om de pe pământ. Dar dacă m-ar întreba Domnul, ca pe Solomon, ce mi-aş dori mai mult pe lume, i-aş răspunde: „Doamne, nu vreau nici averi, nici glorie, nici măcar înţelepciune. Dă-mi, Doamne, o mare şi îngheţată singurătate. O singurătate soră cu moartea." Sau aşa ceva. Oricum, n-aş cere decât singurătate.

1 dec. Posibil motto pentru jurnalul meu (adică pentru al doilea volum, pregătit pentru primăvară): „Ce greu e să comunici cu oamenii. Circulă tot felul de imagini şi idei despre tine însuţi. Nu ştii de unde vin, cum au luat naştere, pe ce se sprijină. Nici măcar nu le cunoşti. Şi între timp viaţa ta adevărată e ca o insulă." De la sfârşitul jurnalului lui Sebastian, prin care-am trecut în ultimele trei zile (şi

nopţi, mai ales, până către unu). Azi, incredibil, am lenevit toată dimineaţa, într-un confort şi-o linişte pe care nu speram să Ic mai trăiesc. Foarte timid, gândul că poate tot ce-a fost s-ar putea reîntoarce.

Selustian - cred că am fi fost prieteni apropiaţi. E genul >1* mu, rarisim altfel, cu care poate că aş fi putut să mă văd """ii. Dar sunt atât de sălbatic, că poate nu l-aş fi căutat, u lunile, nici pe el. Şi-n orice caz, nu cred c-aş fi împărtăşit Ihlcliutca lui aproape canină pentru Eliadc sau Camil. Nici i imurile lui literare. Soarta i-a dăruit o moarte oportună, i i Icrii imaginea de previzibile adeziuni sau de încă mai fi ilizibile martiraje. Cel mai plauzibil: de o sinucidere. în ionului lui rămâne un om minunat.

I)c asemenea, „Insula, sau *lobul insulei*, zonă corticală i iinosi ută şi sub denumirea de *Insula Reil,* se află ascunsă In profunzimea scizurii Sylvius, fiind acoperită de circum- voluţia temporală superioară şi de operculul rolandic“ ...

I'rima zi normală a mea după ere, epoci, yugas şi kalpas (MU I mn s-o zice), de isteric şi suflet la gură. Primele ore • I. la iură liniştită, oţioasă, în care creierul meu scufundat in (oca-Cola a tors ca un irbis în zăpadă. în câteva luni

0 im aşa, aş redeveni eu însumi. Dar să nu-mi fac prea mari iln/n Viaţa nu face daruri inocente. Nu-ţi redă nici «•lolrsccnţa şi nici măcar maturitatea fără să-ţi răpească In» mai adevărul lor, care e trăirea lor la momentul potrivit.

După 4 săptămâni (care ar fi putut la fel de bine fi patru ivn sau patru mii de ani), adică pe 28 I In simplu breviar al lunii ăsteia mi-ar termina caietul.

1 h* asia, nici măcar un breviar al breviarului n-o să fac.

Sunt (muie de azur între nori, e un fel de primăvară scăldată, ce
0 va ntoarce-n vifor. E târziu, aproape patru după-masă,
1 ii a aproape seară. N-am mai scris nimic, aici sau aiurea, toată Im ia I tare bine, într-un fel, să respiri şi altceva decât literatură.

I mu asta m-am apropiat mult mai mult de Gabriel, care i o >i> frumos, se înalţă din toate punctele de vedere, vrea *.t Iii „maie“, cocoţat pe bibliotecă şi pe birou. La claviatura
computerului scrie „aticoic“. E dulce la pipăit, cârlionţat la cefiţă, sfios cu străinii, prieten bun cu toţi. Când suntem amândoi, mi-e atât de clar acum că nu trăiesc în povestea mea, ci intr-a lui, că sunt doar un biet capitol de introducere în povestea vieţii lui Gabriel. Acum c încă fiul meu, dar curând voi fi doar tatăl lui, o treaptă de navă lăsată-n urmă, rotindu-se-n spaţiul vid. Deja comunicăm bine, conlucrăm, suntem un tandem, o diadă.

Am fost în Danemarca şi-n Germania, de unde m-am întors frânt de oboseală, scârbit de decolări, aterizări, camere de hotel şi vorbiri în public. Dar apoi am avut una dintre cele mai senine perioade. Secretul? Renunţarea totală până şi la ideea de a scrie ceva. Când nu scriu şi nu mă gândesc la scris, toată lumea e mulţumită. Şi când toţi sunt atât de fericiţi, cum să nu fiu şi eu? Aşa că „m-am bucurat de viaţă“.

A ieşit *De ce iubim...,* despre care nu se poate spune decât că se vinde bine. Nici criticii n-au spus mai mult (n-au spus nici măcar asta). Am dat sute de autografe, am fost la nu ştiu câte televiziuni, sunt acum un fel de suspectă „vedetă“* adică paiaţă publică, fie ea şi din amărâta zonă culturală. Nu e zi să nu se tragă de mine pentru „declaraţii“ şi „interviuri“; i îmi place asta? E ăsta felul de viaţă pe care mi l-am dorit? Simplu: nu. De fapt, noua mea popularitate, mult mai

gogonată decât cea pur literară, c pe cât de bizară, pe atât de neaşteptată. Se leagă de politică şi de articolele mele din *J.N.,* care, prin cfecte-biliard dintre cele mai curioase, au dus la apariţia mea cât se poate de vizibilă în spaţiul public. Lucrurile ar sta cam aşa: 1. La un show TV, Băsescu (pe atunci doar şef de partid şi de primărie) recunoaşte că n-a auzit de mine. 2. Mediile îi reproşează incultura. 3. Băscscu citeşte Cărtă- rescu. 4. Vine „seara preşedinţilor“ la TV, când Băsescu spune că aş fi un bun ministru al culturii. 5. în aceeaşi seară se dă un videoclip cu mine zicând ceva - vreo 20 de secunde

• Ic sprc candidatura lui. Cum eram la Berlin sau la Stuttgart, II .im asistat la nimic din toată aiureala asta, carc- ini e adânc lndilcrcntă, dacă nu repulsivă. Aşa că au fost zile în care umil ii - câţi mai am - m-au tot tachinat cu ministeriabi- litutea mea. Dar o să mă opresc aici, ca nu cumva criticilor «A »ceapă să le placă jurnalu-ăsta (se ştie că le plac doar «.uicanurile concrete, cu date şi nume).

In ultima *Românie literară* pe anu-ăsta s-a făcut un top «u „cei mai buni poeţi români din toate timpurile“. Ar fi multe de spus, dar o să spun doar că am ieşit al şaptelea.

Am ajuns să visez căcăniu, cel mult sepia. Mintea mea I I dă duhul, iar eu, la capul ei, îmi frâng mâinile neputincios.

Am început *Orbirea* lui Canetti. Nu e ce-mi trebuie, dar . •' mi trebuie?

JO dec. Cinci şi jumătate dimineaţa. Zgomotul ploii pe II« imuri. O cafea pe măsuţă, lângă mine. Scriu fără să deslu- «i «c «le fapt literele, căci penibilele mele proteze pentru ochi mut undeva în adâncul casei întunecate. E o conspiraţie, tot

....concretă, mai grotescă împotriva nu a scrisului meu în *« unii săpării unei lumi în hârtie, ci a desenării mecanice a feudelor. Dar, în sfârşit, am şi ochelarii. Ciudat, ploaia n-a

In« et.u de când mi i-am pus. Şi mintea nu mi s-a trezit. Căci IfAiesc expulzat din mintea şi scrisul meu, pradă realităţii. I "t cc am făcut în ultimul timp a fost să descriu zidul extern-r al literaturii, apărat de o sabie rotitoare.

Am un picior amputat şi dureri fantomă înfiorătoare în • lotul pe care mi-l tot pipăi cu degetele. Şi nu-ndrăznesc să ni i plâng, fiindcă dacă o fac, până şi cei mai apropiaţi dintre Minenii mei îmi spun că ar trebui să mă bucur de celălalt |m ¡or, lericit în sănătatea lui desăvârşită. în definitiv, un |*t* lor sănătos ar trebui să fie idealul oricui în viaţă, şi să ceri (nai mult e un hybris. Pe deasupra am şi un cap sănătos, o inimă, nişte rinichi şi-un colon carc-şi fac datoria... E de neînţeles frământarea mea, când mi s-a dat mai mult decât aş fi putut să sper vreodată. N-am nici un drept să scâncesc, nicicum să gem sau să mă răsucesc în aşternut, căci, în afara amănuntului cu piciorul, sunt un exemplu de prosperitate.

„După ani de gazetărie, orice tc-apuci să scrii, până la urmă tot un articol iese..." (Cristi). Panta e foarte scurtă până acolo. Deja ţin racheta ca pe o paletă de ping-pong.

Am recitit pagini din caietu-ăsta trist şi unele dintre ele chiar mi-au plăcut. Domnul e domn şi-n şanţ, cum se vede. Cum vezi tu, care citeşti, după un miliard de ani, rândurile astea. Care aparţii altei civilizaţii, altei specii, poate, şi care cauţi în dicţionare expresii obscure ca „am recitit pagini", „un miliard de ani", „şi care"... Ţie vreau să-ţi spun că, acum un miliard de ani, într-o galaxie îndepărtată, ploua, şi un bărbat încă tânăr scria-ntr-un caiet că... viaţa sa avea să treacă-ntr-o clipă şi că... miliardul de ani de până la tine avea să se consume încă şi mai repede... că moartea sa va dura multe mii de miliarde de ani... că nu va mai gândi niciodată, nu va mai vedea niciodată... că gustul cafelei, care acum îi îmbracă palatul şi limba, va dispărea până şi

din mintea bunului şi lucidului Dumnezeu, proiectantul şi concasorul vieţilor noastre...

Să fi scris, să fii scris... Mă-ntorc la o adolescenţă fără scuza vârstei tinere. Puţoismc şi sterilitate. Gombrowiczism fără nobleţe aristo. Dar numai prin creier se poate scrie, cum doar prin sticlă se poate vedea. Pe masa mea c un briceag elveţian, greu şi plin de lame. Mai sunt o rolă de scoci, trei bilete boţite de autobuz, un telefon mobil, o ceaşcă murdară de cafea, cu desene aurite şi miniate. încerc disperat sa ating pielea realităţii.

Scrisul cere exclusivitate. Dumnezeul literaturii e unul gelos. Nu poţi şi să alergi pe hipodrom, şi să tragi la căruţă. Dar eu asta fac de ani de zile.

2005

' MM. *2005* Cunoaştere cerebrală *vs* cunoaştere testiculară Iun gonadală, pentru political corrcctness...).

Ţeasta c un uter dur şi constrângător. Creierul e-nghesuit iu pn/iţic fetală, iar naşterea c iminentă. Prin fontanelă, au l<-uiiiit misticii. Hawking, *Universul într-o coajă de nucă*, >• < .11 ie frumoasă şi puţin frivolă, total nefolositoare pentru l'ti i e vor să-nţelcagă ceva din ce se-ntâmplă. Din Smolin hi a poze am înţeles de zece ori mai mult. Acum sunt Wl In ceaţă. Totuşi: capitolul final din *Orbitor 2* e o intuiţie Hi«! limpede şi mai poetică - pe deasupra, neproptită matema- • •• i tiranelor lui Hawking. Proptită însă de o scriitură I HI Inii A- n sine şi multidimensională, pierdută de-atunci, §t litru că absorbită cu totul acolo.

| Mi am amintit aseară un vis vechi de câteva luni, în care ti'lmii o continuare a *Levantului.* Versurile erau o combi-

»«' .le recitare, viziune a paginii scrise şi desene fabuloase: Iıı CU turcii, uragane, cai, pe o hârtie îngălbenită ca a irlor lui Da Vinci. Cred că am „compus“ (le citeam, de . din acea scricrc-vorbire-desenare ciudată) sute de uri din care - unlike Coleridge - nu-mi mai amintesc ^ii altădată, nu ştiu dac-am mai scris aici, găsisem un cu povestiri vechi, din care voiam să fac un volum, n. i mi am reamintit, în vis, fiecare povestire în parte, i iui.ui le scrierii ei, trama şi personajele... Parcurgeam din nou rândurile scrise de mână, mirându-mă cât de talentat fusesem odată...

Mi-a ieşit *Travesti* în Ungaria. Trebuie să-mi sosească zilele astea. Zilahy: „It is beautiful“, referindu-se la aspect. Din *De ce iubim...* s-a epuizat primul tiraj şi se trage altul.

6 ian., poate 1 noaptea. Nu ştiu dacă memoria sau ochii mi se duc de râpă mai repede. O miopie cerebrală vertiginos accentuată c ce mi se-ntâmplă, o neputinţă de a mai fixa, de a mai focaliza pc un petic de neuroni împletiţi. Nu sunt, acum, faimosul ghem de neuroni al lui Crick, ci un ghem de neuroni năuci, netezîţi bine şi rămânând aşa până noaptea următoare.

„Ai sforăit!“ îmi spune Ioana, triumfătoare, azi-dimineaţă „Dormeai culcat pe spate şi sforăiai.“ Ar fi prima dată când mi se-ntâmplă. Dar atâtea mizerii mi sc-ntâmplă „prima dată“ de câţiva ani... Am dormit pe spate, într-adevăr, şi m-am apropiat de un coşmar. Ieşisem sub stele. Cerul era plin de stele şi nori, un cer bălţat şi ameninţător. Nu mă puteam urni, deşi ştiam că trebuie să fug înăuntru, că avea să se-ntâmplc ceva monstruos. Şi atunci m-am trezit. în ultimul timp mă trezesc cu o clipă-nainte. Apoi teroarea îmi dă târcoale şi un fel de aură de flăcări îmi arde creştetul capului. înainte urma criza, în vis, în toată hipemebunia toiului ei. Mintea mea ştie acum un truc, presimte criza şi se trezeşte.

Zi total carbonizată, de parc-ar fi lipsit nu doar din biografia mea, ci din cosmografia lumii de-a dreptul. Dimineaţa: nişte inse de prin cele străinătăţuri. După-amiaza, într-un palat, o alteţă regală. Acum, noaptea, nu vreau să dorm. Nu, nu sunt santinela lui Kafka, ci un amărât de somnambul.! Nu veghez somnul celorlalţi, ci dorm o dată cu ei şi mult I mai vinovat, căci pare că sunt treaz. Nu reuşesc să spun I nimic din ce se adună în mine.

< e stranii sunt generaţiile, încălecate ca nişte solzi, tatăl I"".ic bunic, fiul peste tată, fiecare prunc strălucitor înne-
i umlu-secaargintul,devenind tată,apoi bunic... Şi şarpele,
ii timpu-ăsta, înaintează hotărât, zornăindu-şi solzii, spre iu Inul rotund al păsării.

/ *uin.* Frustrări din cele vechi, pe care le credeam trecute »t uitate. Nu sunt nimic în lumea culturală etc. Trebuie să •H I obişnuiesc (iar şi iar) cu gândul că voi însemna de-acum ii •! mai puţin. Că aşa trebuie, că aşa e bine. Nu mă voi obişnui Insa. şi fiecare nedreptate o resimt ca pe o durere difuză.

I)ar am trăit şi o mare - deşi derizorie - bucurie în dimineaţa asta: după luni de zile mi-ain amintit mici bucăţi de \ r.r, dintre care câteva foarte vii şi colorate. Nimic „oniric", uimii deformat în ele, dar faptul că memoria mea nu Ie-a mai lăsat să se dizolve în pulbere albăstruie c un câştig uriaş,
■ i şi i ând, orb fiind, aş fi avut câteva fulguraţii de peisaje
• • 'litrate. Şi sunt, cu adevărat, orb, orb prin Gaza, orb la vise
■ l' atâţia ani - nu întâmplător exact atâţia de când sunt infirm ii neputincios literar. Eram pe o stradă emoţională, oraşul li» Alea în depărtare. îl întâlnesc pe C.T. Un val de afecţiune pi litru el mă cuprinde. „Nu vrei să mergem să bem o votca?" Il întreb, dar nu pot scoate nici un sunet. Fraza răsună doar In ţeasta mea. Intrăm la un magazin de electrocasnice.

Apa- i.ue de metal în carcase de plcxiglas transparent erau răspândite prin magazin. „Sunt radio-CD-uri pentru grădină“, îmi »pune el. „Am deja unul acasă, în curte.“ Stau la o coadă şi, «And ajung la casă, mi se face o chitanţă şi casiera-mi spune: ‚Nu puteţi plăti. Aveţi un credit ilegal de 1,9 milioane.“ Mi am amintit atunci de încurcătura de la bancă. „Nu, nu,

• o greşeală de computer, nici pomeneală de vreun credit.“ I 'ar n-aveam cu cine discuta. Am ieşit apăsat de problema «untului, care trebuia rezolvată. în altă zonă a visului eram într-o autoservire. Aici s-a petrecut acea neaşteptată invazie (le culori, căci înaintam de-a lungul unui şir nesfârşit de lăzi cu cireşe proaspete şi ude, şir dublat de o coadă uriaşă, pe mai multe rânduri, de inşi care voiau să le cumpere. Apoi mă-ndreptam spre casă, gândindu-mă că aveam să-i duc Ioanei trei veşti proaste.

Fiecare prostie de felu-ăsta, relicvă din vremea-n care mintea mea era mai mare şi mai puternică decât mine, mă face fericit asemenea celui care, după ce-a prefirat tot Amazonul, găseşte un firişor de aur în sita plină de nămol.

E doar 11 dimineaţa, dar am simţit impulsul (aşa începe? nu, n-am să fiu niciodată alcoolic) să-mi pun un păhăruţ de Sheridan’s, iar acum îl privesc cum se separă pe straturi, ca nesul de altădată, ca primele mele nesuri, cele care aveau încă efect. N-am să-l beau până nu va fi limpede separat: cortexul deasupra, cu cele şase straturi ale lui, şi substanţa alb-sidefie de dedesubt. Cablajul.

8 ¡an. Măcar două minute de linişte în haosul şi deruta vieţii mele, măcar astea două minute cât sunt singur în casă şi liniştea c mai frumoasă decât orice lucru de pe pământ. Scriu aici rândurile astea ca pe un ritual, ca pe o datorie sacră. Sunt fericit când e linişte şi singurătate. Mi-e sete de acest alt nume pentru mine însumi: singurătate. Ies acum în urletul însorit al

lumii, dar nimeni nu-mi va lua vreodată cele două minute cât am scris aici, deodată tranchilizat, aceste rânduri.

14 ian. Ceaţă udă, şiroind pe geamuri. Un ianuarie bătând spre toamnă, de parcă timpul - ce se curbează o dată cu spaţiul, după o veche intuiţie a mea - ar recula, după ce şi-a tras glonţul fierbinte spre viitor. E poate doar iluzia după care planetele au o fază recesivă pe cer. Mi-am pregătit o zi manuscrisul jurnalului pentru dactilografiat. Mai bine de

it i mc de pagini de viaţă. Sau de umbră a vieţii, mai întor- i•" lie,iu ea viaţa, pe hârtie. Va urma cândva, spre vară, etapa 11 li nu. corecturile, eliziunile şi predarea la tipar, iar în toam-

ii i, poate, volumul al doilea al acestei cărţi a cărţilor mele. M tini putut - şi n-am vrut - să recitesc prea mult din textul i' da înghesuit şi puchinos. Mi s-a părut doar că de patru «iu suni acelaşi, eu aşa cum (nu) mă (mai) percep acum, şi • i înainte eram o entitate diferită, un peşte faţă de animalul

. |«>i CM i u actual, de care-l desparte o scurtă, remodclantă fază ilc amlibian.

I ulii in maghiară, la Gondolat. Copertă neagră, supra- 11 pi i ia la fel, cu un desen de ziduri şi umbre. O fotografie, iii lapt. Elegantă, pătrăţoasă, aspect de volum de versuri. Anii asia, spre toamnă, vor mai ieşi O, la Denoel, *Nostalgia* li New Directions şi în Slovenia, de asemenea, 0_2 în bul- g.n i ,.ie. Scriu mizerabil, cum vezi, nu doar de la somnolenţa «llci ceţoase şi de la o jumătate de bere. Scrisul mi se destramă, poticnit, ca visele de noapte şi ca somnul de moarte.

/*> *ian.* Demersuri pentru Viena, acte pierdute, haos. I buimiri foarte lungi cu maşina prin oraş, printr-o iarnă I.IS.I şi insipidă, fără un fulg de zăpadă. Fotografiile de l i o

velion arată doar oameni trişti. Oglinzile în care mă ■flvesc, de asemenea.

Am lost propus „oficial“ (de PEN Clubul românesc, din Nir încă nu ştiu - honest! - dacă fac sau nu parte) pentru piiimiul Nobcl, bineînţeles după eternul Norman Manea, (Ur Înaintea Blandianei. Dă-mi voie să fac un pariu cu tine, •foi»'"ii le care vei da, peste vreo şapte ani („dacă vom trăi, eu |l m"), peste pasaju-ăsta din al treilea volum al jurnalului ui, ile/,amăgit, fireşte, de datele seci cu care-ţi rănesc gin- |tolr încă n-a primit nici un autor român Nobelul până în 11 lipă. Si nu-l va primi încă şapte ani, cel puţin, dc-atuncil *oi i* Las toamna - o toamnă

k

clasică în galben şi albas-
'in a treacă pe lângă mine. Sunt închis ca un seif a cărui i In ii n o mai găseşte nimeni. Sunt de fapt un seif fără cheie, (llA n>a măcar, în miezul căruia e întuneric adânc. Aştept pi i iucva destul de puternic ca să sfâşie cinci centimetri de plinul' şi sa bea întunericul dinăuntru. Nu-mi fac griji, nici I •{Wfiinţc: cel atotputernic e pe drum.

Dm o viaţă oarbă, monotonă, asocială. Când nu scriu, nici nn fim pentru ce trăiesc. Merg la vernisaje şi lansări, mă arăt in lume. dar nu mă înmoi în mustul evenimentelor, asemenea |M«Ai ilor acvatice de care nu se lipeşte apa. Nimeni n-a mai iilit ii.lt de neatent şi de disperat. Nopţile aştept să se-ntâm- | pli1 rva adevărat, uneori am peisaje adevărate („M.C. e un IIMII .. i iilor descriptiv“, zice un prospect), pe care mi lcamin- | it**i itlna după luni de zile. Pentru că acum două nopţi venea